

GEMEENTE ENSCHEDE

JAARVERSLAG UITVOERING EN HANDHAVING 2025

BESTEMMEN VERGUNNEN TOEZICHT HANDHAVEN

SAMENVATTING

Voor u ligt het jaarverslag uitvoering en handhaving voor de producten: Bestemmen, Vergunnen, Toezicht en Handhaven (BVTH) binnen de fysieke leefomgeving over het jaar 2025 (verder jaarverslag U&H 2025). Met dit jaarverslag U&H 2025 brengt het college verslag uit over de uitvoering van de taken zoals opgenomen in het Programma Uitvoering & Handhaving 2025. Daarnaast reflecteert het jaarverslag op het bereiken van de doelen zoals deze in het BVTH-beleid 2023 zijn vastgelegd.

BVTH-JAARVERSLAG

Met het jaarverslag U&H 2025 brengt het college verslag uit over de uitgevoerde BVTH-taken in 2025. De basis van het jaarverslag U&H is het Programma Uitvoering en Handhaving 2025 en het BVTH-beleid 2023 en de Nadere uitwerking. Ook de verslagen over de taken van de Omgevingsdienst Twente en Veiligheidsregio Twente (Brandweer Twente) die uitgevoerd worden voor gemeente Enschede zijn in dit jaarverslag bijgevoegd.

INTERBESTUURLIJK TOEZICHT

De Provincie Overijssel heeft als interbestuurlijk toezichthouder (IBT) getoetst of en in hoeverre wordt voldaan aan de wettelijke eisen. Op basis van de uitgevoerde toetsing van IBT op het domein Omgevingsrecht VTH, de onderlinge samenhang van de documenten en de voortgangsgesprekken, is het kleurbeeld voor de gemeente Enschede groen. Wel zijn er verbeterpunten waar de gemeente Enschede de komende jaren aan kan werken.

REGULIERE TAKEN

Het cluster O&R staat aan de lat voor het maken van het omgevingsplan, het tijdig verlenen van vergunningen, toezicht op onder andere bouwen, het handhaven op overlast en veel meer taken die bijdragen aan een veilige, gezonde en duurzame leefomgeving. Het overgrote deel van de inzet gaat jaarlijks naar deze 'reguliere' taken.

PROBLEMEN MET HET ZAAKSISTEEM CENTRIC LEEFOMGEVING

We ondervinden nog steeds veel problemen met het gebruik van het zaakstelsel Centric Leefomgeving. Door traagheid en storingen in het zaakstelsel is bij de afdelingen Vergunnen en Handhaven Bouwen en Milieu een capaciteitsverlies van 10-20% ontstaan. Dit heeft geleid tot oplopende doorlooptijden, waardoor aanvragers langer moesten wachten op hun vergunning. In 2025 hebben we hard gewerkt aan het verbeteren van het stelsel en in 2026 blijven we dit voortzetten.

HOBBELS IN DE UITVOERING

In 2025 waren enkele knelpunten die impact hadden op de dienstverlening:

- Het vervallen van de vergunning van rechtswege (voor Gevolgklassen 1 verbouw, 2 & 3) onder de Omgevingswet zette de kwaliteit en dienstverlening onder extra druk.
- Bij de afdeling Vergunnen kon de productie grotendeels worden gehaald door extra inhuur en door minder diepgaande besluitvorming bij niet-risicovolle aanvragen.
- Bij de afdeling Handhaven Bouwen en Milieu werkten diverse koppelingen in de systemen niet, wat het uitvoeren van bouwtoezicht bemoeilijkte.

Deze knelpunten zullen worden meegenomen in de financiële foto 2026.

OMGEVINGSWET

Na twee jaar Omgevingswet zien wij dat:

- Het nieuwe stelsel meer tijd en inzet vraagt van medewerkers (o.a. voor toelichting, onderbouwing en ondersteuning van initiatiefnemers).
- De organisatie steeds meer integraal werkt, wat de kwaliteit verhoogt maar ook hogere eisen stelt aan afstemming en competenties.
- Legesinkomsten zijn gedaald, terwijl taken toenemen (meldingen, informatieplichten, verschuiving van toezicht van vergunning naar handhaving).
- De uitvoering wordt bemoeilijkt door structurele ICT-problemen (DSO, Centric Leefomgeving en het omgevingsloket, waardoor dienstverlening onder druk staat).
- De transitie van alle bestaande bestemmingsplannen naar één omgevingsplan een grote opgave tot minimaal 2032 is.

VEILIGHEIDSREGIO TWENTE EN OMGEVINGSDIENST TWENTE

Zowel het jaarverslag van Veiligheidsregio Twente als het jaarverslag van Omgevingsdienst Twente zijn onderdeel van dit jaarverslag.

INHOUDSOPGAVE

SAMENVATTING 2

1. INLEIDING 5

- 1.1 Jaarverslag als onderdeel van de beleid-uitvoeringscyclus 5
- 1.2 Scope van het jaarverslag 5
- 1.3 IBT-beoordeling 6
- 1.4 Capaciteit en verdeling 6

2. STRATEGIE EN BELEID 8

- 2.1 Kwaliteitszorg en -borging 8
- 2.2 Terugblik op ontwikkelingen 8

3. DOELEN 14

- 3.1 Doelen op reguliere werkzaamheden 14
- 3.2 Doelen op focuspunten 15

4. PROGRAMMA UITVOERING 17

- 4.1 Reguliere werkzaamheden 17
- 4.2 Extra taken, aandachtspunten en projecten 21

5. PROGRAMMA HANDHAVING 23

- 5.1 Reguliere werkzaamheden 23
- 5.2 Extra taken, aandachtspunten en projecten 25

6. BIJLAGEN 29

- Bijlage 1 – Evaluatie één jaar bevoegdheden boa's 29
- Bijlage 2 - Bijdrage activiteiten focuspunten 30

7. JAARVERSLAG VEILIGHEIDSREGIO TWENTE 36

8. JAARVERSLAG OMGEVINGSDIENST TWENTE 37

9. RESULTATEN ENERGIE EN DUURZAAMHEID ODT 38

1. INLEIDING

Voor u ligt het jaarverslag uitvoering en handhaving voor de producten: Bestemmen, Vergunnen, Toezicht en Handhaven (BVTH) binnen de fysieke leefomgeving over het jaar 2025 (verder jaarverslag U&H 2025). Met dit jaarverslag U&H 2025 brengt het college verslag uit over de uitvoering van de taken zoals opgenomen in het Programma Uitvoering & Handhaving 2025. Daarnaast reflecteert het jaarverslag op het bereiken van de doelen zoals deze in het BVTH-beleid 2023 en de Nadere uitwerking zijn vastgelegd.

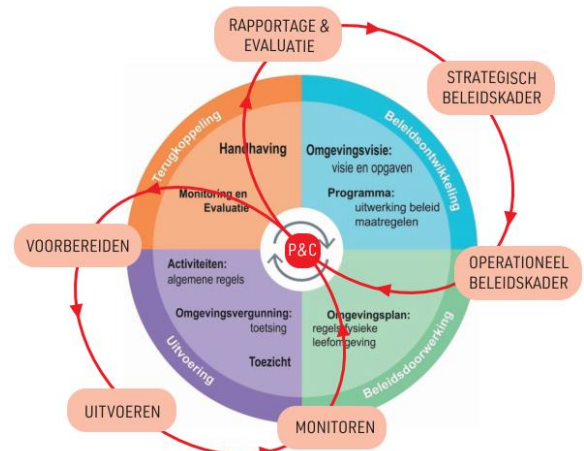
1.1 JAARVERSLAG ALS ONDERDEEL VAN DE BELEID-UITVOERINGSCYCLUS

GRONDSLAG

De wettelijke grondslag voor het opstellen van dit jaarverslag U&H is artikel 13.11 (evaluatieplicht) van het Omgevingsbesluit. Het Programma Uitvoering & Handhaving 2025 (verder: PUH 2025) en dit daaropvolgende jaarverslag zijn gebaseerd op het in 2023 vastgestelde 'Beleid voor de fysieke leefomgeving: Bestemmen, Vergunnen, Toezicht en Handhaven' (verder: BVTH-beleid) en de Nadere uitwerking. Het jaarverslag U&H 2025 wordt door het college van B&W vastgesteld en ter informatie aan de gemeenteraad gestuurd. De provincie Overijssel beoordeelt, vanuit haar rol als interbestuurlijk toezichthouder (verder: IBT), of het jaarverslag voldoet aan de gestelde kwaliteitseisen op basis van het beoordelingskader Interbestuurlijk Toezicht op het domein Omgevingsrecht VTH.

BELEIDS- EN UITVOERINGSCYCLUS

In het BVTH-beleid liggen de visie, uitgangspunten, doelen, omgevingsanalyse en strategieën vast. Het PUH 2025 vertaalt het BVTH-beleid naar de concrete uitvoering van de BVTH-taken door de uitvoeringsorganisatie. In mei en september monitort het cluster Omgeving & Recht (verder: cluster O&R) de voortgang van het programma, om tijdig te kunnen bijsturen en/of op te schalen naar het bestuur. Dit jaarverslag U&H is de laatste stap in de beleids- en uitvoeringscyclus, zie afbeelding 1. Het geeft weer of en in hoeverre we met de uitvoering van de BVTH-taken het programma hebben uitgevoerd. Het cluster O&R is overgestapt naar een ander ICT-systeem, van Squit naar Centric Leefomgeving (CLO), daardoor is het nog steeds lastig om monitoringsinformatie te genereren. Dit heeft invloed op de inhoud van het jaarverslag. De opgedane ervaringen uit 2025 zijn meegenomen in het PUH 2026.

Afbeelding 1: Beleids- en uitvoeringscyclus.

1.2 SCOPE VAN HET JAARVERSLAG

In Enschede is het cluster O&R verantwoordelijk voor de uitvoerings- en handhavingstaken in de fysieke leefomgeving. Omdat deze taken onlosmakelijk verbonden zijn met Bestemmen en Handhaven Openbare Ruimte, zijn ook de "B"- en "HOR"-taken in dit jaarverslag opgenomen. In 2025 is besloten dat de afdeling Bestemmen vanaf 2026 verdergaat onder een nieuwe naam: Afdeling Ruimte en Recht. Daarnaast maken de jaarverslagen van Omgevingsdienst Twente en Veiligheidsregio Twente (Brandweer) onderdeel uit van dit jaarverslag U&H.

1.3 IBT-BEOORDELING

Het IBT domein Omgevingsrecht VTH heeft de gemeente Enschede voor 2025 het kleurbeeld groen gegeven. Daarbij zijn verbeterpunten meegegeven waar de gemeente Enschede aan kan werken. Een groot aantal van de verbeterpunten is inmiddels uitgevoerd. De verbeterpunten waar Enschede in 2025 aan gewerkt heeft zijn:

1. Maak in 2025 de doelen meetbaar door het ontwikkelen van heldere indicatoren voor de doelen voor de reguliere werkzaamheden en streefwaarden voor alle doelen.
Actie: De verbeterpunten op de doelen heeft onze aandacht. Met IBT zijn we hierover regelmatig in gesprek. In het PUH 2025 is hierin weer een stap gemaakt. In dit jaarverslag wordt hierover in hoofdstuk 3 en de bijlage gerapporteerd.
2. Maak in het jaarverslag inzichtelijk hoe aan de doelstelling voor de reguliere werkzaamheden is gewerkt en of deze zijn gerealiseerd.
Actie: Naar aanleiding van dit verbeterpunt is in het PUH 2025 is ingegaan op de wijze waarop we invulling zijn gaan geven aan deze doelen. In dit jaarverslag wordt hierover in hoofdstuk 3.1 gerapporteerd.
3. Werk zoals voorgenomen verder aan de monitoring om de gerealiseerde werkzaamheden inzichtelijk te kunnen maken in het JV 2024.
Actie: Ten aanzien van dit verbeterpunt moeten we helaas melden dat we hierin nog onvoldoende stappen hebben kunnen maken.
4. Geef in 2025 inzicht in het voldoen aan de kritieke massa van de kwaliteitscriteria.
Actie: We hebben in beeld waar we als organisatie staan t.o.v. de kwaliteitscriteria 2.3. In 2025 zijn we gestart met het traject om een extern bureau ons te helpen bij de toets op de kwaliteitscriteria 3.0.

1.4 CAPACITEIT EN VERDELING

In deze paragraaf kijken we terug op de beschikbare capaciteit om uitvoering te geven aan onze BVTH-taken. In tabel 1 geven we de begin en eindstand (in FTE) weer. De tussentijdse wisselingen en vertrek van de medewerkers is hierin niet zichtbaar.

	1 januari 2025 (in FTE)	31 december 2025 (in FTE)
Bestemmen (Ruimte en Recht)	19	21,5
Vergunnen	34	33,5
Handhaven Bouwen & Milieu (HBM)	27	26
Handhaven Openbare Ruimte (HOR)	33	33
Staf	19	19
Totaal cluster O&R (in FTE)	133,5	133

Tabel 1: capaciteit 2025 cluster O&R (incl. flexibele schil).

KRAPTE OP DE ARBEIDSMARKT

De arbeidsmarkt is zeer krap, wat vooral merkbaar is bij de afdeling Vergunnen. Met gerichte maatregelen uit het “plan van aanpak terugdringen inhuur” is het voor de korte termijn gelukt de capaciteit bij de juristen en de vergunningverleners bouw weer op orde

te brengen. Met de toekomstige woningopgave blijft het spannend of hiervoor tijdig ervaren personeel kan worden geworven. Binnen de afdeling HOR, bij de boa's, is sprake van een hoog personeelsverloop. Deze uitdaging is een trend die landelijk bij boa-werkgevers speelt.

2. STRATEGIE EN BELEID

In dit hoofdstuk behandelen we de kwaliteitszorg en de borging daarvan. Daarnaast geven we een terugblik op de ontwikkelingen in 2025 op lokaal, regionaal en landelijk niveau.

2.1 KWALITEITSZORG EN -BORGING

KWALITEITSVERORDENING EN KWALITEITSBORGING

De Enschedese 'Verordening uitvoering en handhaving omgevingsrecht Enschede 2024' wordt gehanteerd als kader voor kwaliteit. Het borgen van de kwaliteit en het continu verbeteren is een doorlopend proces binnen onze werkzaamheden. In 2024 is een zelftoets ontwikkeld en uitgevoerd op basis van de kwaliteitscriteria 2.3. Op organisatieniveau is bekeken waar we staan ten opzichte van deze set kwaliteitscriteria. In 2025 zijn we aan de slag gegaan met de implementatie van de set kwaliteitscriteria 3.0

KWALITEITSDOELEN

Het BVTH-beleid 2023 geeft aan hoe we in Enschede invulling geven aan de BVTH-taken: wat heeft onze aandacht, wat willen we bereiken en op welke manier? In het beleid zijn, zoals de kwaliteitsverordening voorschrijft, naast inhoudelijke doelen ook doelen opgenomen die betrekking hebben op:

- dienstverlening;
- uitvoeringskwaliteit van diensten en producten;
- financiën.

In dit jaarverslag wordt in hoofdstuk 3 beschreven hoe er een bijdrage is geleverd aan deze doelen.

2.2 TERUGBLIK OP ONTWIKKELINGEN

2.2.1 LOKAAL

Begroting & Organisatie in Balans

In 2025 is het traject Begroting en Organisatie in Balans (BOB) afgerond. Dit traject had als doel de toenemende werkdruk binnen de organisatie te verlagen en tegelijkertijd te zorgen voor een structureel sluitende gemeentebegroting. In de Zomernota 2025 zijn concrete maatregelen opgenomen om in 2026 een bezuiniging van 30 miljoen euro te realiseren. Onder deze maatregelen valt onder andere het schrappen van het uitvoeringsbudget voor de gebiedsagenda's in het landelijk gebied van Enschede. Daarnaast is besloten om 50% van het budget voor planschade bij de afdeling Bestemmen in te leveren. Ook het efficiënter inrichten van het handavingsinstrument bestuurlijke boete is meegenomen, deze efficiëntieslag is inmiddels gemaakt.

Omgevingswet

Het werken met, het denken volgens en het eigen maken van de principes van de Omgevingswet vraagt nog veel aandacht, tijd en capaciteit in de hele keten. We zien dat het cluster omgeving en recht voorop loopt ten opzichte van de rest van de organisatie. Dat betekent dat de aansluiting van de verschillende instrumenten op elkaar de aandacht nodig heeft.

Voor het cluster O&R hebben we ook een aantal uitdagingen geïnventariseerd die nu na twee jaar inwerkingtreding van de Omgevingswet duidelijk zijn geworden:

- Capaciteit: Het nieuwe stelsel vraagt meer inzet en tijd. Medewerkers besteden nu meer tijd aan bijv. toelichten en onderbouwen van keuzes, het uitleggen van de 'knip' tussen omgevingsplanactiviteit en technische activiteit, het ondersteunen van initiatiefnemers bij het correct indienen van een aanvraag in het DSO en de langdurige transitie van het omgevingsplan.
- Kennis en vaardigheden: Medewerkers moeten zich nieuwe regels, termen, definities, methodieken (bijv. STOP/TPOD) en werkwijzen eigen maken. En jurisprudentie moet nog ontwikkeld worden.
- Samenwerking: Het sparren over opgaven en het bredere perspectief maakt het werk complexer, maar ook interessanter en uitdagender. Dit vraagt soms andere vaardigheden van medewerkers, ook in relatie tot Kwaliteitscriteria 3.0. Ook de samenwerking tussen afdelingen is sterk veranderd. De instrumenten van de Omgevingswet vragen om een veel betere onderlinge afstemming.
- Dienstverlening: Er is veel geïnvesteerd in het verbeteren van processen, communicatie en klantgerichtheid. Toch blijft het een aandachtspunt om de dienstverlening verder te optimaliseren.
- ICT-systemen: Het werken met het zaakstelsel Centric Leefomgeving leidt tot veel storingen, traagheid en foutmeldingen. Ook kunnen er nog weinig tot geen rapportages worden uitgedraaid. Dit werkt demotiverend en belemmert een effectieve uitvoering. Ook kampt het landelijke DSO met aanhoudende problemen zoals instabiliteit, foutmeldingen bij het uitwisselen van grote bestanden tussen lokale en centrale systemen, knelpunten bij regels op de kaart en problemen bij het publiceren van documenten.
- Leges: De invoering van de Omgevingswet en Wkb hebben gevolgen voor de legesstructuur, bijvoorbeeld door meldingsplichten en informatieplichten, waar geen leges voor geheven kunnen worden. De legesinkomsten dalen, de werkzaamheden nemen toe. Hierdoor ontstaan grote financiële tekorten.
- Communicatie en participatie: De wet vraagt om meer participatie van inwoners en bedrijven. Bij een aanvraag voor een omgevingsvergunning moet worden beoordeeld of aan de participatieplicht is voldaan. Daarnaast moet in het kader van het omgevingsplan worden geborgd dat participatie al heeft plaatsgevonden tijdens de projectfase of de fase van de beleidsontwikkeling.
- BOPA-procedures: Bij een Buitenplanse omgevingsplanactiviteit (BOPA) heeft de raad adviesrecht, wat afstemming vraagt (veel tijd kost) en afhankelijk is van de vergadercyclus van de gemeenteraad

Digitalisering en informatiegestuurd werken

Op het gebied van ICT zijn er zowel landelijk als lokaal veel uitdagingen. De invoering van deze wet is meerdere keren uitgesteld vanwege problemen met het landelijke Digitaal Stelsel Omgevingswet (DSO). Dit systeem is ontwikkeld om de uitvoering van de omgevingswet te ondersteunen, maar blijkt in de praktijk nog onvoldoende gebruiksvriendelijk. Initiatiefnemers ervaren moeite om de juiste informatie te vinden en weten vaak niet waar zij een aanvraag moeten indienen. Dit leidt regelmatig tot het indienen van onjuiste of incomplete aanvragen.

Lokale uitdagingen

Ook op lokaal niveau spelen ICT-problemen, met name rondom de software omgevingsdocumenten en het zaakstelsel Centric Leefomgeving. De situatie rond Centric Leefomgeving is zo urgent dat intern een overleg is ingericht, waarin het cluster O&R en ICT samenwerken om problemen aan te pakken en waar nodig deze bespreken met Centric. Deze aanpak geeft ICT inzicht in de knelpunten en stelt hen in staat om gerichte verbeteringen door te voeren. Inmiddels zijn er kleine verbeteringen merkbaar, maar de situatie blijft kwetsbaar.

Daarnaast voldeed de software omgevingsdocumenten niet aan de noodzakelijk eisen; noodzakelijke functionaliteiten zoals 'parallel wijzigen' werden niet geleverd. Daarom is een traject gestart om (budgetneutraal) afscheid te nemen van deze leverancier en is een traject gestart voor de inkoop van een nieuwe leverancier.

Verder functioneren koppelingen tussen systemen, zoals CLO en Chepp, onvoldoende. Hierdoor moet de afdeling HBM omslachtig en grotendeels handmatig werken. Dit leidt niet alleen tot extra tijd, maar werkt ook demotiverend voor de medewerkers.

Ambities

Het cluster O&R heeft de ambitie om informatiegestuurd te werken. Hiervoor zijn verschillende projecten gedefinieerd en geprioriteerd, waaronder het VTH-besturingsmodel, informatiegestuurd handhaven en financiële sturing vergunnen. Door de huidige staat van het ICT-landschap hebben deze projecten echter vertraging opgelopen en zijn ze beperkt voortgezet.

Evenementen

In 2025 vierden we dat Enschede 700 jaar stadsrechten heeft. Dit jubileum zorgde voor een toename in het aantal evenementenmeldingen en aanvragen voor evenementen van kleine buurt-initiatieven tot grote publieksevenementen. In het online [Enschede700 boek](#) is een overzicht opgenomen van activiteiten die o.a. in het feestjaar zijn georganiseerd.

Regels voor bescherming bomen

In de zomer van 2025 zijn [de geoptimaliseerde regels voor de bescherming van bomen](#) door de gemeenteraad vastgesteld en in werking getreden. De regels bepalen wanneer een vergunning nodig is voor het kappen of het uitvoeren van andere activiteiten aan of rondom bomen. Met duidelijke regels beschermen we de bomen in Enschede beter. De drempel voor het aanvragen van een vergunning is verlaagd, er moet dus sneller een vergunning aangevraagd worden voor het kappen van bomen. De uitvoering van het beleid is overgedragen aan de afdeling Vergunnen. Vergunningverleners en de adviseur Bomen zijn aan de slag gegaan met het eigen maken van de nieuwe systematiek.

Zichtbaarheid en samenwerking van toezicht en handhaving / landelijk gebied

Toezicht en handhaving zijn belangrijke pijlers in het leefbaar en veilig maken en houden van Enschede. Er gaat een preventieve werking uit van een zichtbare overheid in de openbare ruimte. Binnen het speelveld van toezicht en handhaving zijn verschillende spelers actief. In 2025 hebben we opnieuw geïnvesteerd in zowel de zichtbaarheid als de samenwerking in het landelijk gebied. Met onze ketenpartner ODT hebben we afspraken gemaakt over de gezamenlijke inzet van boa's uit domein I en domein II. Boa's van de gemeente en de Omgevingsdienst trekken regelmatig samen op. Hierdoor versterken we de onderlinge samenwerking én vergroten we de omgevingskennis in het buitengebied.

Daarnaast zijn de inspecteurs van de afdeling HBM steeds vaker het landelijk gebied. Zij gaan actief in gesprek met inwoners om de zichtbaarheid van de gemeente te vergroten en de samenwerking verder te versterken.

Fatbikes in de binnenstad

Enschede wordt de eerste stad in Nederland die fatbikes in de binnenstad verbiedt om overlast en onveilige situaties tegen te gaan. Op 8 juli 2025 is de motie 'Fatbikeverbod. De binnenstad is geen circuit' door de gemeenteraad aangenomen. De afdeling HOR adviseert mee in de uitwerking van deze motie. Ook zijn boa's nodig voor de uitvoering van het fatbikeverbod. Het verbod is op 11 maart 2026 in werking getreden.

Enschede schoonste stad van Europa

De motie 'Enschede schoonste stad van Europa' is in 2025 afgerond. De gemeenteraad is door het college geïnformeerd over de uitkomst van het verzoek aan de minister van Justitie & Veiligheid. Het verzoek om een pilot uit te mogen voeren is afgewezen. Ook punt 3 van de motie (gerichte acties op de Meubelboulevard en Spaansland) is uitgevoerd. In mei is de gemeenteraad geïnformeerd over de voortgang via de stukkenstroom.

In 2025 is er veel handhavingscapaciteit ingezet op het thema afval. In onderstaande tabel is weergegeven hoeveel boetes per afvalfeit zijn uitgeschreven.

Omschrijving	Toelichting	Aantal boetes in 2025
Wijze en plaats van aanbidding	Bijplaatsen bij de container. Het niet juist aanbieden van afval op een plek waar dit wel op de correcte manier had kunnen gebeuren. Bijvoorbeeld: restafval bij een milieuplein waar een restafvalcontainer aanwezig is. Handhaving kan op basis van aanwezige persoonsgegevens in/op/aan het bewijs of heterdaad. Bij milieupleinen met cameratoezicht handhaven we op basis van de beelden in combinatie met kenteken.	359
Aanbieden ter inzameling van bedrijfsafvalstoffen	Het aanbieden van bedrijfsafvalstoffen op een plek die voor huishoudelijk afval bedoeld is. Handhaving kan op basis van aanwezige persoonsgegevens in/op/aan het bewijs of heterdaad.	9
Dumpingsverbod	Afval aanbieden op een plek die niet voor (dit soort) afval bestemd is. Bijvoorbeeld: een koelkast/bank/stoel bij een milieuplein. Handhaving kan op basis van aanwezige persoonsgegevens in/op/aan het bewijs of heterdaad. Bij milieupleinen met cameratoezicht handhaven we op basis van de beelden in combinatie met kenteken.	41
Zwerfafval in de openbare ruimte	Straatafval achterlaten in openbare ruimte zonder gebruik te maken van voorgeschreven bakken. De beweging waarbij de persoon bewust afval van zich afgooit. Geen achteraf handhaven mogelijk, alleen heterdaad.	14

Uitbreiding bevoegdheden BOA Domein I

Met ingang van 1 februari 2025 zijn boa's openbare ruimte bevoegd voor categorie 1 (geweldsaanwending), categorie 2 (veiligheids- en vervoersfoullering) en categorie 3 (handboeien), zoals is geregeld in de Beleidsregels Buitengewoon Opsporingsambtenaar. Sinds februari 2025 zijn Enschedese boa's uitgerust met handboeien. In bijlage 1 van dit document is de evaluatie van de handboeien opgenomen zoals in het collegevoorstel afgesproken.

Live cameratoezicht in de binnenstad

Het cameratoezicht in de binnenstad is in april 2025 ondergebracht bij de afdeling HOR. Hiermee zijn de reguliere werkzaamheden van de afdeling uitgebreid. Boa's bekijken vanuit de Regionale Toezichtsruimte in Hengelo live beelden en communiceren naar andere boa's en de politie. Dit gebeurt voor zowel Enschede als Hengelo en Almelo, binnen de afgesproken tijdstippen.

Bestuurlijke boete

In 2025 zijn de juridische werkzaamheden die nodig zijn voor de uitvoering van de bestuurlijke boete overgenomen door de afdeling HOR. De inning van de bestuurlijke boete is in 2025 uitbesteed aan een externe partij. Hierover heeft het college een besluit genomen. Met deze aanpassingen is de bestuurlijke boete efficiënter ingericht.

2.2.2 REGIONAAL

Samenwerking in Twente

Met ingang van 1 april 2025 zijn een regionale voorzitter en secretaris voor de kerngroep VTH Beleid van start gegaan. Hiermee is invulling gegeven aan de regionale ambitie om de om de beleidsmatige samenwerking optimaal vorm te geven. Enschede heeft de rol van gastheer voor beide functies op zich genomen. Enschede neemt ook actief deel aan deze kerngroep.

In december 2025 is er weer gestart met het Portefeuillehouders overleg (PHO) en is een bestuurlijk opdrachtgever aangewezen.

Samenwerking en bundeling constructieve kennis in Twente

In 2025 heeft de kring van gemeentesecretarissen ingestemd met het uitvoeren van een vervolgonderzoek naar de samenwerking en bundeling van constructieve kennis in Twente. Aanleiding hiervoor zijn onder andere het tekort aan constructeurs in de regio, de invoering van de Wkb en de eisen uit de Kwaliteitscriteria 3.0. Vanuit Enschede leveren we een bijdrage aan dit onderzoek. Het onderzoeksrapport wordt in het eerste kwartaal van 2026 opgeleverd.

2.2.3 LANDELIJK

Versterken VTH-stelsel

Eind 2025 is gestart met de implementatie van een aantal IBP producten. De VNG is trekker van een aantal trajecten. We zijn vanuit Enschede betrokken bij twee projecten.

Wet kwaliteitsborging voor het bouwen

De Wet kwaliteitsborging voor het bouwen (verder: Wkb) is sinds 1 januari 2024 van kracht en geldt op dit moment alleen voor nieuwe bouwwerken in gevolgklasse 1. En geldt dus niet voor te verbouwen bouwwerken. Over de invoering en toepassing van de Wkb is veel discussie, zoals blijkt uit o.a. de motie van Eerste Kamerlid Kemperman. In de eerste drie jaar na de invoering van de Wkb zal worden geëvalueerd of en met welke eventuele aanpassingen ook de rest van de bouwwerken onder de Wkb gaan vallen. De VNG heeft een programma opgezet om de werking en financiële effecten van de Omgevingswet en Wkb te monitoren. Elk kwartaal leveren we vanuit Enschede een actieve bijdrage aan deze monitoring.

Wet goed verhuurderschap

Op 1 juli 2023 is de Wet goed verhuurderschap (verder: Wgv) in werking getreden. Met de invoering van deze wet kregen gemeenten een belangrijke rol bij het bevorderen van goed verhuurderschap. Gemeenten zijn sinds 1 januari 2024 verplicht om een meldpunt te hebben. In Enschede is het meldpunt 'slecht verhuurderschap' zowel in het Nederlands als in het Engels actief. Hier kunnen meldingen of verzoeken tot handhaving gedaan worden. Op 1 juli 2024 is de Wet betaalbare huur in werking getreden, op grond waarvan gemeenten per 1 januari 2025 meer taken hebben in het kader van de Wet goed verhuurderschap.

Het meldpunt 'slecht verhuurderschap' is ondergebracht bij de afdeling HBM. In 2025 zijn er in totaal 65 meldingen binnengekomen. Er zijn meerdere wederhoorgesprekken gevoerd én in één geval is een last onder dwangsom opgelegd wegens intimidatie. Deze dwangsom is ook daadwerkelijk verbeurd, ter hoogte van €10.000. Verder is de beleidsregel bestuurlijke boetes Wet goed verhuurderschap gemeente Enschede 2025 vastgesteld. Ook is een inloopsessie voor raadsleden georganiseerd over de werking van de Wet goed verhuurderschap. Daarnaast hebben we een klantreis gemaakt om ons proces en onze dienstverlening te verbeteren. Hiervoor zijn huurders en verhuurders uitgenodigd om feedback te geven in de vorm van tips en tops. Kortom: in 2025 hebben we veel huurders kunnen ondersteunen of doorverwezen naar de juiste instantie.

Herijking BOA-stelsel

De wetgeving waar boa's aan moeten voldoen staan in de 'beleidsregels buitengewoon opsporingsambtenaar'. In oktober 2025 is de Tweede Kamer geïnformeerd over de voorgenomen wijziging van het boa-bestel. Naast een verruiming in de bevoegdheden van de boa gaat deze wijziging veel vragen van de gemeente als boa-werkgever. De verwachting is dat deze wijziging in 2028 zal ingaan.

Controletaak vergunde seksbedrijven

In 2025 hebben we onderzocht wat de overgang van de controletaak seksinrichtingen voor ons als gemeente gaat betekenen. Ook zijn we aangesloten bij de werkgroep. De werkgroep heeft in 2025 een advies opgeleverd. Werkzaamheden voor de overgang van deze taak naar de gemeente worden in 2026 voortgezet.

3. DOELEN

In het BVTH-beleid Enschede 2023 zijn de doelen vastgesteld waaraan het cluster O&R de komende jaren zal werken. Deze doelen sluiten aan bij de Enschedese opgaven. We maken onderscheid tussen doelen op reguliere werkzaamheden (waar werken we aan met onze wettelijke taken) en focuspunten (waar gaan we voor Enschede een stapje extra doen). In dit hoofdstuk blikken we terug op onze bijdrage aan de geformuleerde doelen.

3.1 DOELEN OP REGULIERE WERKZAAMHEDEN

De doelen op de reguliere werkzaamheden zijn vastgesteld in het BVTH-beleid 2023. In tabel 2 geeft het kleurbeeld op hoofdlijnen de mate aan waarin de activiteiten bij dat doel zijn uitgevoerd. Elke afdeling heeft vanuit haar taakveld een bijdrage geleverd aan deze onderstaande inhoudelijke doelen.

Onderwerp	Symbool	Hoofddoel	Kleurbeeld	Toelichting
Inhoudelijke doelen				
1. Veiligheid		Er is een basis beschermingsniveau voor veiligheid. Mens en milieu zijn beschermd tegen onaanvaardbare risico's binnen de fysieke leefomgeving.		We geven uitvoering aan de landelijke, provinciale, regionale en gemeentelijke kaders (beleid, wet- en regelgeving).
2. Gezonde fysieke leefomgeving		In Enschede kun je prettig en gezond wonen en leven.		
3. Duurzaamheid		Enschede is klimaatneutraal in 2050.		
Financiën				
4. Financiën		De financiële middelen zijn passend bij de gevraagde inzet en de gewenste kwaliteit van de te leveren diensten en producten.		Het blijft moeilijk om bepaalde vacatures ingevuld te krijgen. Daarnaast zien we steeds duidelijker dat de implementatie van de Omgevingswet (inclusief producten) veel meer capaciteit vraagt dan was voorzien. Overeenkomstig het landelijk beeld kunnen we met de huidige capaciteit de taken niet volledig opvangen waardoor we binnen sommige afdelingen te maken hebben met extra kosten en daarmee overschrijdingen.
Uitvoeringskwaliteit				
5. Proces		We hebben een beleids- en uitvoeringscyclus die voldoet aan de wettelijke kwaliteitseisen.		Cyclus is vanuit de Big-8 opgebouwd. De reguliere doelen en de focuspunten zijn vertaald in het jaarlijks uitvoeringsprogramma.

				IBT heeft ons het kleurbeeld groen gegeven.
6. Vakbekwaamheid		We zijn een professionele uitvoeringsorganisatie en beschikken over de kennis en vaardigheden die we nodig hebben.		In onze verordening hebben we ons – ook voor de zgn. thuishaken - gebonden aan de meest actuele kwaliteitscriteria. Op organisatieniveau voldoen we aan de kwaliteitscriteria 2.3.
Dienstverlening				
7. Dienstverlening		We zetten in op het verbeteren van kwaliteit, stellen daarbij de klant centraal en houden feeling met wat er leeft in de stad.		Acties op dienstverlening zijn een continue proces en geven we invulling aan. Ook hebben we een training 'mediation' ingezet, zodat we beter kunnen omgaan met veelvragers. Daarnaast zijn we binnen de afdeling HBM gestart met een klantreis. Inmiddels hebben we m.b.t. de servicenormen een workshop ontwikkeld die nu ook organisatiebreed wordt uitgerold.

Tabel 2: kleurbeeld 2025 - reguliere werkzaamheden.

3.2 DOELEN OP FOCUSPUNTEN

In tabel 3 geeft het kleurbeeld op hoofdlijnen de mate aan waarin de activiteiten bij dat focuspunt doel zijn uitgevoerd. Elke afdeling heeft vanuit haar taakveld een bijdrage geleverd aan deze onderstaande inhoudelijke doelen. In bijlage 2 wordt een toelichting gegeven op deze activiteiten en de keuze voor het kleurbeeld.

Thema	Symbool	Hoofddoel	Kleurbeeld
1. Veiligheid		Het verminderen van risico's op het gebied van brand, constructieve en omgevingsveiligheid in de realisatie-, gebruiks- en sloopfase van een bouwwerk.	
2. Ondernijning		Enschede is goed beschermd tegen het ontplooiën van ondernijnde activiteiten.	
3. Duurzaamheid; energiebesparing en transitie warmte		Meer dienstverlenend zijn op het gebied van duurzaamheid; energiebesparing en transitie warmte.	
4. Gezondheid (binnenklimaat)		Het verminderen van bouwkundige problemen om een gezond binnenklimaat bij bestaande bouw te bevorderen.	
5. Klimaat		Gebouwen zijn voldoende beschermd tegen klimaatveranderingen.	
6. Strijdigheiden ruimtelijke ordening		Er zijn minder gebouwen/gronden die strijdig zijn met bestemmingsplan/omgevingsplan.	

Tabel 3: kleurbeeld 2025 - focuspunten.

Legenda:

	Activiteiten zijn uitgevoerd
	Activiteiten zijn niet geheel uitgevoerd
	Activiteiten zijn niet uitgevoerd

4. PROGRAMMA UITVOERING

Het programma uitvoering geeft inzicht in de werkzaamheden binnen de keten uitgevoerd door de afdelingen Bestemmen en Vergunnen.

4.1 REGULIERE WERKZAAMHEDEN

BESTEMMEN

In 2025 is verder gewerkt aan een volledig transitieplan voor de transitiefase omgevingsplan. Met dit plan faciliteren we zowel de transitie en dat we tegelijkertijd 'de winkel openhouden' voor gebieds- en projectontwikkelingen. Op deze opgave is onze organisatie ingericht.

Naast de transitie van het omgevingsplan heeft de afdeling Bestemmen zich gericht op het meewerken aan de beleidsdoorlichting erfgoed, de realisatie van de cultuur-historische waardenkaart en de aanwijzing van nieuwe gemeentelijke monumenten. Ook zijn er vele adviezen uitgebracht op het gebied van geluid, lucht, bodem, bomen, erfgoed, archeologie en ecologie. Daarbij springen met name de projecten PFAS in Boekelo, de ontwikkeling van Vredestein en de ecozone Eschmarkerveld in het oog.

In 2025 was de techniek nog niet uitontwikkeld om meerdere omgevingsplanwijzigingen parallel in procedure te brengen via STOP/TPOD¹. Wel zijn achtereenvolgens in deze techniek de ontwerpregeling kleine bedrijfsunits en garageboxen, Stadsveld en de aanpassing van de Omgevingsvisie in procedure gebracht. Het grootste deel van de omgevingsplanwijzigingen is daarom in procedure gebracht met TAM IMRO².

Transitieplan omgevingsplan

In 2025 is een belangrijke stap gezet in de transitie naar één integraal omgevingsplan voor de gemeente Enschede. Het college heeft het Transitieplan omgevingsplan vastgesteld op 28 oktober 2025 en de raad hier per brief over geïnformeerd. In dit transitieplan is vastgelegd hoe de gemeente stapsgewijs toewerkt naar één samenhangend omgevingsplan, via drie sporen:

- Spoor 1: gebiedsgewijze omzetting;
- Spoor 2: thematische wijzigingen;
- Spoor 3: wijzigingen voor concrete ontwikkelingen.

Inhoudelijk is in 2025 de eerste gebiedsgewijze omgevingsplanwijziging (spoor 1) voor Stadsveld opgesteld en als ontwerp ter inzage gelegd. Deze wijziging vormt de eerste gemeentelijke basisregelset binnen het nieuwe deel van het omgevingsplan en is richtinggevend voor volgende gebiedsgerichte omzettingen. Deze omgevingsplanwijziging wordt medio maart 2026 aan de raad ter vaststelling voorgelegd.

¹ STOP: Standaard voor officiële publicaties / TPOD: Toepassingsprofielen omgevingsdocumenten.

² TAM IMRO: Tijdelijke alternatieve maatregel (TAM) Informatiemodel Ruimtelijke Ordening (IMRO).

Daarnaast is in 2025 het proces voor het verzamelplan (VZP) ontwikkeld en ingericht. Dit proces maakt het mogelijk om meerdere initiatieven gebundeld en beheersbaar te verwerken in het omgevingsplan. Over het transitieplan, het VZP-proces, het omgevingsplan en de eerste omgevingsplanwijziging Stadsveld zijn veel interne stakeholders geïnformeerd, waaronder raad, college, MT en betrokken afdelingen.

De organisatie rondom de transitie is verder versterkt door het inrichten van een regieteam transitie omgevingsplan en het expliciet beleggen van de rollen procesregisseur, beheerder omgevingsplan en regalanalist. Deze rollen zijn essentieel voor samenhang, kwaliteit en continuïteit in het omgevingsplan.

Ook heeft Enschede zich aangemeld voor SPRONG Overijssel, een leer- en ontwikkeltraject van de VNG waarin een groot aantal gemeenten samenwerken aan gezamenlijke regelstructuren en kennisopbouw rondom het omgevingsplan op het gebied van milieu.

Soort werkzaamheden	Verwacht aantal in 2025	Gerealiseerd	Opmerking
Bestemmingsplannen / omgevingsplan (TAM-IMRO)	Spoor 1: 4 Spoor 2: 6 Spoor 3: 30	Spoor 1: 1 Spoor 2: 1 Spoor 3: 15	Spoor 1: De eerste gebiedsgewijze wijziging (Stadsveld) is 9 september 2025 aangeboden aan het college. Dit betreft een geheel nieuw casco/structuur en volgens de STOP-TPOD techniek. De voorbereidingen voor het volgende gebied (Noord-West) zijn gestart. Spoor 2: De eerste thematische wijzigingen zijn voorbereid. Voor het thema water zijn planregels voorbereid. Het thema en snippergroen is via TAM IMRO in december 2025 in ontwerp in procedure gebracht. Zodra geluid beleid en beleid externe veiligheid gereed zijn, worden die thema's verwerkt. Spoor 3: Veel ontwikkelingen zijn met een BOPA gefaciliteerd. Op dit moment hebben we 14 TAM IMRO plannen in productie genomen. Alle plannen zijn voor de wettelijke deadline van 1 januari 2026 in ontwerp in procedure gebracht. 1 TAM plan is onherroepelijk. We hebben gemerkt dat de transitie langzamer van start is gegaan dan eind 2024 voorzien. Dit komt, voor spoor 1, doordat er nog volop gewerkt moest worden aan instructies en werkprocessen. De thematische wijzigingen, spoor 2, lieten op zich wachten omdat het beleidsvormingsproces niet of later van start is gegaan. En de spoor 3 ontwikkelingen zijn vaker met een BOPA gefaciliteerd dan we op voorhand hadden voorzien. Vandaar dat de aantallen lager zijn gerealiseerd dan geprognosticeerd.
Adviezen over afwijkingen van het bestemmingsplan/ omgevingsplan	50	15	Het aantal bopa's waarvoor een ETFAL onderbouwing van Bestemmen nodig is, is geringer dan aanvankelijk gedacht. Dit komt omdat de gebieds- en projectontwikkeling in 2025 minder snel op gang is gekomen. Ook lijkt de aanvankelijke prognose van 50 te hoog. Voor 2026 prognosticeren we het aantal bopa's met ETFAL onderbouwing op 20. Adviezen vanuit expertises zoals o.a. lucht en geluid aan Vergunnen zijn wel veelvuldig aanwezig.
Advies:			

- Cultuurhistorie: aanwijzen monument	25	10	Er is sprake van 10 definitief aangewezen panden in 2025, waarvan 1 eigenaar bezwaar heeft gemaakt. Deze procedure loopt nog.
--	----	----	---

Voor de reguliere werkzaamheden zoals adviezen op het gebied van geluid, externe veiligheid, bodem, luchtkwaliteit, stikstof, archeologie, ecologie etc. kunnen op dit moment geen gegevens uit onze systemen worden herleid. Er wordt echter volop aan gewerkt.

BOUWEN EN RUIMTELIJKE ONTWIKKELINGEN

Soort vergunning/werkzaamheden	Verwacht aantal in 2025	Gerealiseerd	Opmerking
2.2 Voorfase	360	440	
2.3 Activiteiten met betrekking tot bouwwerken:			
- Bouw (ruimtelijk + melding) BBTV/GK1 <€100.000,-	210	Alleen beschikbaar: aanvraag beschikking regulier behandelen (Titel 2 activiteiten): 1133	547 ³
- Bouw (ruimtelijk + melding) BBTV/GK1 tussen €100.000,- en €1.000.000,-	10		
- Bouw (ruimtelijk + melding) BBTV/GK 1 > €1.000.000,-	15		
- Bouw (ruimtelijk + technisch) GK1 verbouw, GK 2 en 3 < 100.000,-	30		
- Bouw (ruimtelijk + technisch) GK1 verbouw, GK 2 en 3 tussen € 100.000,- en €1.000.000,-	3		
- Bouw (ruimtelijk + technisch) GK1 verbouw, GK 2 en 3 >€1.000.000	13		
2.4 Activiteiten met betrekking tot cultureel erfgoed en werelderfgoed	15		19
2.5 Milieubelastende activiteiten	15		
2.7 Aanlegactiviteiten			
- Aanlegactiviteiten (opbreken en graven)	20		3
- Uitweg/uitrit	20		19
2.8 Overige activiteiten			
- Kappen van bomen	300		301
- Reclame	5		30
- Afwijken omgevingsplan (voorheen binnenplannen en onzelfstandige woonruimte)	475		91
2.9 Maatwerkvoorschriften	40		18

APV EN BIJZONDERE WETTEN

Soort vergunning/werkzaamheden	Verwacht aantal in 2025	Gerealiseerd	Opmerking
1.9 Bijzondere wetten			
- Leegstandswet	150	Aanvraag beschikking regulier behandelen APV/Vkl: 645	120
- Wet op de kansspelen	5		22
- Telecommunicatiewet	400		
- Wegenverkeerswetgeving	30		30

³ Aantallen zijn daar waar mogelijk handmatig uit het systeem gegenereerd. Dit is een indicatie. De betrouwbaarheid is ca. 90%.
Het cluster werkt aan meer betrouwbare informatie.

		(inclusief paragraaf 1.10)	
3.1 Horeca			
- Exploitatie openbare inrichting (terras)	7		
- Uitoefenen horeca- of slijtersbedrijf	60		
3.2 Seksbedrijven	6	Aanvraag beschikking regulier behandelen APV/Vkl: 645 (inclusief paragraaf 1.10)	1
3.3 Winkeltijdenwet	20		17
3.4 Organiseren evenement of markt	225		197
3.6 Huisvestingswet 2014			
- Verhuurvergunning opkoopbescherming	15		20
- SHG-shops	3		3

MELDINGEN

Soort vergunning/werkzaamheden	Verwacht aantal in 2025	Gerealiseerd	Opmerking
- Meldingen milieu (ODT)	200	Alleen beschikbaar: Melding activiteit behandelen: 1285	
- Melding bodem / bus	60		
- Melding kappen van bomen	50		
- Melding demonstraties	65		
- Melding brandveilig gebruik	190		
- Melding exceptioneel transport	24		
- Melding Klein Evenement	190		
- Melding verkeersbesluiten	160		

OVERIGE

Soort vergunning/werkzaamheden	Verwacht capaciteitsinzet (FTE) in 2025	Gerealiseerd	Opmerking
Algemeen bezwaar/beroep/Voorl. Voorziening	3	4	
Algemeen informatieverstrekking/advies	2	2	
WOO-verzoeken	0,1	0,3	
Coördinatie/ODT/kwaliteit/beleid afdeling	6	2,9	
Wet Bibob	400 dossiers	428 dossiers	

Monitoring aantallen Vergunnen

Het genereren van betrouwbare monitoringsgegevens uit onze systemen blijft op dit moment een uitdaging. We kunnen geen specifieke gegevens uit het systeem halen. Gegevens die uit het systeem komen worden in bulk geleverd. Hierdoor kan er geen onderscheid worden gemaakt tussen de gegevens. Om toch een weergave te geven, doen we dit handmatig. Hierdoor kunnen we geen volledige betrouwbaarheid garanderen.

Daarnaast hebben traagheid en storingen in het zaakstelsel geleid tot een capaciteitsverlies van ongeveer 10 tot 20%. Hierdoor doen medewerkers langer over het verzamelen van de benodigde gegevens voor een vergunning, zijn doorlooptijden toegenomen en moesten aanvragers langer wachten op hun vergunning. Omdat onder de Omgevingswet (voor GK1 verbouw, GK2 en GK3) geen fatale termijnen meer gelden, heeft dit niet geleid tot vergunningen van rechtswege, maar wél tot een hogere werkdruk. Tegelijkertijd is de kwaliteit van onze dienstverlening onder druk komen te staan.

Ondanks deze omstandigheden hebben we de productie grotendeels kunnen realiseren, mede door extra inhuur en door de kwaliteitseisen bij besluitvorming op niet-risicovolle aanvragen tijdelijk bij te stellen.

4.2 EXTRA TAKEN, AANDACHTSPUNTEN EN PROJECTEN

Taken, aandachtspunten en projecten die in hoofdstuk 2 strategie en beleid worden besproken, worden hier buiten beschouwing gelaten om herhaling te vermijden.

4.2.1 BELEID EN BEDRIJFSVOERING

TOETSPROTOCOL NIEUWBOUW

Het toetsprotocol is geactualiseerd op basis van de regelgeving uit de Omgevingswet en vastgesteld in het Programma uitvoering en handhaving 2026.

4.2.2. INHOUDELIJKE EXTRA AANDACHTSVELDEN IN 2025

BOUW EN SLOOPVEILIGHEID

Onder de Omgevingswet is bouw- en sloopveiligheid een aparte activiteit en geldt er een informatieplicht. De werkprocessen zijn hierop aangepast. In 2025 is gewerkt aan het creëren van een solide basis voor bouw- en sloopveiligheid. Het BLVC-overleg is geprofessionaliseerd en ondergebracht bij de afdeling GPO (projecten).

GELUIDSANERING VAN WONINGEN

In Enschede zijn woningen gelegen die vanwege wegverkeerslawaaï een te hoge geluidsbelasting ondervinden. Het doel is om gefaseerd de woningen die daarvoor in aanmerking komen aan te pakken en het woon- en leefklimaat te verbeteren. De afdeling Bestemmen coördineert dit project (actieplan omgevingslawaaï). In 2025 zijn opnieuw bij een aantal woningen maatregelen getroffen, zoals het verbeteren van gevelisolatie of het toepassen van geluidswerende voorzieningen. Dankzij deze ingrepen is het woon- en leefklimaat voor de betreffende bewoners merkbaar verbeterd. De komende jaren wordt deze aanpak voortgezet.

SOORTENMANAGEMENTPLAN

In 2025 hebben we samen met NatuurInclusief BV, Stadsdeelbeheer, Strategie & Beleid Fysiek en de Enschedese woningcorporaties verder gewerkt aan de afronding van het soortenmanagementplan flora & fauna voor het bestaand stedelijk gebied. Oplevering, besluitvorming door B&W en aanvraag natuurvergunning bij de provincie zijn voorzien voor Q1 2026. Als alles meezit kunnen we naar verwachting vanaf september 2026 het SMP in gebruik nemen. Werken met het SMP levert voor initiatiefnemers administratieve en financiële lastenverlichting op.

BELEIDSDOORLICHTING CULTUREEL ERFGOED

De beleidsdoorlichting is opgeleverd. De conclusie is dat de keten erfgoed niet volledig is ingericht. Er is aan de voorkant in de keten geen beleidscapaciteit erfgoed en aan de achterkant geen handavingscapaciteit. Voor dit cluster hebben we ook een aantal aandachtspunten meegekregen. De organisatorische gevolgen om die aandachtspunten op te volgen, zoals ten aanzien van de monumentenloketfunctie, archeologie kennis vooraan in de keten en handhaving, worden geanalyseerd en waar nodig geadresseerd.

ILLEGALE BEWONING OP CAMPINGS

In 2024 is er intensief gewerkt aan het opstellen van handhavingsbeleid voor permanente bewoning op recreatieparken. Eind december 2024 stuurde Mona Keijzer een brief aan gemeenten met het verzoek om de handhaving op illegale bewoning van recreatiewoningen voorlopig stop te zetten, omdat zij voornemens is een instructieregel vast te stellen. Dit voornemen heeft geleid tot veel (landelijke) weerstand. Daarnaast zijn er meerdere zienswijzen ingediend en heeft de Eerste Kamer diverse vragen gesteld.

In 2025 was er nog steeds geen duidelijkheid over de vraag of de instructieregel daadwerkelijk wordt ingevoerd. Hierdoor ligt het voorgenomen handhavingsbeleid momenteel 'in de ijskast'. Zodra duidelijk wordt wat er met de instructieregel gebeurt, wordt het beleidstraject weer opgepakt en verder uitgewerkt. Dan wordt ook duidelijk wat dit betekent voor de afdelingen Bestemmen en Vergunnen.

CULTUURHISTORISCHE WAARDENKAART

We werken mee aan de ontwikkeling van de cultuurhistorische waardenkaart en nemen het beheer na oplevering voor onze rekening. De oplevering van de kaart wordt in 2026 verwacht. Ook dient deze kaart onderdeel te worden van het erfgoedbeleid zodat daarna dit beleid kan doorwerken in het omgevingsplan (gepland 2027/2028).

COMPLEXE OMGEVINGSRECHTLIJKE DOSSIERS

De omgevingsmanagers zijn ingezet bij onder andere grote ruimtelijke initiatieven, complexe dossiers of dossiers met politieke gevoeligheid. Dit gaat o.a. om de volgende dossiers: luchthaven, Kop Boulevard, Centrumkwadraat, energietransitie (aanleg zonnepanelen), Kennispark & UT, Euregiobedrijvenpark, Havengebied (Vredestein), kinderdagverblijven, zorginstellingen, Spoorzone Hengelo-Enschede, opvang vluchtelingen, IJssbaan Twente en evenementenlocaties.

STRIJDIGHEDEN HUIDIGE BESTEMMINGSPLANNEN I.R.T. TRANSITIEPLAN OMGEVINGSPLAN

In 2025 heeft de afdeling Bestemmen uitvoering gegeven aan het transitieplan Omgevingsplan. Voor de sporen 1 en 2 van deze transitie is een inventarisatie van strijdigheden in huidige bestemmingsplannen noodzakelijk. Die inventarisatie wordt per traject uitgevraagd. Dit is inmiddels ook gedaan voor Spoor 1 wijziging Stadsveld als voor Spoor 2 procedures snippergroen en water.

5. PROGRAMMA HANDHAVING

Het programma handhaving geeft inzicht in de werkzaamheden binnen de keten uitgevoerd door de afdelingen HBM en HOR.

5.1 REGULIERE WERKZAAMHEDEN

BOUWEN

Soort werkzaamheden	Verwacht aantal in 2025	Gerealiseerd	Opmerking
Toezicht nieuwbouw			
- Bouw (ruimtelijk + melding) BBTv/GK1 <€100.000,-	85	Nog niet beschikbaar	
- Bouw (ruimtelijk + melding) BBTv/GK1 tussen €100.000,- en €1.000.000,-	21		
- Bouw (ruimtelijk + melding) BBTv/GK 1 > €1.000.000,-	10		
- Bouw (ruimtelijk + technisch) GK1 verbouw, GK 2 en 3 < 100.000,-	37		
- Bouw (ruimtelijk + technisch) GK1 verbouw, GK 2 en 3 tussen € 100.000,- en €1.000.000,-	9		
- Bouw (ruimtelijk + technisch) GK1 verbouw, GK 2 en 3 >€1.000.000	9		
Klachten en meldingen			
- Onzelfstandige bewoning	200	Alleen beschikbaar: Incidentmelding behandelen: 1309	
- Overige	200		
Slopen	5		

JURIDISCHE WERKZAAMHEDEN

Soort werkzaamheden	Verwacht aantal in 2025	Gerealiseerd	Opmerking
Handhavingsverzoek	60	Nog niet beschikbaar	
WOO verzoek/ art. 35	20		
Waarschuwingbrieven	350		
Vooraankondiging	200		
Last onder dwangsom	80		
Last onder bestuursdwang	5		
Invorderingstrajecten	25		
Dwangbevel deurwaarder	20		
Gedoogbeschikkingen	1		
Bezwaar/beroep/voorlopige voorziening	80		
Juridische check brieven	1900		
Juridisch advies/ collegiale toets handhaving	80		
Beschikking bestuurlijke boete	1000	1105	01-01 t/m 31-03 Citycontrol: 255 01-04 t/m 31-12 Cannock: 850

OVERIGE

Soort vergunning/werkzaamheden	Verwacht aantal in 2025	Gerealiseerd	Opmerking
Controles evenement C	17	14	
Controles evenement B	55	42	

Controles evenement A		23	
Controles meldingsplichtige evenementen		12	
MIA-acties	10	11	
Opkoopbescherming	0	4	In totaal hebben wij in 2025 vier zaken in behandeling gehad waarbij er sprake was van een overtreding van de opkoopbescherming. In alle vier de zaken is een vooraankondiging gestuurd. In drie zaken is er een boete opgelegd. De vierde boete wordt op korte termijn verstuurd. In twee van de zaken is bezwaar gemaakt, één is inmiddels ongegrond, de andere is nog in afwachting van het advies, maar alles wijst erop dat deze ook ongegrond wordt.

Monitoring aantallen Handhaven Bouwen en Milieu

Ook voor de afdeling Handhaven Bouwen en Milieu blijft het een uitdaging om op dit moment betrouwbare monitoringsgegevens uit onze systemen te genereren. Voor het merendeel van de werkzaamheden zijn geen aantallen beschikbaar, zelf niet door middel van handmatige inventarisatie.

Daarnaast heeft de afdeling te maken gehad met aanzienlijk capaciteitverlies. Doordat diverse systeemkoppelingen niet functioneerden duurt het langer voordat taken zijn afgerond. Hierdoor kon minder productie gerealiseerd worden, werd o.a. het uitvoeren van het bouwtoezicht bemoeilijkt en de uitvoeringskwaliteit onder druk gezet.

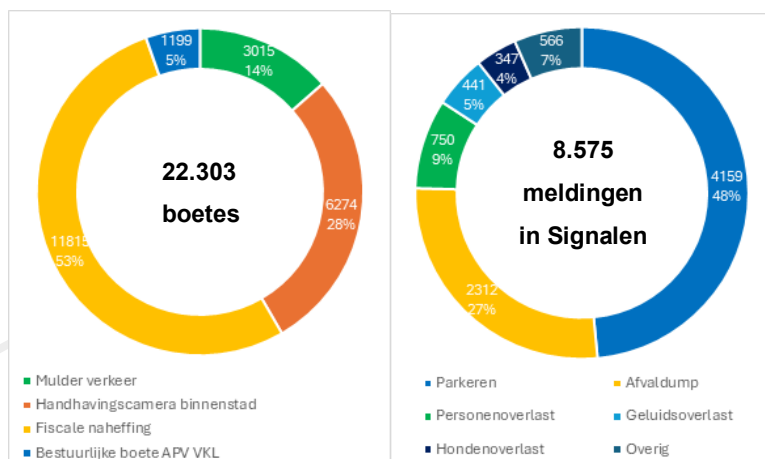
OPENBARE RUIMTE

De boa's openbare ruimte (domein I) werken zowel reactief (meldingen) als proactief (o.a.. oog en oor functie). Het reguliere werk van de afdeling bestaat uit verschillende standaard taken. De hoofdthema's zijn (1) inzet op (betaald) parkeren, (2) inzet op afval, (3) inzet in de wijken (voornamelijk toezicht op basis van de APV en Vkl), (4) cameratoezicht (op te delen in veiligheidscamera's binnenstad, zero-emissiezone, binnenrijden stadserf en afvalcamera's) en (5) inzet op de alcoholwet. Daarnaast hebben boa's nog een reeks bevoegdheden waar minder vaak inzet op nodig is.

standaard uit inzet op parkeren en afval. Daarnaast wordt ingezet op 'wijken' wat voornamelijk toeziet op de Algemene Plaatselijke Verordening, Verordening Kwaliteit Leefomgeving en zichtbaarheid in de wijk. In onderstaande cirkeldiagram (Figuur 2) is inzet op onderwerpen geprognostiseerd. Ook werken de boa's domein I stadsdeelgericht en in stadsdeelteams. Dit is in figuur 3 weergegeven.

INZET VAN HANDHAVERS

Voor de thema's afval en (betaald) parkeren is jaarlijks een standaard inzet. De exacte uren voor afval en parkeren worden afgestemd met de opdrachtgever. Daarnaast wordt ingezet in de wijken, maar ook op aanwezig zijn in de binnenstad en alle andere (ook administratieve) taken. De exacte inzet is vraaggestuurd; dit wordt bepaald door meldingen in signalen, eigen inschatting (door aanwezig zijn in de publieke ruimte) en de politieke vraag. In 2025 zijn er in totaal 22.303 boetes uitgeschreven door boa's. daarnaast zijn er 8.575 meldingen opgepakt door de afdeling.

LIVE CAMERATOEZICHT IN DE BINNENSTAD

Sinds april 2025 worden de veiligheidscamera's in de binnenstad uitgekeken door een team van cameraobservanten van HOR. Dit doen zij vanuit de Regionale Toezichtsruimte in Hengelo. De cameraobservanten kijken van dinsdag tot en met zondag 's avonds live mee in de binnenstad en verzorgen de communicatie naar andere boa's en de politie. Naast de camera's in Enschede verzorgen de observanten ook het uitkijken van veiligheidscamera's in Hengelo en Almelo.

5.2 EXTRA TAKEN, AANDACHTSPUNTEN EN PROJECTEN

Taken, aandachtspunten en projecten die in hoofdstuk 2 strategie en beleid worden besproken, worden hier buiten beschouwing gelaten om herhaling te vermijden.

5.2.1 BELEID EN BEDRIJFSVOERING

TOEZICHTSPROTOCOL

Het toezichtprotocol voor nieuwbouw wordt jaarlijks vastgesteld in het PUH. Ervaringen uit het toezicht kunnen aanleiding zijn om de mate van diepgang aan te passen. In 2025 is voor het eerst gewerkt met het vernieuwde protocol, dat is geactualiseerd o.a. op basis van de Omgevingswet. Tot nu toe heeft dit nog niet geleid tot wijzigingen in het protocol.

INFORMATIEGESTUURD WERKEN

Binnen zowel de afdelingen HOR als HBM zijn projecten opgezet om informatiegestuurd handhaven verder te ontwikkelen. Voor HOR zijn inmiddels eerste stappen gezet, terwijl de uitwerking voor HBM nog moet starten.

Binnen het cluster O&R is recent een herprioritering uitgevoerd, waarbij is besloten om de beschikbare capaciteit eerst te richten op het op orde brengen van de basisprocessen en -systemen. Hierdoor is er op dit moment onvoldoende ruimte om de projecten voor informatiegestuurd handhaven voortvarend op te pakken. Als gevolg hiervan zijn beide projecten tijdelijk 'on hold' gezet. De voortzetting is doorgeschoven naar 2026 of later, afhankelijk van de beschikbare ICT-capaciteit en de voortgang op de basisopgaven.

5.2.2. INHOUDELIJKE EXTRA AANDACHTSVELDEN IN 2025

APK-GEBOUWEN

Op dit moment valt alleen het stadion van FC Twente onder de landelijke verplichting voor APK-gebouwen. FC Twente is hierover per brief geïnformeerd en er zijn afspraken gemaakt.

ONZELFSTANDIGE BEWONING

We houden de lijst gelegaliseerde onzelfstandige bewoning panden actueel. Daarnaast handhaven we op excessen, ontbreken van de melding brandveilig gebruik (nodig vanaf 5 kamers) en reageren we op handhavingsverzoeken/-meldingen.

WET GOED VERHUURDERSCHAP

In 2025 zijn er 65 meldingen binnengekomen bij het meldpunt 'Slecht verhuurderschap'. De meeste meldingen gingen over intimidatie, gevolgd door meldingen over de informatieplicht, servicekosten en discriminatie. De meeste signalen komen uit de stadsdelen Centrum en Noord. De gemeente is zich bewust van haar rol en verantwoordelijkheid. Daarom zijn meerdere wederhoorgesprekken gevoerd. In 2026 breiden we onze voornamelijk reactieve aanpak uit met aanvullende proactieve maatregelen.

ALCOHOLWET IN PARACOMMERCIE

In 2025 hebben we extra aandacht besteed aan het naleven van de Alcoholwet bij paracommerciële instellingen. De gemeente signaleert een toename van klachten en overtredingen, met name bij sportkantines. Deze ontwikkeling vraagt om intensievere inzet op VTH en preventie. In 2026 zetten we hier ook op in en doen indien we een claim in bij de financiële foto 2026.

EXTRA AANDACHT VOOR JEUGD

In 2025 heeft de afdeling HOR extra aandacht besteed aan het thema jeugd. Lopende acties zijn voortgezet zoals inzet op alcoholgebruik onder jeugd, overlastgevend plekken in de wijk en samenwerking tussen boa en handhavingspartners. We zijn actief betrokken bij het project NIX18.

AFVAL HOTSPOTS

Het thema afval blijft een doorlopend aandachtspunt voor de afdeling HOR. In 2025 hebben we hier wederom veel aandacht voor gehad. Naast inzet op de motie 'Enschede schoonste stad van Europa' voor zwerfafval zijn we ook aan de slag gegaan met de Wijkaanpak in de wijk Tweekelerveld. Voor dit project hebben we zowel opvallende als onopvallende controles uitgevoerd bij milieupleinen.

SIGNAALTOEZICHT

We waren van plan om in 2025 een plan van aanpak op te stellen voor de uitvoering van signaaltoezicht in de brede zin, zoals bijvoorbeeld hoe we willen omgaan met toezicht op gevelelementen en parkeergarages. Gaandeweg hebben we besloten ons eerst te richten op het op orde brengen van de basis. Pas daarna pakken we het opstellen van dit plan van aanpak op.

ZERO-EMISSIONEZONE (BINNENSTAD)

Vanaf 1 juli 2025 is de voetgangerszone binnenstad (het stadserf) een zero-emissiezone. Dit betekent dat sommige voertuigen er alleen nog mogen rijden als ze geen uitlaatgassen hebben. Het inrijden van de zero-emissiezone wordt gecontroleerd door boa's doormiddel van camerabeelden.

5.2.3. LANGLOPENDE TRAJECTEN

CONTROLE OP STRIJDIG GEBRUIK GARAGEBOXEN

Er zijn meerdere controles gehouden. De controles zijn goed gestructureerd en verlopen goed. Vanuit de stad is er aandacht, begrip en waardering voor deze actie.

ILLEGALE BEWONING OP CAMPINGS

In 2024 is er intensief gewerkt aan het opstellen van handhavingsbeleid voor permanente bewoning op recreatieparken. Eind december 2024 stuurde Mona Keijzer een brief aan gemeenten met het verzoek om de handhaving op illegale bewoning van recreatiewoningen voorlopig stop te zetten, omdat zij voornemens is een instructieregel vast te stellen. Dit voornemen heeft geleid tot veel (landelijke) weerstand. Daarnaast zijn er meerdere zienswijzen ingediend en heeft de Eerste Kamer diverse vragen gesteld.

In 2025 was er nog steeds geen duidelijkheid over de vraag of de instructieregel daadwerkelijk wordt ingevoerd. Hierdoor ligt het voorgenomen handhavingsbeleid momenteel 'in de ijskast'. Zodra duidelijk wordt wat er met de instructieregel gebeurt, wordt het beleidstraject weer opgepakt en verder uitgewerkt. Dan wordt ook duidelijk wat dit betekent voor de afdeling HBM.

VOLKSTUINEN

In 2024 en begin 2025 zijn alle volkstuinenlocaties geïnventariseerd, waarmee de inventarisatiefase is afgerond. Bij het maken van vervolgstappen is besloten het project voorlopig 'on hold' te zetten i.v.m. het ontbreken van middelen. Daarom is het geen afzonderlijk project meer voor 2026.

BEDRIJVENTERREINEN

Op onze bedrijventerreinen, waaronder het havengebied en Euregio, zien we resultaten door de vele controles en handhavingsaanpak. De juridische procedures zijn nog niet afgerond en er moeten nog controles plaatsvinden op zowel nieuwe als eerder bezochte locaties. Op tientallen locaties lopen handhavingszaken op het gebied van omgevingsplan en milieu. We zien dat we stappen maken in het laten opheffen van de overtredingen. Er is sprake van een gebiedsverbetering. We staan in nauw contact met de inwoners en ondernemers en hebben onze gebiedskennis vergroot. Zowel op het Euregiobedrijventerrein als in het havengebied is een multidisciplinair regieteam actief. Hier wordt maandelijks de voortgang van diverse casussen die spelen op beide bedrijventerreinen besproken en gemonitord.

Daarnaast heeft de afdeling HBM een grote rol in de ontmanteling van Apollo Vredestein i.s.m. Omgevingsdienst Twente (bodem) en andere ketenpartners.

SHG-SHOPS

Jaarlijks worden verschillende controles uitgevoerd bij Smart-, Head-, en Giftshops. Ook in 2025 is dit voortgezet. Daarnaast hebben de drie SHG-shops allen een nieuwe exploitatiebeschikking ontvangen.

STRIJDIGHEDEN HUIDIGE BESTEMMINGSPLANNEN I.R.T. TRANSITIEFASE OMGEVINGSPLAN

In 2025 heeft de afdeling Bestemmen uitvoering gegeven aan het transitieplan omgevingsplan. Voor de sporen 1 en 2 van deze transitie is een inventarisatie van strijdigheden in huidige bestemmingsplannen noodzakelijk. Die inventarisatie wordt per traject uitgevraagd. Hierover zijn ook gesprekken met de afdeling HBM.

6. BIJLAGEN

BIJLAGE 1 – EVALUATIE ÉÉN JAAR BEVOEGDHEDEN BOA'S

Op 28 januari 2025 heeft het college van B&W [ingestemd met het voorstel](#) om de bevoegdheden van boa's uit te breiden. Hiermee zijn Enschedese boa's ook uitgerust met handboeien. In deze evaluatie reflecteren we op de uitbreiding van de bevoegdheden één jaar na de invoering.

Het categoriale besluit is uitgebreid met politiebevoegdheden en handboeien

Vanaf 1 februari 2025 zijn boa's domein I van de gemeente Enschede bevoegd om gebruik te maken van de categorieën 1, 2 en 3 van politiebevoegdheden en vrijheidsbeperkende middelen. Deze bevoegdheden zijn toegewezen door de Staatsecretaris van Justitie en Veiligheid in het [categoriale besluit buitengewoon opsporingsambtenaar gemeente Enschede 2024](#).

De boa mag personen vastpakken, fouilleren en handboeien aanleggen als dat nodig is
Hierover legt de boa verantwoording af aan de direct toezichthouder (in dienst bij de Politie). Deze beoordeelt of de boa bevoegd is voor de handeling en of deze proportioneel is.

In 2025 zijn de handboeien één keer gebruikt

In 2025 is één keer gebruikgemaakt van handboeien. Dit gebeurde ter ondersteuning van de politie. Er is geen onjuist gebruik van bevoegdheden geconstateerd en er zijn geen klachten ontvangen over de inzet van deze bevoegdheid.

In 2025 hebben boa's 40 keer over agressie geregistreerd

Deze agressie tegen boa's bestaat uit schelden en beledigen (35 keer), bedreigen (3 keer), fysiek geweld (1 keer) en belemmeren van de werkzaamheden (o.a. filmen van de boa, 1 keer). We constateren dat de geregistreerde cijfers een fractie weergeeft dan de werkelijkheid. Boa's worden dagelijks bejegend, worden steeds meer gehard tegen dit gedrag en registreren vaak alleen excessen.

Boa's voelen zich veiliger en beter uitgerust met handboeien

Boa's geven aan de bevoegdheden een waardevolle toevoeging te vinden en kunnen daardoor beter hun werk doen. Ook bij gezamenlijk optreden met de Politie zijn zij een gelijkwaardiger partner. Ook in buurgemeenten zijn boa's uitgerust met handboeien. Deze regionale overeenkomst vergroot de duidelijkheid naar de bewoners, bezoekers en bedrijven.

We constateren dat de politiebevoegdheden en handboeien een goede toevoeging zijn

De bevoegdheden zijn een waardevolle toevoeging voor de uitrusting van onze boa's. Het bevordert zowel de veilige uitvoering van de boa-taak als het optreden als gelijkwaardige partner in de openbare ruimte. Daarom blijven we gebruik maken van deze bevoegdheden. We monitoren continu de kwaliteit van onze boa-inzet gezamenlijk met de direct toezichthouder. Waar nodig sturen we hierop bij.

BIJLAGE 2 - BIJDRAGE ACTIVITEITEN FOCUSPUNTEN

 1. Veiligheid				
Het verminderen van risico's op het gebied van brand, constructieve en omgevingsveiligheid in de realisatie-, gebruiks- en sloopfase van een bouwwerk.				
Indicatoren		Aantal geconstateerde onveilige situaties		
		Aantal controles waar geen onveilige situatie is aangetroffen		
Bijdrage aan doel O&R:	Activiteiten		Kleurbeeld	Toelichting
Uitvoering geven aan wettelijke taak	APK-gebouwen We geven uitvoering aan de stappen C en D van het protocol opgesteld door de VBWTN, zie link .			Er is een brief gestuurd naar FC Twente. Op dit moment is dat het enige gebouw dat in Enschede onder deze regeling valt.
	Wet kwaliteitsborging voor het bouwen	Bij wetswijziging voor gevolgklasse 1 verbouw, werkprocessen aanpassen.		We houden de ontwikkelingen in de gaten. Op dit moment is deze wetswijziging nog niet van kracht.
		We monitoren de effecten van de Wkb volgens de landelijke monitoring Omgevingswet en Wkb.		We leveren elk kwartaal een bijdrage aan de monitoring van de VNG. Financiële consequenties zijn veel groter dan verwacht, aangezien voor een bouwmelding en gereedmelding geen leges mogen heffen.
	Bouw- en sloopveiligheid We gaan het BLVC-overleg professionaliseren.			Het BLVC overleg is ondergebracht bij GPO en loopt inmiddels weer.
Actief toezicht, oog en oor, gebiedskennis	We maken een plan van aanpak om uitvoering te geven aan signaaltoezicht.			Er is besloten om ons eerst te focussen op de basis op orde en daarna pas een plan van aanpak signaaltoezicht op te stellen.
	We zorgen ervoor dat CLO zo is ingericht dat we in staat zijn om een klachtenanalyse te maken.			Op dit moment is CLO nog niet zodanig ingericht dat het mogelijk is om een klachtenanalyse uit te voeren. Dit onderwerp is daarom doorgeschoven naar 2026.
	We stellen capaciteit beschikbaar ten behoeve van 700 jaar Enschede.			We hebben alle initiatieven in het kader van 700 jaar Enschede gefaciliteerd en vergund.
Kennis opbouwen en bijhouden	We onderzoeken welke kennis- en kunde in huis is en stellen indien nodig een opleidingsplan op.			Een extern bureau gecontracteerd die medewerkers gaat toetsen aan de kwaliteitscriteria 3.0.
	We scholen de betrokken medewerkers bij op de ontwikkelingen van bouw- en sloopveiligheid.			Webinars gevolgd en workshops bij jaarcongres Vereniging Bouw- en Woningtoezicht.
	We zorgen ervoor dat de basis staat om informatiegestuurd handhaven te kunnen inrichten.			Er is besloten om ons eerst te focussen op de basis op orde en pas daarna wordt

			informatiegestuurd handhaven opgepakt.
Samenwerking met ketenpartners	Onderzoeken hoe we onze samenwerking met ketenpartners (nog) optimaler kunnen inzetten.		We zijn continu aan het onderzoeken hoe we onze samenwerking met de ketenpartners kunnen verbeteren.
	Afspraken m.b.t. bouw- en sloopveiligheid Omgevingsdienst Twente herzien.		Er is een pilot gedaan met de bouw- en slopmeldingen. Deze pilot krijgt structureel vervolg.
Indien kennis niet in huis	We huren specialisten in waar het nodig is.		Bij specifieke innovatieve bouwmethoden (EPS, CLT) hebben we specialisten ingehuurd.

 2. Ondernijning			
Enschede is goed beschermd tegen het ontplooiën van ondernijnende activiteiten.			
Indicatoren	Aantal bibobonderzoeken		
	Aantal meldingen bij instanties zoals 'niet pluis' etc.		
Bijdrage aan doel O&R:	Activiteiten	Kleurbeeld	Toelichting
Bibob is vast onderdeel van VTH-taken	Uitvoering geven aan Bibob-beleid.		We geven continu uitvoering aan het Bibob-beleid. Dit is dan ook regulier werk.
	We volgen actief de ontwikkelingen op Wet Bibob en passen (waar nodig) ons Bibob-beleid hierop aan.		Dit gebeurt in samenwerking met Team Veiligheid.
Actief signaleren door o.a. toezichthouder	De RUV's / ondernijningsambassadeurs reflecteren jaarlijks op de meldingsbereidheid binnen het cluster.		Hiervoor zijn periodieke overleggen.
	We nemen actief deel aan de gebiedsagenda's.		We nemen alleen nog deel aan de gebiedsagenda Broekheurne. De andere gebiedsagenda's zijn stop gezet i.v.m. het BOB-traject.
Kennis over ondernijning	We maken medewerkers bewuster van ondernijning door een bewustwording campagne.		In de clusterbabbel is het thema ondernijning de orde geweest. De ambassadeurs besteden hier aandacht aan.
	De ondernijningambassadeur zorgt voor een jaarlijkse bewustwordingsessie binnen diens afdeling.		Per afdeling en clusterbreed worden ondernijningssessies georganiseerd.
Integratie aanpak ondernijning in regulier werk	We onderzoeken welke rollen de Regisseurs Uitvoering Veiligheid (RUV's) en de ondernijningsambassadeurs kunnen vervullen in de aanpak van ondernijning.		Er zijn afspraken gemaakt over de taken en rollen van de RUV's en ondernijningsambassadeurs. Daarnaast hebben de RUV's een coördinerende rol voor het gehele cluster.
	De RUV's geven uitvoering aan de aanbevelingen uit het ondernijningsonderzoek 2024.		De uitvoering hiervan loopt.
Samenwerking met ketenpartners	We onderzoeken hoe we de MIA-acties effectiever kunnen inzetten.		De MIA-acties zijn effectiever ingericht. Dat blijkt onder andere uit het sneller schakelen buiten de jaarkalender om. We voeren

			vaker flexibele controles uit op basis van signalen. Dit doen we risico gestuurd en in sommige gevallen gebiedsgericht.
	Onderzoeken hoe we onze samenwerking met ketenpartners (nog) optimaler kunnen inzetten.		MIA-acties worden gericht georganiseerd. Dit is ook een vast agendapunt in de projectgroep. Er wordt duidelijk gekeken naar need to know / nice to know.

3. Duurzaamheid; energiebesparing en transitie warmte

Meer dienstverlenend zijn op het gebied van duurzaamheid; energiebesparing en transitie warmte			
Indicatoren	Beschikbare capaciteit/uren voor advisering op duurzaamheid		
	Aantal keer geadviseerd op duurzaamheidsmaatregelen		
Bijdrage aan doel O&R:	Activiteiten	Kleurbeeld	Toelichting
Opleiding en kennis	1 duurzaamheidscongres bezoeken.		Interessante webinars en congressen worden gericht bezocht en inzichten actief gedeeld.
	Onderzoek welke kennis in huis is.		Er is een overzicht gemaakt.
Beschikbare capaciteit/uren op advisering	-		
Betrokken bij visie en beleid	We gaan 'de boer op' met de 'campagne betrek de uitvoering in visie en beleid' in het kader van ketensamenwerking.		Dit is regulier en hiervoor zijn presentaties binnen verschillende lagen in de organisatie gehouden.
	Uren beschikbaar stellen voor deelname aan visies en beleid.		Dit is onderdeel van ons werk.
Duurzaamheid standaard onderdeel in omgevingsplan en vergunningen	Onderzoeken welke ruimte er is voor het aanscherpen van het toetsprotocol en vergunningsvrij maken van duurzaamheidsinitiatieven.		Gesprekken erover zijn gaande. O.a. over vergunningvrij maken bouwwerken energietransitie bespreken o.b.v. balans duurzaamheid-stedenbouwkundige aanvaardbaarheid.
Samenwerking met ketenpartners	Inventariseren interne en externe netwerken en onderzoeken aan welke netwerken we deel willen nemen.		Er is een overzicht gemaakt.
	Onderzoeken hoe we onze samenwerking met ketenpartners (nog) optimaler kunnen inzetten.		In 2025 hebben we vooral de banden aangehaald met het Energieloket.

4. Gezondheid

Het verminderen van bouwkundige problemen om een gezond (binnen)klimaat bij bestaande bouw te bevorderen.	
Indicatoren	Aantal geconstateerde onveilige situaties
	Aantal controles waar geen onveilige situatie is aangetroffen

Bijdrage aan doel O&R:	Activiteiten	Kleurbeeld	Toelichting
Aantal uitgevoerde controles bij publieksgebouwen en huurwoningen	Inventariseren op welke gezondheidsaspecten we gaan controleren		We hebben in gesprek met de beleidsadviseur gesprekken gevoerd op welke wijze we aan gezondheid kunnen bijdragen. In de uitwerking van het gezondheidsbeleid naar programma's en uitvoeringsplannen concretiseren we onze inzet.
	Integrale controles uitbreiden met onderdeel gezond binnenklimaat (i.s.m. ketenpartners, zoals GGD).		Op dit moment voeren we de integrale controles uit op basis van bestaand beleid, wet- en regelgeving.
Ketensamenwerking (integrale blik)	We stellen uren beschikbaar voor het Beleidskader Gezond Enschede.		We stellen medewerkers beschikbaar maar de implementatie van het beleidskader Gezond en Enschede heeft vooralsnog beperkt connectie met onze taken.
	We doen mee in het opstellen en uitvoeren van de uitvoeringsstrategieën en uitvoeringsprogramma's.		We hebben meermaals overleg gevoerd met de beleidsadviseur gezondheid en worden betrokken op het moment dat de strategieën en programma's worden uitgewerkt.
	Op basis van de uitvoeringsstrategieën en uitvoeringsprogramma's stellen we acties op voor 2026, 2027 en 2028.		Daar waar de strategieën en programma's de taken van ons cluster raken en inzet gewenst wordt, nemen we acties op in ons PUH.
Voorlichting / advies geven	-		
Kennis en ontwikkelingen bijhouden	Onderzoeken kennis- en kunde binnen het cluster O&R + opleidingsplan.		We kunnen aan de slag met de landelijke zelfevaluatietool KC 3.0 die 15 september (enigszins verlaat) is uitgerold. Eind dit jaar bepalen we met welk hulpmiddel/tool we de komende jaren willen gaan werken, waarmee we in het licht van onze kwaliteitscriteria onze kennis en kunde in beeld brengen. Dit levert input voor ons opleidingsplan.

5. Klimaat

Gebouwen zijn voldoende beschermd tegen klimaatveranderingen.

Indicatoren

Beschikbare capaciteit/uren voor advisering op klimaat
Aantal keer geadviseerd over klimaatmaatregelen

Bijdrage aan doel O&R:	Activiteiten	Kleurbeeld	Toelichting
Meedenken met visies en deze in uitvoering brengen	We gaan 'de boer op' met de 'campagne betrek de uitvoering in visie en beleid' in het kader van ketensamenwerking.		Dat doen we regulier. Net als bij het thema duurzaamheid zoeken we aansluiting bij beleidsstukken en kijken we hoe we vanuit de uitvoering nadrukkelijk kunnen bijdragen.
	Uren beschikbaar stellen voor deelname aan visies en beleid.		Er worden uren beschikbaar gesteld.
Klimaat standaard onderdeel in omgevingsplan en vergunning	Onderzoeken welke ruimte er is om (meer) klimaatmaatregelen op te nemen in het omgevingsplan en vergunningen.		Gesprekken lopen. Concreet zijn er waterregels omgevingsplan voorbereid die een vertaling zijn van het Water- en Klimaatadaptieplan (WEK).
	Onderzoeken welke verbeterpunten er zijn m.b.t. toezicht en handhaving op klimaatmaatregelen in het bestemmingsplan/omgevingsplan/vergunning in de huidige situatie. Dit in samenwerking met Stadsdeelbeheer.		De gesprekken hierover lopen.
Beschikbare capaciteit en uren voor advisering op klimaat	-		
Kennis over klimaatbestendig en natuurinclusief bouwen	1 klimaatcongres bezoeken.		Interessante webinars en congressen worden actief gedeeld en bezocht.
	Inventariseren welke kennis over klimaatbestendig en natuurinclusief bouwen in huis is en wat er nog nodig is.		Inventarisatie is gemaakt. We hebben voldoende kennis in huis. Zeker in de brede keten fysiek domein.
	We besteden 1 clusterbabbel aan het thema klimaatbestendig en natuurinclusief bouwen.		Dit is doorgeschoven naar 2026 en staat gepland.
Samenwerking met ketenpartners	Inventariseren interne en externe netwerken en onderzoeken aan welke netwerken we deel willen nemen.		Overzicht netwerken is gemaakt en we hebben geconstateerd dat het netwerk aansluit bij onze reguliere werkzaamheden en focuspunten.

 6. Strijdigheden ruimtelijke ordening			
Er zijn minder gebouwen/gronden die strijdig zijn met bestemmingsplan/omgevingsplan.			
Indicatoren	Aantal geconstateerde strijdigheden		
	Aantal keer opgetreden tegen strijdigheden		
	Aantal keer dat strijdigheden opgelost zijn		
Bijdrage aan doel O&R:	Activiteiten	Kleurbeeld	Toelichting
Gebieds- en themagerichte aanpak	We voeren de projecten: volkstuinten, illegale bewoning op campings, garageboxen en bedrijventerreinen uit.		Er zijn controles uitgevoerd, maar minder dan was geprognostiseerd. Dit heeft te maken met vertrek van personeel, strubbelingen met CLO waardoor we tijdelijk minder

			efficiënt kunnen werken en te hoog gestelde ambities.
Actief signaleren door o.a. toezichthouder	We stellen uren beschikbaar voor het uitvoeren van signaaltoezicht.		Er worden uren beschikbaar gesteld o.a. voor het landelijk gebied.
Gebiedskennis	We onderzoeken hoe we onze gebiedskennis kunnen vergroten.		Dit is een continu proces.
Actieve samenwerking ketenpartners	We volgen de ontwikkelingen m.b.t. strijdigheden RO.		Dit is een continu proces.
	We nemen het initiatief in het onderzoeken van de publiek-private afspraken: hoe kunnen we deze juridisch houdbaar en afdwingbaar maken?		Dit is opgepakt i.s.m. een gespecialiseerd advocatenkantoor en heeft geresulteerd in een gesprek met opdrachtgevers, afdelingshoofden in het fysiek Domein waarbij we afspraken gemaakt hebben over de ketensamenwerking.

7. JAARVERSLAG VEILIGHEIDSREGIO

TWENTE

Jaarverslag Uitvoering & Handhaving 2025

BESTEMMEN-VERGUNNEN-TOEZICHT-HANDHAVEN

Met de regionalisering van Brandweer Twente per 1 januari 2013 is besloten dat Brandweer Twente de taakuitvoering op het gebied van advisering en toezicht brandveiligheid uitvoert. Gemeente Enschede is als bevoegd gezag (eind)verantwoordelijk voor deze taak en de daaruit voortvloeiende bestuursrechtelijke handhaving (juridische procedure). De taken worden uitgevoerd vanuit de volgende kernwaarde:

Brandweer Twente werkt samen aan een duurzaam veilige en gezonde leefomgeving vanuit het voorkomen, beperken en bestrijden van branden, rampen en crisis. Dit doen we informatie gestuurd en risicogericht.

Met dit jaarverslag blikken wij terug op de werkzaamheden die door Brandweer Twente op het gebied van brandveiligheid zijn verricht in 2025.

Doelen en focuspunten

We maken onderscheid tussen doelen op reguliere werkzaamheden (waar werken we aan met onze wettelijke taken) en focuspunten (waar doen we een stapje extra).

DOELEN OP REGULIERE WERKZAAMHEDEN

Onderstaand is een overzicht weergegeven van de doelen op reguliere werkzaamheden zoals benoemd in het Beleidsplan VRT (2019-2025).

Thema	Hoofddoel
1. Persoonlijke veiligheid	Het beperken van de kans op slachtoffers in de (bebouwde) leefomgeving en bij evenementen.
2. Veilige en effectieve hulpverlening	De omgeving is zo ingericht dat de bereikbaarheid voor hulpdiensten is gewaarborgd. Daarnaast zijn de bluswatervoorzieningen afgestemd op de risico's van gebieden en objecten zodat een snelle inzet mogelijk is. Hierbij is ingezet op het zoveel mogelijk beperken van risico's t.b.v. veilig (repressief) optreden door de hulpdiensten.
3. Maatschappelijke impact en continuïteit	Het voorkomen van (langdurige) maatschappelijk impact van incidenten op de continuïteit van de samenleving (zoals het uitvallen van vitale infrastructuur).
4. Bescherming milieu, gebouw en inventaris	Voorkomen van grote branduitbreiding, milieuschade, verstoring van openbare orde en aanspraak op inzet brandweer.
5. Samenwerken met bevoegd gezag en ketenpartners	Een betrouwbare en deskundige partner zijn om zo een integrale afweging mogelijk te maken en gezamenlijke belangen te benutten.

FOCUSPUNTEN

Onderstaand is een overzicht weergegeven van onze focuspunten in 2025. Elke themagroep heeft vanuit haar taakveld een bijdrage geleverd aan deze focuspunten. In de programmaonderdelen wordt een toelichting gegeven op deze activiteiten.

Focuspunt	Probleemstelling
1. Energietransitie	Door de schaarste van fossiele energiebronnen, toenemende milieubelasting en de gevolgen daarvan voor het klimaat, zitten we in een transitie naar hernieuwbare, schone energiebronnen. Deze nieuwe energie wordt meestal decentraal opgewekt. Tegelijk werken we aan een circulaire economie om zo duurzaam mogelijk om te gaan met de grondstoffen die de aarde ons biedt. Dat alles vraagt om grootschalige aanpassingen aan onze bestaande energie-infrastructuur. Alternatieve technologieën en innovatieve toepassingen creëren nieuwe, nog onbekende risico's. Vaak wordt in de praktijk pas ontdekt hoe groot ze zijn. Veiligheid staat hierbij niet altijd bovenaan en er zijn vaak geen wettelijke kaders. Kennis over risico's, impact en veiligheid van de energietransitie is bovendien versnipperd. Speerpunten binnen de energietransitie zijn: 1. EOS 2. Duurzaam bouwen 3. Waterstof
2. Alternatieve bouwmethoden en isolatiematerialen (Bio-based)	Klimaatverandering en zorg voor het milieu spelen een steeds grotere rol in de bouwwijzen en de bouwmaterialen die in Nederland toegepast worden. Hoewel nieuwe en innovatieve bouwmaterialen moeten voldoen aan de eisen van het BBL, betekent dit nog niet noodzakelijkerwijze dat toepassing van innovatieve materialen en methodes ook een brandveilig gebouw oplevert. Over de wijze waarop nieuwe en innovatieve materialen zich precies zullen gedragen wanneer ze bij brand betrokken raken en hoe de brandweer dan moet optreden is nog veel onbekend.
3. Centrumgebieden	Centrumgebieden kenmerken zich vaak door een diversiteit van gecombineerde functies, zoals wonen boven winkels en horeca. Daarnaast vinden binnen dergelijke dichtbebouwde gebieden (meerdere) evenementen plaats. De historische panden zijn vaak aaneengesloten en door de jaren heen verbouwd op basis van wetgeving, waarbij brandpreventieve voorzieningen nog niet geborgd waren en waardoor een brand zich mogelijk kan uitbreiden over meer dan één pand. Straten zijn nauw en daarmee moeilijk bereikbaar voor de hulpverleners. Ook is de bluswaterbehoefte groter dan in een reguliere woonwijk. Panden zijn aaneengesloten, waardoor slechts vanaf één zijde een beeld kan worden gevormd van het incident, dat ook slechts vanaf één zijde bestreden kan worden.
4. Risicogericht werken	De Omgevingswet vraagt Veiligheidsregio's een risicogerichte werkmethode te hanteren, waarbij een integrale benadering van risico's vanuit verschillende vakgebieden centraal staat. Dit is essentieel voor het waarborgen van een veilige fysieke leefomgeving, waarbij samenwerking met diverse overheidsinstanties en ketenpartners belangrijk is voor het tijdig identificeren en beheersen van risico's. Dit vraagt om een bredere kijk op complexe veiligheidsvraagstukken en het vermogen om creatief mee te denken over oplossingen, aangezien wet- en regelgeving soms onvoldoende toereikend is om de beoogde veiligheidsdoelen volledig te waarborgen.

Programma Uitvoering

Het Programma Uitvoering geeft inzicht in de werkzaamheden in de keten van bestemmen en vergunnen, uitgevoerd door het team advies van Brandweer Twente. In dit hoofdstuk blikken we terug op onze bijdrage aan de geformuleerde doelen en focuspunten in 2025.

THEMAGROEP VEILIG BOUWEN:

Reguliere werkzaamheden:

Type	Aantal
Advies Omgevingsvergunning 'Bouwen'	104
Advies Omgevingsvergunning 'Brandveilig gebruik'	120
Advies Installatie (PVE/UPD)	69
Totaal	293

Focuspunten:

Activiteit	Toelichting
Alternatieve bouwmethoden - Adviseren in het kader van omgevingsactiviteit 'Bouwen' en opnemen van nadere voorwaarden voor zo ver de regelgeving niet dekkend of niet voorhanden is. - Organiseren kennissessie met marktpartijen.	De toenemende toepassing van duurzame en innovatieve bouwmaterialen en -methoden vraagt om een zorgvuldige afweging tussen duurzaamheid en veiligheid. Het Besluit bouwwerken leefomgeving (BBL) biedt ruimte voor deze ontwikkelingen. Dit garandeert niet automatisch dat aantoonbaar wordt voldaan aan de brandveiligheidseisen of dat het beoogde veiligheidsniveau eenduidig kan worden vastgesteld. In het afgelopen jaar hadden wij, naar aanleiding van door ons georganiseerde bijeenkomsten, meerdere gemeenten en marktpartijen vroegtijdig geadviseerd over brandveiligheidsaspecten bij duurzame en innovatieve bouwplannen. Deze vroege betrokkenheid zien wij als een positieve ontwikkeling. Risico's kwamen eerder in beeld en brandveiligheid kon beter worden geïntegreerd in het ontwerpproces. Tegelijkertijd constateerden wij een duidelijke toename van alternatieve bouwmethoden, zoals houtbouw, en van het gebruik van biobased en innovatieve materialen. De beoordeling hiervan vergde meer tijd dan bij reguliere bouwproducten, omdat vanuit de markt nog beperkt aantoonbaar kan worden gemaakt dat aan de brandveiligheidseisen van het BBL wordt voldaan. Dit vraagt om extra inzet op toetsing, overleg en kennisontwikkeling, zowel bij initiatiefnemers als bij toezichthouders. Daarnaast waren de risico's voor onze incidentbestrijding momenteel lastig in te schatten, doordat praktijkervaringen met deze bouwmethoden en materialen grotendeels ontbreken. Om deze onzekerheden te ondervangen, adviseerden wij het bevoegd gezag om aanvullende brandveiligheidsvoorzieningen op te nemen. In de praktijk leidde de onderbouwing van deze maatregelen regelmatig tot discussie en werd deze niet altijd overgenomen, waardoor wij voor de repressieve inzet diverse risico's zien Ook in de komende periode blijven wij actief inzetten op kennisopbouw, samenwerking en het delen van ervaringen. Ons doel is een verantwoorde balans tussen duurzaamheid, innovatie en brandveiligheid.

Activiteit	Toelichting
Verificatie brandmeldingen - Aandacht voor verificatiebeleid OMS bij advisering over (nieuwe) brandmeldinstallaties. - Nadere afspraken maken om te komen tot enkel geverifieerde brandmeldingen binnen het verzorgingsgebied van meldkamer Oost Nederland.	Binnen de uitvoering van ons programma besteedden wij het afgelopen jaar nadrukkelijk aandacht aan het verificatiebeleid van het Openbaar Meldsysteem (OMS) bij advisering over (nieuwe) brandmeldinstallaties. Het doel van dit beleid is het realiseren van uitsluitend geverifieerde brandmeldingen, zodat de brandweer adequaat kan inzetten en onnodige uitrukken worden voorkomen. De implementatie van het verificatiebeleid bleef in de praktijk echter uitdagend. De regelgeving werd vooralsnog niet aangepast, waardoor het beleid niet kon worden afgedwongen. Daarnaast bracht toepassing bij grotere installaties aanzienlijke meerkosten met zich mee voor initiatiefnemers. Vanuit OMS-beheer zetten wij daarom actief in op nazorg bij meldingen van objecten. Deze aanpak is gericht op het voorkomen van nieuwe ongewenste meldingen en het borgen van de effecten van het verificatiebeleid. Hiermee vergroten wij de betrouwbaarheid van meldingen en dragen wij bij aan een efficiënte en veilige brandweerzorg. Ook in de komende periode blijven wij inzetten op kennisdeling, samenwerking met betrokken partijen en het monitoren van meldingen. Ons doel is om de impact van niet-geverifieerde meldingen verder te minimaliseren en het verificatiebeleid structureel te ondersteunen.

THEMAGROEP EVENEMENTEN:

Reguliere werkzaamheden:

Type	Aantal
A-Evenement	37
B-Evenement	55
C-Evenement	12
Totaal	104

Focuspunten:

Activiteit	Toelichting
Bereikbaarheid centrumgebieden bij evenementen Extra aandacht door een aantal centrumgebieden uit te lichten door multidisciplinaire afstemming en heldere afspraken te maken wellicht onderbouwd met kaartmateriaal.	In het afgelopen jaar besteedden wij nadrukkelijk aandacht aan de bereikbaarheid van centrumgebieden, met name in relatie tot evenementen. Hoewel er nog geen expliciet kaartmateriaal was uitgewerkt, gaven wij, in nauwe samenwerking met incidentbestrijding en collega's, integraal advies over de bereikbaarheid van onder andere de centrumgebieden van Enschede, Hengelo en Almelo. Op basis van deze adviezen werden concrete afspraken gemaakt om de bereikbaarheid voor hulpdiensten te borgen. Deze werkwijze krijgt structureel aandacht, mede vanwege de vele (bouw)werkzaamheden in binnenstedelijke gebieden die invloed hebben op aanrijroutes en opstelmogelijkheden. In het komende jaar wordt deze aanpak verder verdiept en waar nodig aangescherpt, zodat hulpdiensten ook bij evenementen en werkzaamheden snel en veilig inzetbaar blijven.

Activiteit	Toelichting
Proces evenementenvergunning in combinatie met de melding Besluit bouwwerken leefomgeving (BBL) verbeteren In gesprek met de gemeente onderzoeken hoe dit proces verbeterd kan worden, zodat aanvragen meer geïntegreerd en gestroomlijnd kunnen worden behandeld om meer op maat en integraal advies te leveren.	In 2025 zetten wij in op het verduidelijken en verbeteren van het proces rondom evenementenvergunningen waarbij zowel binnen- als buitenactiviteiten plaatsvinden. Voor een integrale veiligheidsbeoordeling was vastgelegd dat alle relevante (brand)veiligheidsinformatie beschikbaar moest zijn, waaronder de melding brandveilig gebruik op grond van het BBL of gelijkwaardige informatie, zoals plattegronden met brandveiligheidsvoorzieningen. Daarnaast werd het onderscheid aangescherpt tussen situaties waarin wel of geen onderlinge veiligheidsinvloed bestond tussen binnen- en buitenactiviteiten. Wanneer geen veiligheidsinvloed aantoonbaar was, volstond een beoordeling van uitsluitend de buitenactiviteit. Als er wel sprake was van onderlinge beïnvloeding, maakte gebouwinformatie onlosmakelijk deel uit van de adviesaanvraag. Ook werden procedurele afspraken verduidelijkt. Onvolledige aanvragen werden als niet-ontvankelijk aangemerkt, niet inhoudelijk beoordeeld en administratief afgehandeld. Gemeenten ontvingen hierover een eenduidige terugkoppeling per e-mail, inclusief een toelichting op de ontbrekende informatie. Hiermee is uniformiteit en duidelijkheid aangebracht in de advisering en afhandeling van aanvragen. Deze werkwijze wordt nog actief onder de aandacht gebracht bij gemeenten, zowel op het niveau van teamleiders als bij uitvoerende ambtenaren.

THEMAGROEP RUIMTELIJKE VEILIGHEID:

Reguliere werkzaamheden:

Type	Aantal
Advies Bereikbaarheid bluswater	34
Advies Milieu	10
Advies Ontbrandingstoestemming	7
Advies Omgevingsplan	7
Totaal	58

Focuspunten:

Activiteit	Toelichting
EOS Aandacht voor de plaatsing van Energie Opslag Systemen (EOS) met name ten aanzien van de bereikbaarheid en bluswatervoorziening.	In het afgelopen jaar ontvingen wij een groot aantal verzoeken voor de realisatie van energieparken en energieopslagsystemen (EOS) bij bedrijven. Omdat hiervoor nog geen specifieke regelgeving was vastgesteld, adviseerden wij in het kader van de zorgplicht uit de Omgevingswet om maatwerkvoorschriften op te nemen. Deze voorschriften verwijzen naar de maatregelen zoals beschreven in de PGS 37-1. Wij constateerden dat aanvragen en meldingen voor EOS-installaties vaak onvoldoende informatie bevatten. Om dit te verbeteren, hadden wij in samenwerking met de Omgevingsdienst Twente (ODT) een informatieve flyer ontwikkeld. Deze flyer ondersteunde het bevoegd gezag bij het beoordelen van verzoeken voor plaatsing

Activiteit	Toelichting
	van een EOS en gaf inzicht in de benodigde documentatie om passende maatwerkvoorschriften vast te leggen. Daarnaast wezen wij gemeenten erop dat EOS-installaties in de toekomst waarschijnlijk als aandachtsgebieden zouden worden aangemerkt. Het is daarom belangrijk dat hier bij de plaatsing nu al rekening mee wordt gehouden. Ook in de komende periode blijven wij inzetten op kennisdeling, samenwerking en het verder ontwikkelen van praktische handvatten, zodat de veiligheid bij energieopslag geborgd blijft.
Propaantanks Aandacht voor de toename van propaantanks in de bebouwde omgeving ten gevolge van de energietransitie.	Vanuit het perspectief van omgevingsveiligheid wezen wij gemeenten het afgelopen jaar actief op de aandachtsgebieden die propaantanks hadden gekregen door de invoering van de Omgevingswet. Deze aandachtsgebieden kunnen beperkingen opleggen aan de directe omgeving, bijvoorbeeld bij ruimtelijke ontwikkelingen of vergunningverlening. Door tijdig inzicht te geven in deze consequenties ondersteunden wij gemeenten bij het maken van verantwoorde keuzes en het waarborgen van de veiligheid in hun gebied.
Aandachtsgebieden Gemeenten informeren en adviseren over de risico's van het plaatsen van (zeer) kwetsbare gebouwen binnen aandachtsgebieden.	Bij onze advisering hielden wij rekening met de aandachtsgebieden die voortvloeien uit de Omgevingswet. Afhankelijk van de kwetsbaarheid van gebouwen kunnen hier aanvullende maatregelen bij horen, al dan niet vastgelegd door het bevoegd gezag via voorschriftgebieden. Om gemeenten richting te geven, hadden wij het ambitiedocument Oost5 opgesteld, dat als richtlijn diende bij onze adviezen. Daarnaast onderhielden wij actief contact met de Omgevingsdienst Twente (ODT) en de GHOR. De GHOR werd specifiek betrokken wanneer initiatieven betrekking hadden op kwetsbare groepen, zodat ook de zorg- en veiligheidsperspectieven werden meegenomen in onze advisering. Deze samenwerking droeg bij aan een integrale benadering van omgevingsveiligheid en het realiseren van verantwoorde keuzes bij ruimtelijke ontwikkelingen.

Programma Handhaving (Toezicht en handhaving)

Het programma handhaving geeft inzicht in de werkzaamheden in de keten van bestemmen en vergunnen uitgevoerd door het team Voorlichting & Toezicht van Brandweer Twente. In dit hoofdstuk blikken we terug op onze bijdrage aan de geformuleerde doelen en focuspunten in 2025.

THEMAGROEP EVENEMENTEN:

Reguliere werkzaamheden:

Type	Aantal
Controle A-Evenement	3
Controle B-Evenement	9
Controle C-Evenement	20

THEMAGROEP TOEZICHT BOUWEN EN BRANDVEILIG GEBRUIK:

Reguliere werkzaamheden:

Brandveilig Gebruik			
Thema	Prognose 2025	Gerealiseerd	Naleefgedrag*
Logies	13	12	66,7 %
Onderwijs en KDV	53	58	46,8 %
Zorg	41	42	36,4 %
Kamerverhuur	123	129	47,3 %
Publieke gebouwen	78	80	58 %
Totaal	308	321	51 %

Bijzonderheden:

- Eén locatie met het thema logies is niet geïnspecteerd vanwege een verbouwing. Dit bouwwerk is samen met de gemeente opgepakt via bouwinspecties.

*Percentage van de controles waarbij geen overtredingen zijn geconstateerd

Type	Aantal
Bouwactiviteit 'Deelcontrole'	48
Bouwactiviteit 'Oplevercontrole'	19
Incidentele controle	9
Integrale controle (MIA)	4

Focuspunten:

Activiteit	Toelichting
Toezicht in centrumgebieden Gecombineerde Winkelfuncties / bijeenkomstgebouwen / kamerverhuurgebouwen in dichtbebouwde kernen.	In 2025 richtten wij ons op winkels, bijeenkomstgebouwen en kamerverhuurgebouwen in centrumgebieden. Deze focus kwam voort uit het Regionaal Risicoprofiel 2022, waarin brand in een dichte binnenstad als een realistisch scenario is benoemd, en sluit aan bij het aankomend risicoprofiel Twente 2026-2029, waarin dit risicotype opnieuw is aangemerkt. In dichtbebouwde binnensteden is het risico op branduitbreiding naar meerdere panden groot en kunnen slachtoffers vallen, terwijl smalle straten de bereikbaarheid en bluswatervoorziening bemoeilijken. Door aaneengesloten bebouwing is beeldvorming en bestrijding complex, wat extra inzet vanaf meerdere zijden noodzakelijk maakt. De stadsbrand in Arnhem op 6 maart 2025 benadrukte het belang van deze focus. Uit 455 controles in de hele regio Twente bleek dat de brandveiligheidsvoorzieningen over het algemeen op orde waren. De geconstateerde overtredingen waren divers en niet direct te herleiden tot één specifiek type tekortkoming. Voor Enschede en Hengelo was daarnaast aandacht voor de verbinding tussen preventie en incidentbestrijding. Incidentbestrijders werden meegenomen in de complexiteit van een brand in een dichte binnenstad, onder andere via casuïstiek, praktijkvoorbeelden en rondleidingen door het centrum. Hierdoor is de operationele voorbereiding op een dergelijk incident versterkt. In het komende jaar zal ook Almelo worden betrokken bij deze brandveiligheidsdagen.

8. JAARVERSLAG OMGEVINGSDIENST

TWENTE

Omgevingsdienst
TWENTE

2025

Jaarverslag VTHA Twente

Organisatie: Enschede
Datum: 27-02-2026

Managementsamenvatting

In 2025 bouwde de Omgevingsdienst Twente verder aan de doorontwikkeling onder de Omgevingswet, het versterken van een robuuste organisatie en het uitwerken van een toekomstvisie met de bijbehorende innovatie- en ontwikkelagenda. Binnen de programma's is de uitvoering van de VTHA-taken verder geprofessionaliseerd en meer uniform ingericht. Tegelijkertijd nam de werkdruk toe door nieuwe wettelijke taken en complexere dossiers. De groeiende vraag naar dienstverlening is zoveel mogelijk opgevangen door risicogerichter te werken en bewuster te prioriteren, al blijft dit een blijvende zoektocht naar de juiste balans.

Uit de evaluatie van de werkzaamheden blijkt dat in 2025 Twente-breed binnen alle programma's een hoge productie is gerealiseerd, veelal boven de raming. Het programma Vergunningen had nog steeds te maken met de gevolgen van stikstofuitspraken, die zorgden voor vertragingen en een oplopende werkvoorraad, met name bij complexe en agrarische dossiers. Met behulp van een verbeterplan is extra ingezet op het wegwerken van achterstanden bij meldingen en informatieplichten, is een verbeterplan gemaakt in het actualiseren van vergunningen en is gewerkt aan een meer bedrijfsmatige uitvoering.

Binnen het programma Toezicht kon door onderbezetting niet alle geplande periodieke controles worden uitgevoerd. De beschikbare capaciteit is daarom risicogericht ingezet via een samenhangende aanpak van periodieke controles, opleveringscontroles, hercontroles en aspectcontroles. Door de combinatie van meer risicogericht werken en een kwalitatief hoogwaardige uitvoering van de toezichtstaken zijn meer overtredingen en risico's geconstateerd, wat heeft geleid tot een toename van handhavingstrajecten.

Het programma Handhaving heeft in 2025 hierdoor extra aandacht moeten besteden aan complexe bestuurlijke aandachtlocaties. Deze dossiers vroegen aanzienlijke capaciteit, maar de ingezette aanpak heeft aantoonbare resultaten opgeleverd in het beheersen en stabiliseren van deze locaties.

Programma Advies kende een sterke groei in de vraag, met name naar specialistische en integrale advisering. Dit leidde tot extra druk op capaciteit en doorlooptijden. De komst van de Omgevingswet zorgde voor een toename in adviesvragen op het snijvlak van ruimtelijke ordening en milieu. Daarnaast nam de complexiteit van de samenleving toe, onder andere door vraagstukken rondom ZZS en nieuwe regelgeving, waardoor ook dit het programma verder belaste.

Alles overziend laat 2025 zien dat veel is gerealiseerd (zie paragraaf 1.3 voor de gerealiseerde productie en de bestede capaciteit voor de gemeente Enschede) en dat de organisatie flexibel heeft ingespeeld op nieuwe ontwikkelingen. Tegelijkertijd worden de grenzen van de beschikbare capaciteit binnen de programma's steeds duidelijker zichtbaar.

Begrippen- en afkortingenlijst

AB	Algemeen bestuur
BALO	Bestuurlijke aandachtlocatie
B&W	Burgemeester en wethouders
Boa	Buitengewoon opsporingsambtenaar
Bibob	Wet bevordering integriteitsbeoordelingen door het openbaar bestuur
DB	Dagelijks bestuur
DVO	Dienstverleningsovereenkomst
EV	Externe veiligheid
GR	Gemeenschappelijke Regeling
GS	Gedeputeerde Staten
IBP	Interbestuurlijk Programma
IBT	Interbestuurlijk toezicht
I&W	Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat
ILT	Inspectie Leefomgeving en Transport
KC	Kwaliteitscriteria
Lbv	Landelijke beëindigingsregeling veehouderijlocaties
LHSO	Landelijke Handhavingsstrategie Omgevingsrecht
LMA	Landelijk Meldpunt Afvalstoffen
MBA	Milieubelastende activiteit
MIA	Multidisciplinair Integrale Aanpak
OD	Omgevingsdienst
PDC	Producten- en dienstencatalogus
PFAS	Poly- en perfluoralkylstoffen
RIEC	Regionale Informatie- en Expertisecentrum
RIVM	Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu
RO	Ruimtelijke ordening
RPI	Risicoprioriteringsinstrument
SWF	Samenwerkingsfunctionaliteit
TVS	Twentse Vergunningenstrategie
UVP	Uitvoeringsprogramma
VTHA	Vergunningverlening, toezicht, handhaving en advies
Wabo	Wet algemene bepalingen omgevingsrecht
ZZS	Zeer zorgwekkende stoffen

Inhoudsopgave

Managementsamenvatting	1
1. Inleiding.....	4
1.1. Aanleiding	4
1.2. Regionale beleidscyclus.....	4
1.3. Realisatie ten opzichte van planning	5
2. Terugblik 2025	6
2.1 Landelijke ontwikkelingen	6
2.2 Ontwikkelingen OD Twente	7
3. VTHA-beleidsdoelen en prioriteiten.....	11
3.1 Naleefgedrag.....	11
3.2 Ondermijning: Bonafide partijen zijn preventief beschermd tegen malafide partijen.	13
3.3 Asbest: Mens en milieu zijn beschermd tegen gezondheidsschade door asbest	13
3.4 De inzet van middelen is in balans met de kwantiteit en kwaliteit van de te leveren diensten en producten	14
4. Evaluatie taken en werkzaamheden 2025	16
4.1 Programma Vergunningen	16
4.2 Programma Toezicht & Handhaving.....	18
4.2.1 Toezicht	18
4.2.2 Handhaving.....	21
4.3 Programma Advies	23
5. Projecten.....	26
5.1 Twentse projecten	26
5.2 Collectieve werkzaamheden Twente	29
5.3 Lokale projecten.....	32
5.4 Bestuurlijke aandachtlocaties	32
6. Verbeterpunten IBT	33
7. Uitvoeringsorganisatie en bedrijfsvoering.....	35
7.1 Kwaliteitscriteria 3.0	35
7.2 Samenwerking met ketenpartners.....	35

1. Inleiding

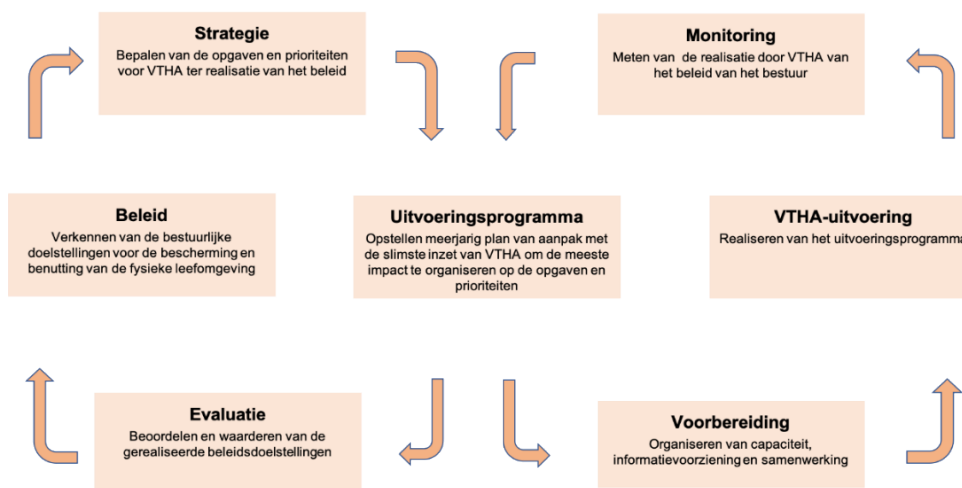
Voor u ligt het jaarverslag van de Omgevingsdienst Twente (OD Twente) voor 2025. Deze rapportage geeft de resultaten weer van de werkzaamheden die gedurende het jaar zijn uitgevoerd door de OD Twente op het gebied van vergunningverlening, toezicht, handhaving en advies (VTHA) in opdracht van de gemeente Enschede. Het uniforme jaarverslag (regionaal format) is door de OD Twente voorbereid in samenwerking met haar partners. De input voor dit jaarverslag is partner specifiek en wordt door de OD Twente aan de desbetreffende partner verstrekt. Daarnaast wordt Twente-breed een regionaal jaarverslag opgesteld waarin de gezamenlijke resultaten van de uitvoering (output en outcome) zijn opgenomen. Deze regionale rapportage wordt separaat ter kennisname aangeboden aan het Portefeuillehoudersoverleg.

1.1. Aanleiding

Jaarlijks wordt op grond van artikel 13.8 Omgevingsbesluit een uniform VTHA-uitvoeringsprogramma opgesteld voor de taken die de OD Twente voor de verschillende bevoegde gezagen uitvoert. Artikel 13.11 Omgevingsbesluit bepaalt dat bestuursorganen jaarlijks evalueren of de geprioriteerde activiteiten zijn uitgevoerd, zoals opgenomen in het uitvoeringsprogramma (UVP). Hierbij wordt ook gerapporteerd in hoeverre deze activiteiten hebben bijgedragen aan het bereiken van de gestelde doelen uit het gezamenlijke VTHA-beleid¹ Twente en de nadere uitwerking. Het jaarverslag dient hierbij als input voor het regionale VTHA-beleid, dat zo nodig wordt aangepast. In 2022 is het geactualiseerde Twentse VTHA-beleid met nadere uitwerking vrijgegeven door het PHO en nadien door de bevoegde gezagen vastgesteld in de eigen colleges (GS en B&W). Ook de individuele jaarverslagen worden vastgesteld door colleges en kunnen daarbij bekend worden gemaakt aan de gemeenteraden en provinciale staten.

1.2. Regionale beleidscyclus

Om het Twentse VTHA-beleid doorlopend te ontwikkelen, wordt gewerkt vanuit een sluitende regionale beleidscyclus. Deze beleidscyclus bestaat uit een strategische cyclus (links) en een uitvoerende cyclus (rechts). De stappen worden toegelicht in de onderstaande figuur, waarbij de landelijke handreiking regionale beleidscyclus vanuit de Omgevingsdienst Nederland (ODNL) wordt gevolgd. De voormalige 'Big-8' is hierbij gekanteld om te benadrukken dat beleid en uitvoering van gelijkwaardig belang zijn en elkaar beïnvloeden.

Het uniforme VTHA-uitvoeringsprogramma Twente vormt de basis van de regionale beleidscyclus en komt voort uit de doelen, prioriteitstelling en strategieën zoals opgenomen in het VTHA-beleid Twente, inclusief nadere uitwerking. Wat volgt uit de programmering is de voorbereiding, uitvoering, monitoring en evaluatie. Hierbij wordt naast output meer aandacht gegeven aan de maatschappelijke impact van deze werkzaamheden

¹ Formeel is de naam VTH-beleid, maar dit jaarverslag houdt consequent vast aan de terminologie VTHA.

(outcome). Deze rapportage dient ter verantwoording voor de uitvoering van de taken die vallen onder de dienstverleningsovereenkomst (DVO). In Twente betreft dit voornamelijk het 'standaardpakket'. Indien van toepassing, wordt ook gerapporteerd over de zogenaamde 'facultatieve taken'. Geleverde producten en diensten worden afgezet tegen geplande diensten en producten, conform de geldende producten- en dienstencatalogus (PDC).

1.3. Realisatie ten opzichte van planning

Deze paragraaf geeft inzicht in de realisatie van producten ten opzichte van de gestelde prognoses op zowel regionaal als lokaal niveau.

Realisatie producten Twente 2025		
Programma	UVP 2025	REA 2025
Vergunningen	7.299	8.370
Toezicht	8.334	8.767
Handhaving	572	576
Advies	1.904	3.278
Totaal	18.109	20.991

Realisatie producten gemeente Enschede 2025		
Programma	UVP 2025	REA 2025
Vergunningen	1.375	2.004
Toezicht	1.057	1.339
Handhaving	137	157
Advies	139	239
Totaal	2.708	3.739

Verder wordt hieronder een overzicht gegeven van de gerealiseerde uren ten opzichte van de bijbehorende inbreng, zoals opgenomen in de programmabegroting 2025. Vanuit de rapportagesystematiek van de OD Twente, is het dit jaar mogelijk om urenrealisatie op programmaniveau te rapporteren met betrekking tot *gerealiseerde uren*.

Verrekening vindt plaats op basis van werkelijk gerealiseerde uren en wordt via de jaarrekening aan het AB voorgelegd. Het urenoverzicht in deze paragraaf wordt ook opgenomen in de jaarrekening. De definitieve eindafrekening bestaat uit deze urenafrekening en de bestemming van het resultaat. Onderstaand overzicht houdt geen rekening met belangrijke verschillen, waaronder de bestemming van het uiteindelijke jaarresultaat inclusief eventuele teruggaven.

Realisatie uren gemeente Enschede 2025			
Programma	Ingebrachte uren	Gerealiseerde uren	Verschil uren
Vergunningverlening	5.922	7.144	3.317
Toezicht	10.468	10.583	
Handhaving	735	1.808	
Advies	1.146	2.035	
Projecten	1.781	1.799	
Totaal	20.052	23.369	

2. Terugblik 2025

Dit hoofdstuk beschrijft de belangrijkste interne en externe ontwikkelingen die in 2025 invloed hadden op de uitvoering van de VTHA-taken door de OD Twente. In dit jaarverslag wordt teruggeblikt op het UVP 2025 en wordt de inzet over het afgelopen jaar verantwoord. Echter is het uitvoeren van een bepaald aantal controles, het verlenen van een bepaald aantal vergunningen en het geven van een bepaald aantal adviezen geen doel op zich. De organisatie is opgericht om zorg te dragen voor een veilige, gezonde en duurzame leefomgeving in Twente. Alle werkzaamheden moeten bijdragen aan deze overkoepelende doelstelling. In dit hoofdstuk wordt daarom bij elke ontwikkeling benoemd welk maatschappelijk effect dit heeft gehad op de leefomgeving (outcome).

2.1 Landelijke ontwikkelingen

Omgevingswet

2025 is het tweede jaar na de invoering van de Omgevingswet. Waar in 2024 vooral is gezorgd voor een stabiele basisimplementatie, stond 2025 in het teken van doorontwikkeling, professionalisering en verdere uniformering. Gedurende het jaar werden diverse verbeteringen doorgevoerd in processen, sub-producten, sjablonen, werkafspraken en in de samenwerking met deelnemers en ketenpartners. Daarbij werd breed ingezet op continue verbetering, met een gezamenlijke focus op efficiëntie, een gelijk speelveld en verdere regionale uniformiteit in de regels van het omgevingsplan.

De registratie van milieubelastende activiteiten (MBA) bleef in 2025 een belangrijk aandachtspunt. De technische mogelijkheden om gegevens volledig, betrouwbaar en uniform vast te leggen waren nog niet toereikend. Om die reden startte Omgevingsdienst NL (ODNL), mede op initiatief van de OD Twente, een verbetertraject richting de leverancier van het zaakstelsel PowerBrowser. Een eerste resultaat is dat data zo eenvoudig mogelijk kan worden aangeleverd aan het landelijke register MBA.

Ook de pilot van de Omgevingstafel Twente werd in 2025 voortgezet. De ervaringen in 2024 hadden geleid tot efficiëntere processen en scherpere adviezen en deze ontwikkeling zette zich dit jaar voort. De Omgevingstafel maakt het mogelijk om initiatieven vroegtijdig integraal te beoordelen en knelpunten tijdig te signaleren. Er is een verdere professionaliseringsslag gemaakt in zowel de integrale werkwijze als de samenwerking tussen verschillende disciplines.

De ontwikkeling van milieuleges kreeg in 2025 veel aandacht. Met de inwerkingtreding van de Omgevingswet hebben deelnemers de mogelijkheid om leges te heffen voor diensten die samenhangen met de bescherming van het milieu. Milieuleges zijn een belangrijk instrument om kosten voor vergunningverlening en advies op een transparante en eerlijke manier te bekostigen. Adviesbureau Senze heeft in opdracht van de OD Twente een uniforme paragraaf voor milieuleges ontwikkeld die door elke deelnemer kan worden toegepast in de eigen legesverordening. Dit omvat indien nodig het aanpassen van de Producten- en dienstencatalogus (PDC) en het opstellen van een kostprijsberekening die toepasbaar is binnen alle betrokken deelnemers. De resultaten en methodologie zijn aan alle accounthouders toegelicht via een Webinar en zijn inmiddels opgeleverd.

Eind 2025 is gestart met het technisch mogelijk maken van het aanleveren van de data die nodig is voor de inning. Deze technische implementatie loopt door in 2026.

Maatschappelijk effect

De investeringen en doorontwikkelingen leidden tot verdere verbetering van de uitvoering, conform de Omgevingswet. Door processen te verfijnen, de samenwerking te versterken, de kwaliteit van data-uitwisseling te verbeteren en meer uniformiteit in werkwijzen te realiseren, ontstond een professionelere en beter voorspelbare dienstverlening. De Omgevingstafel droeg daarnaast bij aan vroegtijdige afstemming en het

oplossen van potentiële knelpunten, wat de duidelijkheid voor inwoners en initiatiefnemers ten goede kwam en de kans op vertragingen en bezwaren verkleinde.

Taskforce Stikstof

Naar aanleiding van de uitspraken van de Raad van State (RvS) van 18 december 2024 over de wijze waarop intern salderen mag worden betrokken bij de besluitvorming betreffende stikstofdepositie op Natura 2000-gebieden, is binnen de OD Twente een Taskforce Stikstof opgericht. Deze taskforce bepaalt de communicatie richting verschillende doelgroepen, monitort de impact op de werkvoorraad en stemt af met partners over hun standpunt en werkwijze. Het Dagelijks Bestuur (DB) is hier nauw bij betrokken.

Er is, in afstemming met de provincie Overijssel en OD IJsselland, een advieslijn vastgesteld die aansluit bij de uitspraak van de RvS. Deze lijn is van toepassing op Milieueffectrapportages (mer)-beoordelingen, aanvragen voor een omgevingsvergunning MBA en planprocedures. De advieslijn is gedeeld met de accounthouders van de deelnemers. Een belangrijk uitgangspunt is dat het aspect stikstofdepositie geen belemmering hoeft te vormen bij het verlenen van omgevingsvergunningen MBA. De verwachting is dat er nog meer uitspraken volgen, welke nauwlettend worden gevolgd. Elke uitspraak zal worden getoetst aan de huidige advieslijn.

Maatschappelijk effect

De inzet van de Taskforce Stikstof draagt bij aan een voorspelbare, zorgvuldige en juridisch houdbare uitvoering van taken binnen de fysieke leefomgeving. Door tijdig te anticiperen op nieuwe jurisprudentie en waar mogelijk duidelijkheid te bieden aan initiatiefnemers en uniforme werkafspraken te hanteren, wordt het risico op onjuist handelen, bezwaren en onnodige administratieve lasten verkleind. Dit draagt bij aan het doel om het vertrouwen van inwoners en bedrijven te vergroten in een transparante en deskundige aanpak van stikstofvraagstukken.

2.2 Ontwikkelingen OD Twente

Directeurswissel

Het jaar 2025 kenmerkte zich voor de OD Twente door veel veranderingen. In september vond een directiewisseling plaats. De voormalige directeur legde een stevige basis voor de organisatie en ging met pensioen. Om de open werkcultuur, de korte lijnen en het vertrouwen bij de partners te borgen, is gekozen voor interne werving van een nieuwe directeur. Dit traject is succesvol afgerond, evenals de interne werving van twee nieuwe managers. De OD Twente is een dynamische organisatie die medewerkers actief stimuleert om zich te ontwikkelen en door te groeien. Door deze cultuurborging is uitvoering gegeven aan een van de aanbevelingen uit het visitatierapport dat door collega-omgevingsdiensten is opgesteld.

Toekomstvisie

In het AB is in juli 2025 unaniem ingestemd met de 'Toekomstvisie OD Twente 2030+'. Met het vaststellen van deze visie is de koers uitgezet voor de komende jaren. De visie voorziet onder anderen in een gefaseerde concentratie van alle milieutaken bij de OD Twente, het oprichten van een kennisknooppunt, strategische samenwerking met onze ketenpartners en het verstevigen van onze relatie met de gemeenten en provincie Overijssel als opdrachtgever. Het doel is om in onze snel veranderende omgeving nog beter bij te dragen aan een veilig, gezond en duurzaam Twente. Dit vraagt om een sterke, robuuste en zelfstandige organisatie.

Maatschappelijk effect

De Toekomstvisie OD Twente 2030+ zorgt voor een duidelijke richting in de uitvoering van milieutaken. Door taken te concentreren en kennis te bundelen, wordt samenwerking tussen de OD Twente, gemeenten, provincie Overijssel en ketenpartners beter georganiseerd. Dit leidt tot een efficiëntere aanpak van milieuvraagstukken en

een meer samenhangende uitvoering, wat bijdraagt aan een goed georganiseerde en transparante dienstverlening in Twente.

Robuustheid

Omgevingsdiensten moeten per 1 april 2026 voldoen aan de robuustheidscriteria vanuit het interbestuurlijk programma versterking VTH-stelsel (IBP-VTH). Een Omgevingsdienst die voldoet aan de robuustheidscriteria is de basis voor een sterk VTH-stelsel. Hoewel een goede taakuitvoering over meer gaat dan enkel het voldoen aan de robuustheidscriteria, zijn deze criteria randvoorwaardelijk. De provincie Overijssel en de gemeenten in Twente hebben als eigenaren en opdrachtgevers een gezamenlijke verantwoordelijkheid in het proces om te komen tot een robuuste OD Twente.

Verantwoording over de voortgang vindt plaats aan het Algemeen Bestuur (AB) dat vervolgens rapporteert over de voortgang aan het Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat (I&W). Eind juni 2025 is de tweede voortgangsrapportage ingediend. Net als bij de beoordeling van de eerste voortgangsrapportage is het oordeel dat het aannemelijk is dat de OD Twente per 1 april 2026 aan alle robuustheidscriteria voldoet. De onderwerpen waarop nog ontwikkeling nodig is zijn:

1. Een uniform mandaat voor de directeur (regionale werkgroep)
2. Aantonen dat wordt voldaan aan de kwaliteitscriteria
3. Het opleidingsprogramma
4. Het opleidingsbudget
5. De businessintelligence strategie

Maatschappelijk effect

De robuustheidscriteria dragen direct bij aan een sterker, betrouwbaarder en professioneler VTH-stelsel. Door te investeren in een uniform mandaat, kwaliteitsborging en opleidingsbeleid wordt de uitvoeringskracht van de OD Twente versterkt. Dit leidt tot consistentere besluiten, optimalere risicobeheersing en een voorspelbare dienstverlening aan inwoners en bedrijven. Een robuust VTH-stelsel vormt daarmee een belangrijke basis voor het beschermen van een gezonde, veilige en duurzame leefomgeving.

Innovatie en ontwikkeling

Begin 2025 is de Innovatie- en Ontwikkelagenda (I&O-agenda) vastgesteld door het AB. Deze agenda bevat de strategische koers en centrale thema's waarop de OD Twente zich de komende jaren wil richten. Het biedt ook een kader waarbinnen innovatieprojecten worden ontwikkeld, geëvalueerd en opgeschaald. Op basis van deze vastgestelde agenda is inmiddels een programma uitgewerkt. Dit programma geeft invulling aan de strategische doelen en vertaalt ze naar acties per thema, jaar en team en vormt een koppeling met het UVP.

Een belangrijke ontwikkeling binnen dit kader is dat gedragssturing niet langer als losstaand element wordt beschouwd, maar structureel onderdeel vormt van het innovatieproces. Per project wordt beoordeeld of en hoe gedragsinzichten bijdragen aan effectievere naleving, interne samenwerking of verandervermogen. Zo wordt gedragssturing gericht en praktisch ingezet waar het waarde toevoegt.

Om de uitvoering van de I&O-agenda te coördineren, is het I&O-Kompas opgericht. Dit is een werkgroep met afgevaardigden uit alle delen van de organisatie waaronder het managementteam, communicatie, ICT, procesbeheer, vergunningen, toezicht, handhaving, advies en externe accounthouders. Binnen deze werkgroep wordt gezamenlijk gekeken welke innovatieve of ontwikkelgerichte projecten mogelijk zijn, welke opgepakt kunnen worden, wie wanneer betrokken is, en welke ondersteuning nodig is vanuit andere disciplines.

Het Kompas bewaakt de samenhang tussen projecten, zorgt voor een gedeeld overzicht van de voortgang en zorgt ervoor dat iedere afdeling eigenaarschap krijgt over projecten binnen het eigen domein. Deelnemers uit verschillende teams sluiten aan in de fase waarin ze nodig zijn, waardoor efficiënt gebruik wordt gemaakt van

expertise en capaciteit. Tegelijk fungeert het Kompas als centrale plek voor informatie-uitwisseling, zodat iedereen binnen de OD Twente op de hoogte blijft van de stand van zaken. Dit versterkt de integraliteit van de uitvoering en voorkomt versnippering. Met de vaststelling van de agenda en de ontwikkeling van het programma geeft de OD Twente concrete invulling aan de ambitie uit het IBP-VTH om de robuustheid van omgevingsdiensten te versterken via strategische innovatie, kennisdeling en organisatieontwikkeling. Innovatie is daarmee geen los traject meer, maar een sturend principe dat de organisatie breed ondersteunt in haar groei naar een toekomstbestendige dienst.

In 2025 is er uitvoering gegeven aan meerdere projecten op de agenda, waaronder:

- **Meta-toezicht:** de OD Twente wil haar toezichtaanpak moderniseren. Het huidige, arbeidsintensieve verticale toezicht legt nadruk op controles en handhaving, met weinig stimulans voor bedrijven om structureel aan naleving te werken. Meta-toezicht biedt een innovatieve aanpak waarbij samenwerking en vertrouwen centraal staan. Bedrijven met een aantoonbaar robuust intern beheerssysteem krijgen ruimte voor zelfregulering, terwijl de OD Twente toeziet op de borging via real-time informatie en periodieke audits. Deze aanpak bevindt zich momenteel in de ontwikkelfase, waarbij de OD Twente onderzoekt hoe meta-toezicht in de toekomst effectief kan worden vormgegeven.
- **Co-pilot:** De inzet van Artificial Intelligence (AI) groeit snel en wordt onmisbaar in de dagelijkse werkp praktijk. Om werkdruk te verlagen, kwaliteit te verbeteren en medewerkers toekomstbestendig te maken, is het noodzakelijk om AI structureel in te zetten. Microsoft Co-pilot sluit hierbij naadloos aan, omdat het is geïntegreerd in de M365-omgeving waarmee reeds wordt gewerkt. Binnen de organisatie is Co-pilot inmiddels geïmplementeerd en hebben medewerkers een training gevolgd om de mogelijkheden optimaal te benutten.

Maatschappelijk effect

De I&O-agenda heeft niet alleen impact binnen de organisatie, maar draagt ook bij aan een groter maatschappelijk effect. Door slimmer toezicht, inzet van data en gedragssturing ontstaat een effectievere aanpak voor milieu, leefomgeving en veiligheid. Bedrijven worden gestimuleerd om structureel aan naleving te werken, waardoor risico's voor mens en milieu afnemen. Innovaties zoals meta-toezicht en AI-ondersteunde analyses zorgen bovendien voor snellere signalering en efficiëntere dienstverlening. Dit versterkt het vertrouwen tussen overheid, ondernemers en inwoners. Daarmee levert de OD Twente een zichtbare bijdrage aan een duurzame, veilige en gezonde leefomgeving in Twente.

Risicogericht werken (RPI en TVS)

In 2025 heeft de OD Twente het risicogericht werken verder doorontwikkeld. Deze ontwikkeling kent twee belangrijke pijlers: het Risicoprioriteringsinstrument (RPI) en de Twentse Vergunningenstrategie (TVS). Beide instrumenten vormen een katalysator voor een meer risicogerichte en datagedreven manier van werken, waarin medewerkers uit de hele organisatie medeverantwoordelijkheid dragen. Na oplevering worden zowel de RPI als de TVS geïntegreerd in het nieuwe regionale VTHA-beleid. Hierbij worden alle partners vooraf betrokken door gezamenlijk het ambitieniveau vast te stellen.

Risicoprioriteringsinstrument

In 2025 is het RPI verder geactualiseerd, waarbij de afstemming op de datakwaliteit binnen de OD Twente aanzienlijk is verbeterd. Hierdoor kan het instrument in 2026 worden vergeleken met het oude planningsproces om te beoordelen waar verdere optimalisatie mogelijk is. De doorontwikkeling van het RPI is een continu proces waarbij diverse medewerkers actief betrokken zijn. Daarnaast wordt gewerkt aan verbetering van de interne datakwaliteit, wat de nauwkeurigheid en werking van het instrument verder versterkt. Ondanks dat het optimalisatieproces nog loopt, wordt het RPI al actief gebruikt ter ondersteuning van de huidige werkplanning.

Twentse vergunningenstrategie

Ook binnen Team Vergunningen is in 2025 een belangrijke stap gezet richting risicogericht werken. De landelijke Vergunningenstrategie (LVS) is vertaald naar een Twentse variant, waarin per type activiteit — vergunningplicht, meldingsplicht en informatieplicht — is vastgelegd met welke diepgang deze worden beoordeeld. De TVS is opgeleverd en vormt een stevige basis voor toekomstige verbeteringen binnen de vergunningverlening. Hierdoor kunnen werkzaamheden efficiënter en effectiever worden uitgevoerd, risico's sneller worden gesignaleerd en capaciteit doelgerichter worden ingezet.

Maatschappelijk effect

Risicogericht werken is essentieel om ook in de toekomst effectief te kunnen bijdragen aan een veilige, gezonde en duurzame leefomgeving. Door middelen doelgerichter in te zetten en beslissingen beter te onderbouwen, stijgt de effectiviteit van VTHA-werkzaamheden. Ook wordt het mogelijk om tijdig in te spelen op veranderende maatschappelijke ontwikkelingen en nieuwe risico's. Hierdoor kan de OD Twente prioriteiten sneller bijstellen—bijvoorbeeld door bepaalde factoren of datapunten zwaarder te laten meewegen wanneer deze relevanter worden—waardoor zowel de uitvoeringskracht als de maatschappelijke waarde van het toezicht en vergunningverlening toenemen.

Projectmatig werken

In 2025 is binnen de OD Twente gewerkt aan het verbeteren van de registratie, structurering en beheersing van projecturen. Deelnemers bevroegen de afgelopen jaren in toenemende mate de omvang en aard van het programma projecten. Ook werden intern onterecht projectzaken aangemaakt. Verantwoording op gemaakte uren werd steeds uitdagender. Ook ontbrak het aan duidelijke kaders en werkafspraken. Deze signalen vormden aanleiding om de bestaande projectadministratie grondig te herzien.

Als eerste stap is een omvangrijke opschoonactie uitgevoerd waarbij een groot aantal verouderde en niet-actieve projecten is afgesloten. Deze sanering heeft gezorgd voor een actueel, helder en werkbaar projectenbestand. Parallel hieraan is, op basis van eenduidige definities, een nieuwe rapportagesystematiek ontwikkeld. Hierbij zijn verschillende generieke urenposten – zoals accountmanagement en coördinatie taken – ondergebracht in afzonderlijke categorieën, zodat zij los van projecturen inzichtelijk zijn. Deze vernieuwde systematiek is volledig geïntegreerd in het UVP 2026.

Een tweede belangrijke stap is de introductie van projectformulieren, die vanaf 1 januari 2026 verplicht worden toegepast. Met deze formulieren kunnen projecten uitsluitend nog worden aangemaakt door een beperkte en aangewezen groep medewerkers via een vastgestelde procedure. De formulieren maken het bovendien mogelijk om direct koppelingen te leggen met relevante zaken. Dit levert een gestructureerd en transparant proces op, waarin zowel de aanleiding van een project als de benodigde inzet en de relatie met andere werkzaamheden direct zichtbaar zijn.

In 2026 ligt de focus op het verder borgen van deze werkwijze. Dat betekent dat interne werkinstructies worden aangescherpt, communicatie richting medewerkers wordt doorontwikkeld en de aansturing op projecten continu wordt verbeterd. Zo ontstaat een stabiel en transparant fundament voor betrouwbare urenregistratie en verantwoording richting deelnemers en organisatie.

Maatschappelijk effect

De verbeterde aanpak van projectmatig werken draagt rechtstreeks bij aan een efficiëntere en transparantere inzet van publieke middelen. Oude projecten zijn opgeschoond, uren zijn helder te registreren en nieuwe projecten kunnen alleen nog via een formele procedure worden gestart. Zo ontstaat een beter inzicht in waar tijd en capaciteit daadwerkelijk aan worden besteed. Dit zorgt voor betrouwbaardere verantwoording en voorspelbaarheid richting deelnemers en versterkt het vertrouwen in de uitvoering.

3. VTHA-beleidsdoelen en prioriteiten

In lijn met het hoofddoel van de Omgevingswet, draagt de OD Twente bij aan optimale bescherming en duurzame benutting ten behoeve van het bereiken en in stand houden van een gezonde fysieke leefomgeving en een goede omgevingskwaliteit. Tijdens de uitvoering van VTHA-taken voor haar partners, streeft de OD Twente als deskundig gesprekspartner en adviseur hierbij constant naar kwaliteit en verbetering. De beleidsdoelen uit het VTHA-beleid Twente en de nadere uitwerking vormen de basis voor de uitvoering van VTHA-taken. In het UVP 2025 gekozen om de volgende beleidsdoelen nader uit te werken:

- 1) Mens en milieu zijn beschermd tegen onaanvaardbare risico's (middels naleefgedrag).
- 2) Ondermijning: Bonafide partijen zijn preventief beschermd tegen malafide partijen. We voorkomen een waterbedeffect.
- 3) Asbest: Mens en milieu zijn beschermd tegen gezondheidsschade door asbest.
- 4) De inzet van middelen is in balans met de kwantiteit en kwaliteit van de te leveren diensten en producten.

Het VTHA-beleid Twente kent meer beleidsdoelen dan de doelen die hierboven zijn beschreven. Het tegelijkertijd uitwerken van alle beleidsdoelen is met de huidige beleidscapaciteit niet mogelijk.

3.1 Naleefgedrag

Mens en milieu zijn beschermd tegen onaanvaardbare risico's

- *Doel: Het algehele naleefgedrag (voor de taken die de OD Twente uitvoert) is hoog*
- *Indicator (1) (output): Spontaan naleefgedrag (Hercontrole / Periodieke controle) en opvolgend naleefgedrag (Handhavingstraject / Hercontrole)*
- *Indicator (2) (output): Type overtreder (LHSO)*

Het VTHA-beleid heeft als doel om naleefgedrag duidelijk in kaart te brengen en hierop te sturen. Omdat voor naleefgedrag momenteel geen heldere indicatoren met streefwaarden zijn opgenomen in het vigerende VTHA-beleid², heeft de OD Twente zelf gefaseerd verschillende indicatoren opgesteld om naleefgedrag te kunnen meten. Voor deze indicatoren worden basisgegevens verzameld in het eigen zaakstelsel.

Spontaan en opvolgend naleefgedrag

De OD Twente kan naleefgedrag inmiddels een aantal jaren meten aan de hand van het aantal periodieke controles (A2.02) ten opzichte van het aantal hercontroles (A2.03) en het aantal hercontroles ten opzichte van het aantal handhavingstrajecten (A3.02)³. Hierdoor wordt naleefgedrag uitgesplitst in twee typen voor een nadere analyse:

Spontaan naleefgedrag:

- Er is een verslechtering in spontaan naleefgedrag geconstateerd ten opzichte van vorig jaar. Terwijl vorig jaar 29.4% van periodieke controles (2.527) heeft geleid tot een hercontrole (743), was dat dit jaar 38.2% (periodieke controles 2.173; hercontroles 830). Dit kan mogelijk worden verklaard door de meer risicogerichte aanpak, waardoor meer overtredingen zijn geconstateerd. Daarnaast kan de stijging samenhangen met de verdere kwaliteitsverbetering van het toezicht, waardoor afwijkingen consistent en eerder werden onderkend.

Opvolgend naleefgedrag:

In 2026 volgt een traject om het VTHA-beleid te evalueren, waarin deze aandachtspunten inzichtelijk worden gebracht. Deze evaluatie dient als voorwerk voor het opstellen van nieuw VTHA-beleid.

³ Voorgaande jaren is gekozen voor het product handhavingen/controles (A2.12). Dit was foutief aangezien een hercontrole leidt tot een handhavingstraject.

- Er is nagenoeg een gelijke score in opvolgend naleefgedrag geconstateerd ten opzichte van vorig jaar. Waar vorig jaar 29.5% van hercontroles (743) heeft geleid tot een handhavingstraject (219), was dat dit jaar 29.6% (hercontroles 830; handhavingstrajecten 246).

LHSO

Via de Landelijke Handhavingsstrategie Omgevingsrecht (LHSO) wordt naleefgedrag structureel geregistreerd in het zaaksysteem. Hiermee sluiten de OD Twente aan op de naleefindicator uit het VTHA-beleid, waarin overtreders worden ingedeeld in de categorieën goedwillend, onverschillig, calculerend (moet kunnen) en crimineel.

De data rondom de LHSO wordt in onderstaande tabel weergegeven. Hierbij moet worden opgemerkt dat het aantal geregistreeerde overtredingen niet exact overeenkomt met het aantal afgeronde hercontroles. Er worden immers ook hercontroles vanuit oudere trajecten afgerond. Data rondom de LHSO zal de komende jaren verder worden opgebouwd en op termijn ook worden toegepast binnen de RPI.

Naleefgedrag Twente-breed

Gevolgen	Overtreder				
		A. Goedwillend	B. Onverschillig	C. Calculerend	D. Crimineel
	4. Aanzienlijk	A4 0 overtredingen	B4 0 overtredingen	C4 0 overtredingen	D4 0 overtredingen
	3. Van belang	A3 35 overtredingen	B3 16 overtredingen	C3 11 overtredingen	D3 0 overtredingen
	2. Beperkt	A2 225 overtredingen	B2 56 overtredingen	C2 3 overtredingen	D2 0 overtredingen
	1. Vrijwel nihil	A1 232 overtredingen	B1 20 overtredingen	C1 0 overtredingen	D1 0 overtredingen

Naleefgedrag gemeente Enschede

Gevolgen	Overtreder				
		A. Goedwillend	B. Onverschillig	C. Calculerend	D. Crimineel
	4. Aanzienlijk	A4 0 overtredingen	B4 0 overtredingen	C4 0 overtredingen	D4 0 overtredingen
	3. Van belang	A3 4 overtredingen	B3 0 overtredingen	C3 1 overtredingen	D3 0 overtredingen
	2. Beperkt	A2 22 overtredingen	B2 12 overtredingen	C2 1 overtredingen	D2 0 overtredingen
	1. Vrijwel nihil	A1 33 overtredingen	B1 5 overtredingen	C1 0 overtredingen	D1 0 overtredingen

Wanneer de resultaten van gemeente Enschede worden vergeleken met het Twente-brede overzicht, valt op dat de meeste overtredingen zijn geregistreerd binnen de categorie goedwillend (A). Daarnaast zijn er in categorie B (onverschillig) eveneens verschillende overtredingen vastgesteld, terwijl in categorie C (calculerend) slechts een beperkt aantal overtredingen voorkomt. Deze verdeling sluit qua opbouw aan bij het bredere Twentse totaalbeeld.

Ook in de verdeling naar ernst van de gevolgen vertoont Enschede een vergelijkbaar patroon met de Twente-brede cijfers. De grootste aantallen overtredingen bevinden zich in de categorieën vrijwel nihil (1) en beperkt (2). In gevolgklasse 3 (van belang) zijn in Enschede enkele overtredingen geregistreerd.

3.2 Ondernijning: Bonafide partijen zijn preventief beschermd tegen malafide partijen.

Ondernijning: Bonafide partijen zijn preventief beschermd tegen malafide partijen. We voorkomen een waterbedeffect

- Doel (1): OD Twente signaleert actief op ondernijnende activiteiten
- Doel (2): Er wordt regionaal en eenduidig ingezet op de aanpak van ondernijning
- Indicator (output en outcome): Aantal geregistreerde verdachte situaties en informatiedeling

In 2025 heeft het thema ondernijning binnen de OD Twente nadrukkelijk extra aandacht gekregen. Toezichthouders vervullen hierin, zoals gebruikelijk, een belangrijke signalerende functie. Twee coördinerende toezichthouders bundelen en beoordelen signalen binnen team Toezicht en dragen deze, waar nodig, over aan de gemeenten en het RIEC voor verdere opvolging. Hiermee is een structurele interne route ingericht voor het herkennen, beoordelen en doorgeleiden van mogelijke ondernijningssignalen.

Daarnaast heeft de OD Twente, op verzoek van gemeenten, actief deelgenomen aan Multidisciplinaire Integrale Aanpak (MIA)-acties. Tijdens deze gezamenlijke inspecties werkt de OD Twente samen met ketenpartners zoals de politie en de Belastingdienst, onder regie van de betrokken gemeenten. De OD Twente richt zich daarbij specifiek op de milieuaspecten. Ter verduidelijking van de rol, verwachtingen en inzet van de OD Twente binnen deze samenwerkingen is een projectplan opgesteld, dat in 2026 wordt afgerond.

Project Bibob

De NOT-gemeenten (Noordoost Twente: Tubbergen, Dinkelland, Oldenzaal en Losser) hebben in 2025 gewerkt aan de ontwikkeling van een uniform Bibob-beleid. Hoewel het doel was om één gezamenlijk beleid vast te stellen dat ook als voorbeeld zou kunnen dienen voor andere Twentse gemeenten, is dit niet gerealiseerd. De betrokken gemeenten kozen ervoor de beleidsruimte te behouden die aansluit bij hun lokale omstandigheden.

De OD Twente heeft deelgenomen aan het project vanwege haar rol in het uitvoeringsproces van vergunningverlening. De procesafspraken die uit het project voortkomen, worden in 2026 verder uitgewerkt. Deze afspraken vormen een blauwdruk voor overige gemeenten in Twente.

Weerbaarheidsscan

In 2025 is op verzoek van de deelnemers een weerbaarheidsscan uitgevoerd om de mate van weerbaarheid tegen ondernijning binnen de organisatie in kaart te brengen. De scan richtte zich op vijf pijlers: bewustwording en organisatie, informatiepositie en -huishouding, beleid en handhaving, een integere en veilige werkomgeving en communicatie. Aan de hand hiervan is onderzocht in hoeverre bestaande beheersmaatregelen en processen effectief zijn ingericht om ondernijnende risico's te voorkomen en te signaleren.

Tijdens het onderzoek zijn toezichthouders, vergunningverleners en sleutelmedewerkers uit de bedrijfsvoering en staf bevraagd om inzicht te krijgen in de praktische werking van de genomen maatregelen en om te bepalen waar verdere versterking wenselijk is. De resultaten van het onderzoek worden begin 2026 opgeleverd. Waar mogelijk zullen de aanbevelingen die hieruit voortkomen worden geïmplementeerd, met als doel de weerbaarheid verder te vergroten en blijvend te zorgen voor een veilige en integere organisatie.

3.3 Asbest: Mens en milieu zijn beschermd tegen gezondheidsschade door asbest

Asbest: Mens en milieu zijn beschermd tegen gezondheidsschade door asbest.

- Doel: Het aantal gebouwen met asbest vermindert.
- Indicator (output): Aantal asbestverdachte locaties

Het beschermen van mens en milieu tegen de gezondheidsrisico's van asbest blijft een belangrijk thema binnen het werkgebied van de OD Twente. Het doel is om het aantal gebouwen met asbesthoudende materialen te verminderen. Daarom informeert de OD Twente burgers en organisaties via de website duidelijk over asbest en de regels rondom het verwijderen ervan. Bezoekers worden vanuit de website gericht doorverwezen naar het omgevingsloket, waar zij eenvoudig een sloopmelding kunnen indienen en antwoorden vinden op veelvoorkomende vragen. Dit verlaagt de drempel om een melding te doen.

De aanpak rondom asbest is inmiddels volledig ingebed in het primaire werkproces van de OD Twente. Een belangrijk onderdeel hiervan is het uitvoeren van controles op zowel gemelde asbestlocaties als locaties waar op basis van signalen mogelijk sprake is van asbestverwijdering. Hierdoor kan sneller worden opgetreden bij risicovolle situaties en wordt de naleving van wet- en regelgeving versterkt.

Om zicht te krijgen op niet-gemelde locaties voert OD Twente waar nodig vrije-veldtoezicht uit bij panden die mogelijk asbest bevatten (gebouwd vóór 1994). Twente-breed zijn 27 van deze controles uitgevoerd, waarbij 21 controles overtredingen zijn vastgesteld. Daarnaast heeft het cluster een analyse uitgevoerd van locaties waar meer dan 700 kilogram asbest is afgevoerd zonder dat hiervoor een sloopmelding is gedaan. Hiervoor zijn gegevens uit het zaakstelsel gecombineerd met informatie uit het Landelijk Meldpunt Afvalstoffen (LMA Amice).

Hoewel nog geen volledig beeld bestaat van alle verdachte asbestlocaties in Twente, wordt de komende jaren actief gewerkt aan het verder vergroten van dit inzicht. Een belangrijk middel daarbij is het actualiseren van de asbestdakenkaart, die deelnemers ondersteunt bij het in beeld brengen van asbesthoudende daken. Aan het begin van 2025 werd deze actualisatie uitsluitend uitgevoerd voor de gemeenten Borne en Hellendoorn. In deze gemeenten is in 2025 circa 24.800 m² aan asbestdaken verwijderd. De OD Twente had voor 2025 de ambitie om deze actualisatie voor alle deelnemende gemeenten op te pakken. In de loop van 2025 is dit alsnog, met terugwerkende kracht, gerealiseerd.

Hierdoor worden alle deelnemers op uniforme en actuele wijze gefaciliteerd bij het verwerken van mutaties in de asbestdakenkaart, wat bijdraagt aan een consistente en betrouwbare beeldvorming binnen de regio.

3.4 De inzet van middelen is in balans met de kwantiteit en kwaliteit van de te leveren diensten en producten

De inzet van middelen is in balans met de kwantiteit en kwaliteit van de te leveren diensten en producten.

- *Doel (1): De begroting is gebaseerd op waarheidsgetrouwe en gedragen kentallen*
- *Doel (2): Er is draagvlak voor de benodigde middelen*
- *Indicator (output): Vastgestelde kentallen conform PDC Omgevingswet*

Voor het UVP 2025 is gewerkt met beperkte ervaringscijfers, omdat de Omgevingswet op dat moment nog relatief nieuw was. In de praktijk bleek dat een verdere aanscherping van de kentallen noodzakelijk was. Het actualiseren van de kentallen voor de PDC Omgevingswet in 2025 was essentieel voor een realistische en goed onderbouwde kostentoe rekening binnen het nieuwe stelsel van milieulegges. Dit draagt bij aan meer uniformiteit in legestarieven tussen de Twentse partners. Daarom is vanaf mei een actualisatieslag uitgevoerd. De geactualiseerde kentallen zijn tevens ingezet voor het UVP 2026.

De kentallen ondersteunen daarnaast het maken van betrouwbare prognoses. Tegelijkertijd wordt vanaf 2024 volledig afgerekend op basis van daadwerkelijk gerealiseerde uren. Het toenemende vertrouwen in deze systematiek laat zien dat er voldoende draagvlak is voor de inzet van middelen en de onderliggende financiële uitgangspunten.

Handhavingstrajecten

Een belangrijke wijziging betreft het kengetal voor handhavingstrajectproducten (A3.02). Bij de start van de OD Twente stond dit op 30 uur. Tijdens de financiële herijking in 2022 is dit teruggebracht naar 8 tot 10 uur. Deze verlaging was gebaseerd op data uit de beginjaren, waarin door een forse onderbezetting—slechts twee juristen—zaken vaak vroegtijdig werden gesloten vanwege termijnoverschrijdingen en de uitvoering minder diepgaand plaatsvond. Hierdoor bleken de gebruikte data niet representatief.

4. Evaluatie taken en werkzaamheden 2025

Dit hoofdstuk geeft inzicht in de door de OD Twente uitgevoerde taken en werkzaamheden in het afgelopen jaar binnen de programma's vergunningen, toezicht, handhaving en advies (VTHA). Hierbij wordt per programma ingegaan op de begrote en gerealiseerde productie en op de resterende werkvoorraad. Daarnaast worden opvallende trends beschreven en de achterliggende oorzaken hiervan toegelicht.

4.1 Programma Vergunningen

Voor het taakveld vergunningen wordt de vergunningenstrategie gehanteerd. Deze is opgenomen in het uniforme VTHA-beleid Twente en de nadere uitwerking. De strategie biedt algemene kaders en uitgangspunten voor vergunningverlening en de verschillende keuzemomenten hierin. Momenteel wordt gewerkt aan de doorontwikkeling van de Twentse Vergunningenstrategie (TVS), zie paragraaf 2.2.

Gemeente Enschede 2025				
PDC	OMSCHRIJVING	UVP 2025	REA 2025	WV 2025
WABO				
A1.01	Vooroverleg	-	-	-
A1.02	Melding activiteiten (besluit)	-	3	-
A1.03	Omgevingsvergunning regulier	-	2	2
A1.04	Omgevingsvergunning uitgebreid	-	5	3
A1.05	Toets actualisatie vergunningen	4	19	3
A1.06	(Gedeeltelijk) intrekken omgevingsvergunning	-	-	1
A1.07	MER procedure	-	-	-
A1.08	(Vormvrije) MER beoordeling	-	-	-
A1.09	Maatwerkvoorschriften	-	11	2
A1.10	Bodem melding	-	-	-
A1.11	Bodembeschikking	16	7	1
A1.12	Melding sloop/ asbest	-	-	-
A1.13	Milieuadvies omgevingsvergunning	-	-	1
A1.14	Vorbereiden Beschikking hogere grenswaarde	1	-	-
A1.15	Ontheffing APV	-	-	-
A1.16	Verkennen omgevingsinitiatief	-	1	-
A1.17	Melding milieubelastende activiteit	186	323	57
A1.20	Omgevingsvergunning enkelvoudig (uitgebreid)	-	1	-
A1.21	Omgevingsvergunning meervoudig (uitgebreid)	-	-	1
A1.22	Omgevingsvergunning enkelvoudig (regulier)	10	12	11
A1.23	Omgevingsvergunning meervoudig (regulier)	-	-	-
A1.25	Ambtshalve wijzigen omgevingsvergunning	1	-	4
A1.26	Intrekken omgevingsvergunning (uitgebreid)	1	-	-
A1.27	Intrekken omgevingsvergunning (regulier)	-	2	-

A1.29	Milieuadvies omgevingsvergunning	1	1	-
A1.30	Advies Milieueffectrapportage	-	-	-
A1.31	Ontheffing Wet milieubeheer	-	-	-
A1.32	Ontheffing APV/Omgevingsplan	-	-	-
A1.33	Maatwerkbesluit	16	31	18
A1.35	Melding activiteit bouwwerken leefomgeving	833	1.070	5
A1.36	Informatieplicht milieubelastende activiteit	210	492	52
A1.37	Melding gelijkwaardige maatregel	1	1	-
A1.38	Beoordelen conceptverzoek	18	10	1
A1.39	Informatieplicht bouwwerken leefomgeving	78	13	-
A1.40	MER-beoordeling	-	-	1
	Totaal	1.375	2.004	165

Voor het programma Vergunningen was 2025 een uitdagend jaar. De stikstofuitspraken hadden grote impact, vooral op de agrarische vergunningverlening. Een aanzienlijk deel van zowel de bestaande als de nieuwe werkvoorraad kwam stil te liggen. Ook bij industriële vergunningprocedures werd stikstof een steeds bepalendere factor, wat leidde tot langere doorlooptijden. Daarnaast vond gedurende het jaar een wisseling plaats binnen het teammanagement.

Verbeterplan Vergunningverlening

In 2025 is gestart met een verbeterplan om vergunningen sneller en efficiënter af te handelen. Hiervoor is tijdelijk een projectmedewerker aangesteld, die samen met de teammanager de uitvoering van het plan heeft opgepakt. Binnen het programma is extra aandacht besteed aan het werken volgens de PDC, zodat het uitgevoerde werk beter inzichtelijk en meetbaar is. Ook is via inhuur gewerkt aan het wegwerken van achterstanden bij meldingen MBA (A1.17) en informatieplichten MBA (A1.36).

Actualisatie vergunningen

Het actualiseren van vergunningen was niet alleen een aandachtspunt vanuit Interbestuurlijk Toezicht (IBT), maar ook een verbeterpunt binnen de OD Twente zelf. Door hoge werkdruk was er in de voorgaande periode onvoldoende aandacht voor dit onderwerp. Daarom werd een projectplan opgesteld, waarbij vanaf juni medewerkers werden vrijgemaakt om hier gericht aan te werken. Dankzij deze projectmatige aanpak werd het mogelijk om intensiever op het actualiseren van vergunningen in te zetten, waardoor de prognose van het product '*toets actualisatie vergunningen*' uit het UVP 2025 aan het einde van het jaar ruim werd behaald.

Meldingen MBA

De werkvoorraad meldingen en informatieplichten (MBA) is over het algemeen onder controle. Sinds de invoering van de Omgevingswet blijkt dat meldingen en informatieplichten niet altijd volledig of correct worden ingediend. Het vraagt extra tijd om de nieuwe werkwijze goed in te regelen en om meldingen compleet en juist binnen te krijgen. Deze ontwikkeling onderstreept het belang van de meldingscoach.

Bodembeschikking (Team Leefomgeving)

Het aantal producten binnen het zaaktype bodembeschikking is het afgelopen jaar afgenomen. Deze daling hangt samen met de invoering van de Omgevingswet. Een groot deel van de werkzaamheden die voorheen onder dit zaaktype vielen, zijn verschoven naar andere zaaktypen, zoals 'melding saneren van de bodem' en 'graven in de grond'. Het aantal gerealiseerde producten in 2025 zal naar verwachting dienen als referentieniveau voor de komende jaren.

De stijging binnen andere zaaktypen kan daarnaast worden verklaard door extra aandacht die het afgelopen jaar is besteed aan het proactief informeren van gemeenten en bedrijven over hun verplichtingen bij bodemactiviteiten. Hierdoor is de meldingsbereidheid naar alle waarschijnlijkheid toegenomen. De verwachting is dat deze stijgende lijn in productaantallen zich in 2026 verder zal voortzetten. Gezien de geldende verplichtingen en de activiteiten die in de praktijk plaatsvinden, zouden de aantallen voor deze zaaktypen namelijk nog hoger moeten liggen.

Melding activiteit bouwwerken leefomgeving (Team Leefomgeving)

Het zaaktype betreft een duidelijk vraaggestuurd product. De toename aan activiteiten binnen dit onderwerp heeft geleid tot hogere productieaantallen. Daarnaast heeft de organisatie het afgelopen jaar gericht ingezet op het beter beschikbaar maken van informatie over de procedure rondom het melden van het verwijderen van asbest, zie paragraaf 3.3. In combinatie met de groeiende naamsbekendheid van de OD Twente heeft dit er waarschijnlijk toe geleid dat de meldingsbereidheid onder bedrijven en particulieren is toegenomen.

Melding milieubelastende activiteit bodem (Team Leefomgeving)

De instroom van bodemproducten, waaronder graven in de grond en saneren van de bodem, was dit jaar hoger dan verwacht. Dit gold ook binnen het programma Advies, met name voor het product 'Advies bodem'. Door deze hogere instroom in het eerste kwartaal liepen de doorlooptijden op. Sinds de komst van een nieuwe medewerker medio mei is de onderhanden werkvoorraad iets afgenomen, maar deze blijft hoog. In 2026 wordt gevolgd of deze trend zich voortzet en of aanvullende maatregelen nodig zijn.

4.2 Programma Toezicht & Handhaving

Voor toezicht en handhaving zijn al geruime tijd strategieën in gebruik. Deze zijn opgenomen in het VTHA-beleid Twente en de nadere uitwerking. Door toezicht te houden wordt gecontroleerd of wordt voldaan aan wet- en regelgeving en vergunningvoorschriften worden nageleefd. Voor de toezichthouders die de controle uitvoeren maakt de toezichtstrategie duidelijk hoe zij hun werk moeten uitvoeren. Ook geeft het inzicht in de verschillende soorten controles. Om vervolgens een goede uitvoering te geven aan handhaving, wordt aangesloten bij de LHSO.

4.2.1 Toezicht

Gemeente Enschede 2025				
PDC	OMSCHRIJVING	UVP 2025	REA 2025	WV 2025
A2.01	Opleveringscontrole	13	48	26
A2.02	Periodieke controle	409	256	234
A2.03	Hercontrole	85	128	55
A2.04	Aspectcontrole	60	96	28
A2.05	Administratieve controle	7	9	3
A2.06	Administratieve audit	-	-	-
A2.07	Vrije veld toezicht/gevelcontrole	2	6	-
A2.08	Klacht/melding	210	275	87
A2.09	Bodem toezicht	171	386	89
A2.10	Toezicht sloop/ asbest	-	-	-
A2.11	Toezicht bouwen	-	-	-

A2.12	Handhavingscontrole	19	40	12
A2.13	Informatieplicht ongewoon voorval	16	10	3
A2.14	Handhavingstoets	-	-	-
A2.15	Ketentoezicht	-	4	-
A2.16	Toezicht bouwwerken leefomgeving	65	81	-
	Totaal Toezicht	1.057	1.339	537

Periodieke- en oplevercontroles

In 2025 was er minder capaciteit beschikbaar voor toezichtproducten, waaronder periodieke controles (A2.02). Door de aanhoudende krapte op de arbeidsmarkt kon de formatie nog niet volledig worden benut. Mede hierdoor zijn niet alle periodieke controles ten opzichte van de jaarplanning uitgevoerd. Wel heeft er een verhoogde inzet plaatsgevonden op opleveringscontroles (A2.01). Dit betrof een noodzakelijke inhaalslag bij meldingsplichtige bedrijven uit de periode 2019–2022. Deze controles zijn qua inhoud en diepgang vergelijkbaar met periodieke controles, maar markeren het startpunt van de controlecyclus.

Wanneer periodieke- en opleveringscontroles – die boven de oorspronkelijke raming zijn uitgevoerd – gezamenlijk worden beschouwd, komt de realisatie Twente-breed uit op 70% van de jaarplanning. Voor de gemeente Enschede komt het totaal uit op 71%.

Samenhangend toezicht

Toezicht bestaat naast planbare werkzaamheden ook uit een aanzienlijk aandeel vraaggestuurde activiteiten, zoals hercontroles, aspectcontroles, klachtafhandelingen en complexe dossiers, waaronder de ‘Bestuurlijke aandachtslocaties’ (BALO’s). Deze werkzaamheden vergen veel capaciteit en zijn vooraf moeilijk te plannen, terwijl ze juist vaak een groot maatschappelijk effect hebben. Door deze toezichttaken in samenhang te bezien, ontstaat een vollediger beeld van de daadwerkelijke inzet. Programmabreed is de totale toezichtinzet qua productie in Twente uitgekomen boven de 100%. Deze samenhangende benadering van toezicht biedt waardevolle inzichten voor de verdere ontwikkeling van het nieuwe VTH(A)-beleid.

De beschikbare capaciteit is doelgericht ingezet op situaties met het grootste risico en de hoogste maatschappelijke impact. Zodoende is de totale milieuwinst en risicobeheersing zo effectief mogelijk gerealiseerd. Toch blijft het risico bestaan dat het niet behalen van het aantal periodieke milieucontroles een negatieve invloed kan hebben op de Twentse leefomgeving. Minder preventief toezicht kan namelijk leiden tot afnemend naleefgedrag en inzicht bij bedrijven.

Maatschappelijk effect

De maatschappelijke waarde van het toezicht komt het sterkst naar voren in situaties waarin tijdig ingrijpen daadwerkelijke risico’s of schade heeft voorkomen. Hieronder worden enkele casussen uitgelicht. Voor deelnemers met BALO-locaties worden deze in de paragraaf *Lokale projecten* nader toegelicht.

- Onderzoek naar een afvalstroom (zeefresidu) bij een Twents bedrijf leidde tot de conclusie dat er sprake was van een gevaarlijke afvalstof die jarenlang bij een niet-erkende verwerker was afgezet. Door ingrepen van de OD Twente is verdere illegale verwerking met potentieel ernstige milieugevolgen voorkomen.
- Bij een kinderboerderij werd diesel getankt boven een lemen vloer, wat direct risico gaf op bodemschade. Na handhaving wordt uitsluitend nog bij een tankstation getankt, waarmee het risico volledig is weggenomen.

- Meerdere metaalbedrijven bleken gasflessen met brandbare gassen onveilig en niet conform de wet- en regelgeving op te slaan. Na optreden van de OD Twente zijn veilige opslagvoorzieningen gerealiseerd, waarmee de risico's op brand en explosie significant zijn gereduceerd.
- Bij verscheidene restaurants is na interventie geborgd dat de vetafscheider tijdig wordt geleegd. Hiermee worden verstoppingen en schade aan de riolering voorkomen.

Aspectcontroles

Er is geconstateerd dat momenteel ten onrechte aspectcontroles worden meegeteld als gereed product. Het gaat hierbij om zaken die foutief zijn aangemaakt en waarop niet of nauwelijks uren zijn geschreven. Bijvoorbeeld periodieke milieucontroles die dubbel zijn aangemaakt. De foutieve toezichtproducten worden – net als de reguliere aspectcontroles – als aspectcontrole gekenmerkt, zodat deze eenvoudig uit de rapportages kunnen worden gefilterd. Twente-breed gaat het om ongeveer 315 foutief aangemaakte aspectcontrolezaken. Voor de gemeente Enschede betreft dit 27 zaken.

De OD Twente beoordeelt in 2026 of het mogelijk is om een correctie uit te voeren zodat deze foutieve zaken niet opnieuw in het monitoringsysteem worden meegenomen.

Bodemtoezicht (Team Leefomgeving)

Door een hogere instroom van producten bij bodemadvies is de werkdruk binnen bodemtoezicht eveneens toegenomen. De prioriteit ligt op saneringen en risicolocaties waar grond wordt toegepast. Activiteiten met een lager risicoprofiel worden minder (diepgaand) gecontroleerd.

Vanwege de onzekerheid rondom de inwerkingtreding en uitwerking van de Omgevingswet is tot nu toe terughoudend omgegaan met het invullen van vacatureruimte binnen bodemtoezicht. Nu in de loop van 2025 is gebleken dat de stijgende lijn in productaantallen structureel is, is de formatie aangevuld met een nieuwe toezichthouder bodem om de toegenomen werkvoorraad beter te kunnen uitvoeren.

Gezien de verwachting dat deze stijging zich verder zal voortzetten, is het onzeker of de huidige formatie op termijn voldoende is om de totale werkvoorraad te beheersen. Daarom wordt ook gekeken naar aanvullende beheersmaatregelen, zodat binnen Bodemtoezicht op een verantwoorde en risico gestuurde manier de juiste keuzes kunnen blijven maken.

Klachtenanalyse

De afgelopen jaren is een sterke toename geconstateerd in het aantal klachtmeldingen dat door de OD Twente is afgehandeld. Deze Twente-brede ontwikkeling heeft zich ook in 2025 doorgezet. Hierbij heeft het totaal aantal klachtmeldingen van het afgelopen jaar de prognose van het UVP 2025 overschreden. Deze ontwikkeling heeft een negatieve invloed op de omgevingskwaliteit, aangezien meer klachten, hinder en overlast duiden op een lagere belevingswaarde en gebruikswaarde van de leefomgeving.

Om deze ontwikkeling beter te kunnen duiden en adresseren, voert de OD Twente jaarlijks een klachtenanalyse uit. Ook in dit jaarverslag wordt middels onderstaande tabel inzicht gegeven in de omvang, oorsprong en aard van alle klachten die zowel regionaal als door de gemeente Enschede zijn ontvangen in 2025. De cijfers vanuit de analyse zijn op basis van ontvangen klachten. Dit wijkt af van de realisatiecijfers uit PowerBI, welke uitgaan van het aantal afgehandelde klachten. Als onderdeel van de analyse zijn locatie(s) waar de meeste klachten zijn ontvangen verder toegelicht.

Klachtenanalyse regio Twente 2025						
Aantal klachten afgehandeld (PowerBI)				Aantal klachten ontvangen (klachtenanalyse)		
1.547				1.873		
Afval	Asbest	Bodem	Geluid	Licht	Lucht	Overig
18	53	13	429	17	1304	99
Toelichting: Het overgrote deel van alle klachten in Twente had afgelopen jaar betrekking op lucht (70%) en geluid (23%). Binnen het thema lucht, ging het voornamelijk over geur gerelateerde klachten.						
Locaties						
Toelichting: Het afgelopen jaar hebben vijf specifieke locaties binnen de regio een opvallend hoog aantal klachten ontvangen. Het gaat hierbij om: • Geurklachten rondom een asfaltcentrale in de gemeente Hengelo (20% van alle klachten); • Geurklachten rondom een landbouwbedrijf in de gemeente Wierden (9% van alle klachten); • Geurklachten rondom een veevoeder producent in de gemeente Hof van Twente (5% van alle klachten); • Geurklachten rondom een andere veevoeder producent in de gemeente Hof van Twente (4% van alle klachten); • Geurklachten rondom een vervaardiger van dierlijke oliën en vetten in de gemeente Hengelo (3% van alle klachten).						

Klachtenanalyse gemeente Enschede 2025						
Aantal klachten afgehandeld (PowerBI)				Aantal klachten ontvangen (klachtenanalyse)		
275				331		
Afval	Asbest	Bodem	Geluid	Licht	Lucht	Overig
6	15	6	202	4	91	22
Toelichting: het merendeel van deze klachten had betrekking op geluid (61%) en lucht (27%). Binnen het thema <i>lucht</i> hadden de meldingen voornamelijk betrekking op geur.						
Locaties						
Toelichting: verschillende locaties binnen de gemeente Enschede hebben het afgelopen jaar klachten ontvangen. Hierbij vielen 4 locaties op door een duidelijk hoger aantal meldingen dan andere bedrijven. • Geurklachten bij een agrarisch bedrijf (7% van alle klachten). • Geluidsklachten bij een bedrijf in de renovatie- en bouwsector (6% van alle klachten). • Geluidsklachten bij een recreatieve vereniging (3% van alle klachten). • Geluids- en geurklachten bij een fastfood restaurant (3% van alle klachten).						

4.2.2 Handhaving

Gemeente Enschede 2025				
PDC	OMSCHRIJVING	UVP 2025	REA 2025	WV 2025
A3.01	Handhavingsverzoek	1	4	2
A3.02	Handhavingstraject	35	38	25
A3.03	(Boa) Strafrechtelijk onderzoek	99	109	7
A3.05	Toepassen last onder dwangsom	2	6	8

A3.06	Toepassen last onder bestuursdwang	-	-	-
A3.08	Intrekken handhavingsbesluit	-	-	-
	Totaal	137	157	42

(Boa) Strafrechtelijk onderzoek (Team Leefomgeving)

Het cluster Boa's kampt al jaren met een aanzienlijke onderbezetting ten opzichte van de formatie. Dit wordt veroorzaakt door de aanhoudende krapte op de arbeidsmarkt. Ondanks de beperkte capaciteit zijn in Twente 115 vooronderzoeken uitgevoerd, waarvan 38 hebben geleid tot een proces-verbaal. Het verschil tussen het aantal uitgevoerde vooronderzoeken en het aantal processen-verbaal wordt verklaard doordat in sommige dossiers tijdens of na onderzoek blijkt dat de feiten en omstandigheden onvoldoende basis bieden voor het opmaken van een proces-verbaal.

De OD Twente heeft de kwaliteit van het Boa-werk goed weten te waarborgen. Het Openbaar Ministerie (OM) heeft aangegeven dat in het afgelopen jaar slechts één van de ingediende processen-verbaal is geseponeerd. Daarmee wordt de hoge kwaliteit van de aangeleverde dossiers bevestigd.

Ook op het gebied van gegevensbescherming is het cluster Boa verder geprofessionaliseerd. De vereisten vanuit de Wet politiegegevens en de Algemene verordening gegevensbescherming worden nageleefd. De aanbevelingen uit een eerdere audit zijn opgevolgd en geïmplementeerd. In 2026 vindt opnieuw een externe audit plaats.

Daarnaast zijn op het gebied van capaciteit positieve stappen gezet. Eind 2025 zijn vijf nieuwe medewerkers gestart. Hiermee wordt de formatie versterkt en zal de organisatie beter voldoen aan de kwaliteits- en robuustheidscriteria. Daarnaast vergroot dit de mogelijkheid om meldingen van partners, bewoners, bedrijven en interne toezichthouders tijdig en zorgvuldig op te volgen.

Cluster juridisch

Net als cluster Boa is ook cluster Juridisch het afgelopen jaar in bezetting uitgebreid. Het cluster heeft zich voor de gemeente Enschede onder andere beziggehouden met onderstaande zaak.

- **Handhavingstraject**

In gemeente Enschede werd een snackbar meerdere malen gecontroleerd nadat was vastgesteld dat het bedrijf in slechte staat verkeerde. Bij deze initiële controle bleek dat de onderneming vervuild en rommelig was, dat er sprake was van achterstallig onderhoud en dat op het achterterrein grote hoeveelheden frituurolie waren opgeslagen. Daarnaast werd geconstateerd dat het vethoudende afvalwater niet via een werkende vetafscheider en slibvangput werd geleid, maar rechtstreeks in het riool werd geloosd. Deze bevindingen vormden een risico voor zowel het milieu als de veiligheid. De ondernemer ontving schriftelijke aanwijzingen en de opdracht om de overtredingen binnen een gestelde termijn te beëindigen.

Tijdens daaropvolgende hercontroles bleek dat geen verbeteringen waren doorgevoerd. De situatie bleef ongewijzigd: de vetafscheider functioneerde nog steeds niet, het afvalwater werd onbehandeld geloosd en de staat van het pand bleef zorgelijk door kapotte voorzieningen, verouderde apparatuur en een onoverzichtelijke, brandgevaarlijke inrichting. Omdat de ondernemer ook na waarschuwingen en een formeel voornemen tot handhaving geen maatregelen nam, werd een last onder dwangsom opgelegd. Bij de daaropvolgende controle werd vastgesteld dat opnieuw geen herstel had plaatsgevonden. Daardoor stond vast dat de dwangsom automatisch was verbeurd.

4.3 Programma Advies

Naast producten op het gebied van vergunningverlening en toezicht en handhaving, kennen we ook specialistische adviesproducten. Deze producten zijn hieronder opgenomen.

Gemeente Enschede 2025				
PDC	OMSCHRIJVING	UVP 2025	REA 2025	WV 2025
A4.01	Voorlopige voorziening	-	-	-
A4.02	Bezwaar	1	-	-
A4.03	Beroep	1	1	-
A4.04	Advies bij juridische procedures	3	14	4
A4.05	Advies bodem	34	38	11
A4.06	Advies externe veiligheid	12	18	12
A4.07	Advies milieuzonering	-	-	-
A4.08	Advies geluid	44	68	20
A4.09	Advies luchtkwaliteit	8	15	7
A4.10	Milieuadvies ruimtelijke ordening	-	-	-
A4.11	Advies beleidsontwikkeling milieu	-	-	-
A4.12	Advies algemeen	5	12	4
A4.13	Informatieverstrekking	13	23	3
A4.14	Advies flora en fauna	-	3	-
A4.15	Advies energie en duurzaamheid	-	-	-
A4.16	Integraal advies	1	3	-
A4.17	Advies sloop/asbest	-	-	-
A4.18	Advies geur	1	2	3
A4.19	Advies lichthinder	1	1	1
A4.20	Advies activiteit bouwwerken leefomgeving	-	-	-
A4.21	Dronevlucht	15	36	-
A4.22	Advies beleid en bestuur	-	-	-
A4.23	Dataverwerking	-	5	-
A4.24	Zienswijzereactie	-	-	-
	Totaal advies	139	239	67

Het jaar 2025 kenmerkte het programma Advies door een duidelijke toename van het aantal adviesvragen en door een verdere structurering van processen. In het kader van een opschoonactie sloten medewerkers diverse zaakdossiers administratief af. Het betrof dossiers die inhoudelijk al waren afgerond, maar nog als 'in behandeling' stonden geregistreerd. Deze actie had geen invloed op de urenbesteding.

De vraag vanuit de Twentse partners binnen het programma Advies is het afgelopen twee jaar aanzienlijk toegenomen, mede door de invoering van de Omgevingswet. In het laatste deel van 2025 werden de knelpunten

nog sterker zichtbaar: sommige deelnemers dienden meer adviesverzoeken in dan geraamd en deden daarmee een groter beroep op de beschikbare capaciteit. Dit had vooral betrekking op adviezen luchtkwaliteit en geluid. Deze ontwikkeling ging ten koste van de dienstverlening aan deelnemers die binnen de grenzen van hun UVP bleven.

De toenemende vraag leidde tot een aanzienlijke druk op de adviseurs. Hoewel een deel gedurende het jaar kon worden opgevangen door inhuur, bleef de belasting dusdanig hoog dat dit gevolgen had voor de doorlooptijden. Dit zal naar verwachting ook in 2026 het geval zijn, omdat de noodzaak van de adviesaanvragen blijft bestaan. Dit betekent dat de OD Twente als dienst proactief moet communiceren richting haar deelnemers om de verwachtingen te managen. Doordat deelnemers 24/7 inzage hebben in de productie en zelf hun aanvragen inbrengen, kunnen zij mede sturing geven aan de vragen die bij de OD Twente worden neergelegd. Het verzoek aan de deelnemers is dan ook om tijdig mee te denken over de benodigde capaciteit. Als eventuele overschrijdingen tijdig worden gesignaleerd, kan de OD Twente door het aantrekken van extra capaciteit in de vraag voorzien.

Cluster Geluid

De geluidadviseurs kenden een intensief jaar. Het aantal geluidklachten neemt toe, waardoor ook de vraag naar geluidsmetingen stijgt. Samen met de klachtencoördinatoren wordt per situatie beoordeeld of geluidsmetingen moeten worden uitgevoerd. Daarnaast leveren de geluidadviseurs een belangrijke bijdrage aan omgevings- en projectplannen, zoals geluidsaneringen, het opstellen van regionaal geluidbeleid en de voorbereiding op de advisering rondom windparken.

Ook speelt geluid een rol bij het zonebeheer van industrieterreinen. In 2025 droegen meerdere gemeenten deze verantwoordelijkheid over aan de OD Twente, waarna de omzetting van de eerste terreinen naar het systeem met geluidsproductieplafonds startte. Om zo efficiënt mogelijk te werken, zijn de werkwijzen verder gestandaardiseerd en zijn de checklists geactualiseerd. De cijfers laten zien dat er 305 producten zijn gevraagd, 434 producten zijn geleverd en dat er nog 109 dossiers in behandeling zijn.

Cluster Luchtkwaliteit en Geur

Ook op het gebied van Luchtkwaliteit en Geur kreeg het team aanzienlijk meer werk toebedeeld dan vooraf geraamd. De werkzaamheden bestonden onder meer uit het beoordelen van Vermijdings- en Reductieprogramma's voor Zeer Zorgwekkende Stoffen (ZZS), het in kaart brengen van oplosmiddeleninstallaties, inzet op handhavingsprocedures en advisering bij vergunningentrajecten. Daarnaast is ondersteuning geboden bij het opstellen van geurbeleid voor zowel agrarische als niet-agrarische bedrijven en zijn werkzaamheden uitgevoerd bij een groot afvalverwerkingsbedrijf.

Luchtkwaliteit en geur vormen steeds vaker een aandachtspunt voor zowel bevoegde gezagen als inwoners. Binnen dit vakgebied is bovendien gewerkt aan het ontwikkelen van standaarden en checklists voor de beoordeling van meetplannen en rapporten, wat bijdraagt aan een efficiënter en uniform werkproces. Naast deze structurele taken is veel aandacht besteed aan klachtenbehandeling en aan de toetsing van geurbelasting aan wettelijke normen. De cijfers illustreren de hoge vraag. Voor luchtkwaliteit zijn 284 producten gevraagd en 434 producten geleverd en 153 dossiers zijn nog in behandeling. Voor geur zijn 9 producten gevraagd, 44 producten afgehandeld en 24 dossiers nog in behandeling.

Cluster Externe Veiligheid

Externe Veiligheid (EV) speelt een belangrijke rol bij het opstellen van omgevingsplannen en zag het aantal adviesvragen toenemen door ontwikkelingen rondom Energieopslag systemen en windparken. Steeds meer deelnemers starten met nieuw EV-beleid, waarbij behoefte bestaat aan ondersteuning. Het cluster investeerde daarnaast in netwerkrelaties en kennisdeling via landelijke en regionale bijeenkomsten. Ook hier spreken de cijfers voor zich: er zijn 94 producten gevraagd, 156 producten geleverd en 39 dossiers zijn nog in behandeling.

Integraal Advies

Het product integraal advies - een samenhangend advies waarin verschillende aspecten worden gebundeld tot één totaaladvies- is dit jaar veelvuldig ingezet. Twente-breed ligt het gebruik boven het geprognoseerde aantal. Deze aanzienlijke groei is het directe gevolg van de adviesvragen die zijn binnengekomen bij de omgevingsadviseurs en de Samenwerkingsfunctionaliteit. Het betreffende cluster is sinds dit jaar volledig operationeel.

Advies Bodem (Team Leefomgeving)

Er is een sterke toename zichtbaar in het aantal adviezen dat wordt gevraagd op het snijvlak van Ruimtelijke ordening (RO) en milieu. Een belangrijke oorzaak van deze groei is dat de OD Twente inmiddels een bekende partner is voor de deelnemers, waardoor zij de organisatie beter weten te vinden voor advies. Daarnaast is sprake van een duidelijke toename van bodemadviezen bij bouwactiviteiten.

Advies Flora en Fauna (Team Leefomgeving)

In de afgelopen jaren was een gestage toename zichtbaar in het aantal uitgevraagde adviezen op het gebied van flora en fauna, en ook in 2025 zette deze trend zich voort. Deze adviezen richten zich op natuur, biodiversiteit en ecologie bij ruimtelijke plannen en bouwprojecten. Deze groei hing onder meer samen met presentaties die bij partners zijn verzorgd en met de verspreiding van een flyer over de werkzaamheden van het cluster Flora en Fauna. Bij veel ruimtelijke ontwikkelingen en bouwactiviteiten bleken dergelijke adviezen noodzakelijk. De verwachting is dan ook dat de aantallen de komende jaren verder zullen blijven stijgen.

Dataverwerking

Het product dataverwerking is in 2025 opgenomen in de Producten- en Dienstencatalogus (PDC). In dat jaar is hier intensief uitvoering aan gegeven door het verwerken van bodeminformatie in Nazca en waar mogelijk uitwisselen met de Basis Registratie Ondergrond. In totaal zijn Twente-breed 577 dataverwerkingen uitgevoerd. Deze inspanning heeft bijgedragen aan een vollediger en actueler beeld van de bodemkwaliteit in Twente, dat inzichtelijk wordt gemaakt via verbeterde en uitgebreidere kaartlagen.

5. Projecten

In dit hoofdstuk wordt inzicht gegeven in de regionale en lokale projecten en de collectieve werkzaamheden die in het afgelopen jaar zijn uitgevoerd of waaraan is deelgenomen. Conform de nieuwe projectmatige werkwijze is onderscheid gemaakt tussen projecten met een duidelijk begin- en eindpunt enerzijds, en doorlopende collectieve werkzaamheden die voor de gehele regio worden uitgevoerd anderzijds.

Omdat de projectmatige werkwijze ten tijde van het opstellen van het UVP 2025 nog in ontwikkeling was, is achteraf gebleken dat een aantal opgenomen activiteiten in de praktijk niet volledig aansloot bij de afbakening van een project of collectieve werkzaamheid. Hierdoor komt de geraamde capaciteit van sommige regionale projecten niet overeen met de feitelijke inzet.

5.1 Twentse projecten

Code	Project	Doel	Geplande capaciteit (uren)	Bestede capaciteit (uren)
OD1	Omgevingswet	In 2025 is een verdiepende slag gemaakt in uniformering en procesverbetering. Zie hoofdstuk 2.1.	1500 uur	947 uur
OD2	Stikstof: Lbv en Lbv+	Eind 2024 en in 2025 zijn 63 intrekingsverzoeken van omgevingsvergunningen ontvangen naar aanleiding van deelname van agrarische bedrijven aan een van de landelijke beëindigingsregelingen veehouderijlocaties (Lbv(+)). Hiervan zijn 38 verzoeken afgehandeld. Van de 25 verzoeken die nog in behandeling zijn, wachten er 19 op de afronding van een Natura 2000-aanvraag bij de provincie Overijssel. De resultaten tot nu toe laten zien dat een aanzienlijk deel van de ontvangen verzoeken verwerkt is. De resterende verzoeken zijn grotendeels afhankelijk van provinciale besluitvorming, waardoor de afhandeling mede van externe factoren afhangt. In 2026 worden de resterende intrekingsverzoeken verder afgehandeld. Een toename van verzoeken wordt niet verwacht, al kunnen er incidenteel nieuwe binnenkomen. Adviesverzoeken voor omgevingsplanwijzigingen, ontwikkelingsmogelijkheden van erven en vragen van adviseurs en bestuursorganen blijven doorlopen. Enschede specifiek: van de in totaal 63 ontvangen intrekingsverzoeken in het kader van de beëindigingsregelingen voor veehouderijlocaties is er één afkomstig uit de gemeente Enschede. Daarmee vormt Enschede een klein deel van het totale aantal verzoeken.	500 uur	57 uur Deze uren zijn ingezet voor coördinatie; de uitgevoerde werkzaamheden zijn verantwoord onder producten

OD3	Energie en duurzaamheid	Dit project wordt afzonderlijk gefinancierd en valt buiten de VTHA-begroting. Voor een nadere toelichting wordt verwezen naar het jaarverslag Energie en Duurzaamheid 2026.	n.v.t.	n.v.t.
OD4	Innovatie- en ontwikkelagenda	Begin 2025 is de Innovatie- en Ontwikkelagenda vastgesteld, waarmee innovatie structureel wordt verankerd binnen de organisatie. Zie hoofdstuk 2.2.	1000 uur	1.189 uur
OD5	Project lozen buiten inrichtingen	De achterstallige werkvoorraad van meldingen voor lozingen is volledig weggewerkt en er is gewerkt aan een efficiëntere inrichting van het proces. Nu de werkvoorraad bij de vergunningverleners onder controle is, is met een pilot onderzocht hoe de werkwijze het best kan worden verankerd bij de toezichthouders. Uit de eerste resultaten blijkt dat er nog aanzienlijke verbetering van het naleefgedrag mogelijk is. De pilot wordt in 2026 voortgezet.	250 uur	33 uur De uren zijn ingezet voor coördinatie; de uitgevoerde werkzaamheden zijn verantwoord onder producten
OD6	Gedragsturing	OD Twente heeft de succesvolle pilot 'Meldingscoach' voortgezet, waarbij de meldingscoach ondernemers helpt om meldingen volledig en correct in te dienen. Daarnaast werkt OD Twente samen met andere omgevingsdiensten aan de opzet van een landelijk gedragsteam, gericht op het versterken van kennis- en data-uitwisseling rondom gedragsinterventies. Dit zorgt voor minder inzet op vergunningverlening en handhaving, waardoor capaciteit gericht kan worden ingezet op zaken met de grootste impact. Ook in 2026 wordt bekeken of de rol breder kan worden toegepast, bijvoorbeeld richting organisaties met de informatieplicht energiebesparing.	400 uur	267 uur

OD7	Project Afvalstromen	In 2025 zijn verschillende administratieve controles uitgevoerd bij afvalverwerkende bedrijven. Hierbij is gekeken naar registraties, de melding van afvalstromen en naleving van vergunde capaciteiten. Ook zijn dynamische transportcontroles gestart, in samenwerking met ketenpartners zoals de politie en de Inspectie Leefomgeving en Transport (ILT). Daarnaast is sterk ingezet om meer grip te krijgen op grensoverschrijdende afvalstromen. Deze inzet heeft duidelijke resultaten en inzichten opgeleverd. Uit de administratieve controles bleek dat registraties vaak onvolledig zijn en dat niet alle afvalstromen correct werden gemeld bij het LMA. Daarnaast werden illegale verwerking en afzet van afvalstoffen vastgesteld, evenals overschrijdingen van vergunde capaciteiten. De dynamische controles maakten het mogelijk gericht op bekende overtreders te handhaven. De samenwerking met de ILT leidde tot structurele gegevensuitwisseling en gezamenlijke controles, wat het toezicht op grensoverschrijdende afvalstromen aanzienlijk effectiever maakte. In 2026 wordt deze aanpak voortgezet. Administratief toezicht wordt verder ingebed in de reguliere controles, en de dynamische transportcontroles blijven een belangrijk onderdeel van het toezicht. Ook wordt de samenwerking met de ILT intensief voortgezet, met blijvende aandacht voor grensoverschrijdende afvalstromen. Gericht toezicht op het ketenbeheer van afvalstoffen blijft daarmee een belangrijk speerpunt voor het komende jaar.	500 uur	344 uur
OD8	Risicogericht werken	Het RPI is in 2025 geactualiseerd en wordt in 2026 verder aangescherpt. Zie hoofdstuk 2.2.	1000 uur	Uitgevoerd binnen bedrijfsvoeringscapaciteit
OD9	Ondermijning	Zoals beschreven in hoofdstuk 3.2 zijn er in 2025 verschillende acties uitgevoerd in het kader van ondermijning. De weerbaarheidsscan en project Bibob zijn in samenwerking met ketenpartners uitgevoerd en worden in begin 2026 opgeleverd.	400 uur	440 uur
OD10	Toekomstvisie 2030 / robuustheid	In juli heeft het AB unaniem de 'Toekomstvisie OD Twente 2030+' vastgesteld, waarin de koers voor de komende jaren is uitgezet. Zie hoofdstuk 2.2.	250 uur	291 uur

OD11	ZZS	In 2025 is de Omgevingsdienst Twente samen met Waterschap Vechtstromen gestart met een project om ZZS in lucht- en wateremissies te onderzoeken. Na afstemming met bevoegde gezagen zijn hiervoor acht bedrijven uit de kunststof- en rubberindustrie geselecteerd, vanwege de complexe productieprocessen en het gebruik van diverse grondstoffen en additieven. Samen met deze bedrijven, andere omgevingsdiensten en het waterschap is een werkwijze ontwikkeld en in de praktijk gebracht, waarbij de laatste stap bestaat uit lucht- en watermetingen tijdens productieprocessen. De ontwikkelde werkwijze maakt het mogelijk om ZZS effectief in beeld te brengen en tevens de actualiteit van vergunningen optimaal te toetsen. In de loop van het jaar is geconstateerd dat de uitvoering van het project meer capaciteit vroeg dan vooraf voorzien. Daarom is besloten het project in twee fasen te realiseren. Fase I wordt in het eerste kwartaal van 2026 afgerond met een adviesrapport waarin de bevindingen en aanbevelingen zijn opgenomen. Daarnaast vindt in 2026 een evaluatie plaats om de voortgang, werkwijze en vervolgkeuzes nader te beoordelen. In 2026 wordt Fase I opgeleverd en start het vervolg van het project in Fase II, waarin de werkwijze verder wordt uitgewerkt en toegepast.	350 uur	734 uur
OD12	KC 3.0	Vanaf 1 januari 2025 gelden de kwaliteitscriteria 3.0 voor het VTHA-stelsel, gericht op vakmanschap en een belangrijke KPI voor een robuuste OD Twente. Zie hoofdstuk 7.1.	n.v.t.	n.v.t.

5.2 Collectieve werkzaamheden Twente

Nr.	Dienst	Samenvatting	Capaciteit
1	Accountmanagement	De OD Twente heeft twee accountmanagers in dienst. De eerste is verantwoordelijk voor relatiebeheer met de individuele deelnemers. De andere verzorgt het relatiebeheer met alle relevante ketenpartners. Het versterken van strategische ketensamenwerking krijgt komend jaar extra aandacht.	1750 uur
2	VTHA-beleidscyclus	In samenwerking met haar deelnemers, stelt de OD Twente jaarlijks alle relevante beleidsstukken op aan de onderkant van de regionale beleidscyclus. Hieronder valt dit UVP, monitoringsrapportages en jaarverslagen. Komend jaar zal meer aandacht komen voor de bovenkant van de beleidscyclus, namelijk voorbereidingen rondom de actualisatie van VTH-beleid en het aanscherpen en nader uitwerken van de bijbehorende beleidsdoelen.	1500 uur

3	Bodembeleid	In 2025 heeft de OD Twente als voorzitter van het Kennisplatform Bodem Twente en deelnemer aan het kernteam Onder Twente, diverse projecten geïnitieerd en uitgevoerd. Dit omvat het optimaliseren van de samenwerking tussen het Kennisplatform Bodem Twente en Onder Twente en bijvoorbeeld het organiseren van cursussen over Vitale bodem en de bodemdag Oost-Nederland. De OD Twente levert in de KIS-VTH de Kennisvertegenwoordiger bodem en ondergrond Oost-Nederland. Tevens is de OD Twente betrokken bij landelijke en regionale overleggen over poly- en perfluoralkylstoffen (PFAS), ZZS, de afdeling bodem in de Omgevingswet en bodemregels in het Omgevingsplan om gemeenten optimaal te informeren en ondersteunen.	1250 uur
4	Ketentoezicht	Deze taak wordt uitgevoerd door Omgevingsdienst Rivierenland. In 2025 zijn de ketenaanpakken E-waste, Verontreinigde Grond en Asbest voortgezet, waarbij de aanpak asbest zich richtte op risicobedrijven en notoire overtreders met inzet van de vernieuwde Asbest Interventie Tool. De ketenaanpakken Metaalrecycling, Meerdere stromen (voorheen Dierlijke Bijproducten) en Co-vergisting zijn geëvalueerd. Het ketentoezicht leverde expertise aan het landelijke project Gebiedsgerichte Handhaving Mest en startte een verkenning naar de problematiek rond matrasafval, met aandacht voor circulaire oplossingen. Daarnaast is geïnvesteerd in professionalisering, digitalisering en datagedreven werken. Het project SONAR (synthetische drugs) was structureel onderdeel van het jaarprogramma. In RIEC-verband is samengewerkt aan analyses en interventies. Ook droeg het bij aan regionale RIEC-overleggen en het Integraal Oermijningscentrum Milieu Oost-Nederland, waar casuïstiek leidde tot gerichte adviezen en interventies.	n.v.t.
5	Omgevingsadviseurs	De Omgevingsadviseurs hebben een rol om verbinding te leggen met de deelnemers. Hiervoor zitten ze fysiek bij de gemeenten en provincie en nemen ze deel aan relevante overleggen. Intern stemmen ze ontwikkelingen af die binnen de regio spelen. De ureninzet is geraamd op ongeveer 4 uur per week per deelnemer. In 2025 hebben de omgevingsadviseurs van de OD Twente intensief samengewerkt met gemeenten en de provincie Overijssel op het snijvlak van milieu en ruimtelijke ordening. Zij hebben een actieve bijdrage geleverd aan diverse ruimtelijke projecten en het integraal adviseren over milieuthema's. Ook is een praktische QuickScan ontwikkeld om snelle ruimtelijke advisering te ondersteunen. Naast de inzet op projecten is sterk gefocust op het vergroten van de vakinhoudelijke kennis en het versterken van de	3000 uur

		competenties die nodig zijn voor het werken onder de Omgevingswet. Medewerkers volgden inhoudelijke opleidingen én trainingen gericht op het nieuwe samenwerken onder de Ow, zoals de rol van de publieke professional en het werken in multidisciplinaire teams. Een belangrijk onderdeel hiervan was dat verschillende cursussen bewust samen met collega's vanuit gemeenten zijn gevolgd, waardoor de onderlinge samenwerking en het gezamenlijke begrip verder zijn versterkt. Met deze inspanningen is een belangrijke stap gezet in de verdere professionalisering van het cluster en in de ontwikkeling naar een toekomstbestendige werkwijze onder de Omgevingswet.	
6	Planner toezicht	De planner toezicht is verantwoordelijk voor het plannen en toewijzen van milieucontroles binnen Team Toezicht, ten behoeve van alle deelnemers. Er vindt periodieke monitoring plaats om te waarborgen dat de voortgang per deelnemer aansluit bij het Twentse gemiddelde.	1000 uur
7	Invoer bodem-informatiesystemen	Sinds twee jaar is de functie Medewerker Invoer Bodemgegevens onderdeel van onze organisatie. Binnen deze rol worden rapporten en bijbehorende bijlagen ingevoerd in de bodemgegevenssystemen Nazca en Kadaster. Het betreft diverse typen documenten, waaronder vooronderzoeken, verkennende en nadere bodemonderzoeken, asbestonderzoeken, saneringsplannen, evaluaties, monitoringsonderzoeken en beschikkingen. Daarnaast wordt advies verstrekt bij aanvragen voor de aanleg van een gesloten bodemenergiesystemen.	1400 uur
8	Externe Veiligheid - kennisdeling	De ODT en de ODII organiseren gemiddeld twee keer per jaar het NOO-overleg (Netwerk Omgevingsveiligheid Overijssel). Het doel van deze bijeenkomsten is het uitwisselen van kennis op het gebied van externe veiligheid. Tijdens deze overleggen worden veelal landelijke vraagstukken besproken, aangedragen door omgevingsdiensten of ketenpartners. De besproken onderwerpen worden vervolgens gedeeld en opgehaald in andere regionale en landelijke netwerken, zoals het Landelijk Platform Veilige Leefomgeving, het Gelders Externe Veiligheidsoverleg en het Bronhoudersoverleg Register Externe Veiligheid.	400 uur
9	Externe Veiligheid - REV	Het Register Externe Veiligheidsrisico's (REV) is een centrale database waarin alle milieubelastende activiteiten met een extern veiligheidsrisico worden geregistreerd. Het register is ontwikkeld in opdracht van het Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat. Het Ministerie beheert en actualiseert het register externe veiligheidsrisico's samen met bronhouders, waaronder omgevingsdiensten, gemeenten, buisleidingexploitanten en de Rijksoverheid. Het REV-programmateam organiseert jaarlijks enkele overleggen waarin de actuele stand van zaken en ontwikkelingen rond het register worden besproken. Als bronhouder nemen de OD IJsselland en de OD Twente deel aan deze overleggen.	1400 uur

5.3 Lokale projecten

Project	Opdracht
Project Havengebied Enschede	In 2025 stond het project in het havengebied van gemeente Enschede in het teken van het integraal verbeteren en toekomstbestendig maken van het gebied, met aandacht voor leefbaarheid, veiligheid, economie, milieu en ruimtelijke kwaliteit. Het project wordt uitgevoerd in samenwerking met meerdere partners, waaronder de gemeente, landelijke en regionale uitvoeringsdiensten, de provincie, het waterschap, hulpdiensten en lokale ondernemers en grondeigenaren. De voorzittershamer ligt bij de gemeente. Om de samenwerking te borgen vinden er maandelijks overleggen plaats, waarin casussen worden besproken en de afstemming tussen partners centraal staat. In 2025 liepen verschillende belangrijke casussen binnen het projectgebied. Op één locatie in de Binnenhaven liepen meerdere handavingsdossiers, waaronder lasten onder dwangsom voor opslag buiten de aangewezen vakken en opslag van rubber; hierbij zijn dwangsommen verbeurd. Er vond afstemming plaats tussen betrokken uitvoeringsdiensten bij het verladen van schepen en er wordt gewerkt aan een nieuwe vergunningaanvraag, onder meer op het gebied van brandveiligheid en afvalregistratie. Ook bij enkele andere bedrijven in het gebied liepen verschillende vraagstukken, waaronder een gepland gesprek over gronduitgifte en vergunningen, een privaatrechtelijk geschil over kade, grond en water en betrokkenheid van landelijke diensten bij de kade en waterkwaliteit. Daarnaast loopt het intrekken van de scheepshelling via de provincie en de regionale uitvoeringsdienst. Bij een andere locatie in de Binnenhaven betrof de casus de opslag en verwerking van breivoer, waarbij droog en nat materiaal door elkaar werd opgeslagen. De alternatieve locatie elders in de regio is daarbij ongeschikt vanwege geuroverlast. Verder stonden dossiers rondom kades en waterveiligheid, verkeer, parkeren en handhaving op de agenda, evenals aanvullende dossiers zoals een nieuwe aanvraag van een bedrijf in het gebied, verdachte panden en vraagstukken rondom groenbeheer, waarbij verwaarlozing van de beeldkwaliteit aanleiding was voor overleg met pandeigenaren.

5.4 Bestuurlijke aandachtlocaties

Dit jaar is een werkwijze ontwikkeld voor een uniforme en doelmatige aanpak van bestuurlijke aandachtlocaties (Balo's). Een Balo wordt hierbij gedefinieerd als een locatie die bestuurlijke aandacht en regie vereist vanwege meervoudige, complexe en/of gevoelige problematiek op het gebied van vergunningverlening, toezicht, handhaving of het Omgevingsplan.

Vanwege de complexiteit kost de afhandeling van een Balo meer tijd dan bij standaardzaken. Hierdoor bestaat het risico dat de kengetallen worden verstoord. Om dit te voorkomen, is ervoor gekozen om deze zaken te koppelen aan een overkoepelend projectnummer. Daarnaast wordt in de nieuwe werkwijze aan iedere Balo een procesregisseur toegewezen, zodat de regie op locatie optimaal kan worden gevoerd. Zodra de problematiek is opgelost, wordt de casus weer opgenomen in het reguliere traject.

Voor de gemeente Enschede is op dit moment geen BALO-dossier in behandeling waarvoor specifieke trajecten lopen. Wel worden verschillende locaties nauwlettend gemonitord.

6. Verbeterpunten IBT

De Provincie Overijssel heeft in haar rol als interbestuurlijk toezichthouder (IBT) diverse verbeterpunten voor 2025 vastgesteld binnen het domein Omgevingsrecht. Een deel van deze verbeterpunten betreft specifiek de milieu gerelateerde taken die onder de OD Twente vallen. In dit hoofdstuk worden deze verbeterpunten toegelicht en worden de bijbehorende onderbouwing en voorgenomen acties uitgewerkt.

Zorg voor verdere ontwikkeling van indicatoren en streefwaarden voor de gestelde doelen in het uniforme regionale VTH-beleid voor de taken belegd bij de Omgevingsdienst.

Momenteel werkt een regionale werkgroep, bestaande uit vertegenwoordigers van de Twentse gemeenten en de OD Twente – met een VTH-kerngroep-lid als productowner – aan de evaluatie van het VTH(A)-beleid Twente. Het doel van deze evaluatie is om systematisch te beoordelen in hoeverre de beleidsdoelstellingen zijn gerealiseerd, of de bijbehorende indicatoren en streefwaarden duidelijk en bruikbaar zijn geformuleerd, en welke verbeterpunten nodig zijn om het nieuwe VTHA-beleid optimaal vorm te geven. De resultaten van deze evaluatie vormen input voor de doorontwikkeling van de huidige beleidsdoelen en de bijbehorende indicatoren en streefwaarden.

Tegelijkertijd is met de doorstart van de Kerngroep-VTH alvast vooruitgekeken naar 2026. Daarbij wordt oriënterend gekeken naar het bijstellen of opnieuw opstellen van het VTH(A)-beleid. De naderende gemeenteraadsverkiezingen, IBT-verbeterpunten en de gebruikelijke vierjaarlijkse cyclus maken volgend jaar een logisch moment om het VTH(A)-beleid te actualiseren. Naast de herijking van de doelen worden dan ook de nieuwe Twentse Vergunningenstrategie (TVS) en het Risicoprioriteringsinstrument (RPI) bestuurlijk vastgesteld, inclusief een regionaal ambitieniveau.

Geef in 2025 beter inzicht in de werking van het dynamisch risicoprioriteringsinstrument (RPI) en de daarbij horende risico-inschattingen, zodat inzichtelijk is hoe deze de toezichttaken sturen.

In 2025 zijn stappen gezet rondom het RPI en de betrouwbaarheid ervan. Er zijn testen uitgevoerd, welke waardevolle inzichten hebben opgeleverd en verbetering mogelijk hebben gemaakt. In 2025 is de RPI verder geactualiseerd, waarbij datakwaliteit sterk verbeterd is. Het doel is om in 2026 de RPI (gefaseerd) te implementeren en als vergelijkingsmateriaal te gebruiken ten opzichte van de oude planning systematiek. Dit is een continu proces, waarbij medewerkers actief betrokken worden.

Het RPI wordt al ingezet ter ondersteuning van het huidige planningsproces. Voordat het RPI volledig in gebruik wordt genomen, moeten de resultaten echter eerst worden afgestemd met de bevoegde gezagen in relatie tot het te bepalen regionale ambitieniveau. Vervolgens dienen de resultaten bestuurlijk te worden vastgesteld via de actualisatieslag van het regionale VTH(A)-beleid.

Toets, zoals voorgenomen in het uitvoeringsprogramma (UVP) 2025 voor de taken belegd bij de OD Twente, de relevante vergunningen op actualiteit en actualiseer vergunningen indien nodig volgens de wettelijk vastgestelde termijnen.

Door de lage realisatie in 2024 is in het UVP 2025 eveneens een relatief laag aantal actualisatietoetsen opgenomen (36 stuks). Gezien het IBT-verbeterpunt op dit thema is de OD Twente voornemens dit onderwerp gericht op te pakken voor alle partners. Daarbij zullen afspraken worden gemaakt om deze werkzaamheden apart inzichtelijk te maken. Hiervoor is al een projectplan opgesteld. In 2025 zijn uiteindelijk aanzienlijk meer actualisatietoetsen uitgevoerd dan geraamd, namelijk 61 stuks. Daarnaast zijn een aantal toetsen uitgevoerd binnen het reguliere werk, zoals lopende vergunningaanvragen, waarvoor dus geen aparte procedures zijn geregistreerd.

In het UVP 2026 wordt de benodigde capaciteit hersteld. Wel benoemt de OD Twente het risico dat het uitvoeren van meer actualisatietoetsen kan leiden tot extra werk in de vorm van aanvullende vergunningaanvragen.

Geef in het jaarverslag 2024 over de taken belegd bij de Omgevingsdienst inzicht in de realisatie van de gestelde doelen.

In dit Jaarverslag 2025 is geprioriteerd inzicht gegeven in enkele beleidsdoelen uit het vigerende VTH-beleid Twente. Hierbij is aangesloten op het UVP 2025. De uitwerking in deze beleidsdoelen staan beschreven in hoofdstuk 3 van het jaarverslag 2025.

7. Uitvoeringsorganisatie en bedrijfsvoering

7.1 Kwaliteitscriteria 3.0

De KC 3.0 gelden vanaf 1 januari 2025 voor het gehele VTHA-stelsel. De KC beogen de kwaliteit van de uitvoering te borgen. Het fundament van kwaliteit is het afleveren van een zo goed mogelijk product. Hiervoor is vooral vakmanschap nodig. De criteria voor kritieke massa adresseren dit vakmanschap in termen van voldoende opleiding, kennis, werkervaring en competenties en het onderhouden en borgen daarvan. Voor de borging moeten per deskundigheidsgebied voldoende gekwalificeerde medewerkers beschikbaar zijn. De KC zijn als essentiële KPI opgenomen voor de robuustheid van omgevingsdiensten.

Vanaf januari 2025 maakt het bureau Libereaux, in opdracht van de OD Twente, inzichtelijk in hoeverre medewerkers van de OD Twente, werkzaam in het primair proces, voldoen aan de criteria voor kritieke massa. Het betreft een opdracht voor de komende drie jaar. Er is een nulmeting uitgevoerd, waarvan de rapportage in mei 2025 is opgeleverd (zie bijlage 1). Uit de nulmeting en aansluitende analyse toont de OD Twente aan binnen een groot deel van de deskundigheidsgebieden al te voldoen aan de eisen die gesteld worden binnen de KC 3.0:

- De KC bestaan uit 23 deskundigheidsgebieden. Binnen 18 deskundigheidsgebieden heeft de OD Twente een taak.
- Binnen 11 van de 18 gevraagde deskundigheidsgebieden zijn twee of meer medewerkers die voor 75% of meer voldoen.
- Binnen 2 deskundigheidsgebieden voldoen er twee of meer medewerkers 100%.
- Het deskundigheidsgebied *ketentoezicht* is uitbesteed bij de OD Rivierenland.
- De deskundigheidsgebieden Vergunningen bouwen & ruimtelijke ordening (RO) en Toezicht & handhaving bouwen & RO zijn uitbesteed aan de gemeenten Almelo en Enschede. Daarnaast zijn er binnen bepaalde deskundigheidsgebieden samenwerkingsafspraken gemaakt. Aan 8 van de 23 volledige deskundigheidsgebieden wordt voldaan door middel van aantoonbare gelijkwaardigheid.
- Binnen 4 van de 18 deskundigheidsgebieden zijn taken binnen de organisatie belegd, maar kan nog niet worden aangetoond over twee of meer medewerkers te beschikken die voor 75% of meer voldoen. Hierbij moet vermeld worden dat delen van deze deskundigheidsgebieden wel voldoen.
- Er zijn door Libereaux opleidingsbehoeften in kaart gebracht. Daaruit blijkt ontwikkelpotentieel gericht op verschillende basiscursussen.

Er is realtime inzicht hoe de OD Twente ervoor staat ten aanzien van de kritieke-massacriteria. Via een online dashboard is op individueel niveau inzichtelijk waar opleidingen noodzakelijk en/of gewenst zijn. Aansluitend op de nulmeting is gestart met diverse opleidingstrajecten. In 2026 zal dit onderdeel deel uitmaken van de eindrapportage Robuuste OD Twente aan het ministerie van I&W.

7.2 Samenwerking met ketenpartners

Bij de uitvoering van VTHA-taken werkt de OD Twente nauw samen met diverse ketenpartners. Deze samenwerking omvat zowel wettelijke als wenselijke taken. Voor deze taken worden duidelijke werkafspraken opgesteld tussen de OD Twente en de betreffende externe partij.

Ook binnen de toekomstvisie 2030+ vormt intensieve samenwerking met ketenpartners een belangrijk speerpunt. Dit draagt bij aan een integrale aanpak en vergroot de effectiviteit. Dit wordt gerealiseerd door relevante informatie actief met elkaar te delen en – waar mogelijk – afspraken te maken om projectmatig samen te werken. Hierdoor wordt expertise gebundeld en kunnen gezamenlijke doelen efficiënter worden bereikt.

RIVM

De samenwerking met het Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu (RIVM) versterkt de uitvoering van de VTHA-taken van de OD Twente. Het RIVM levert actuele wetenschappelijke inzichten, duiding van complexe milieuvraagstukken en specialistische expertise op het gebied van onder andere gezondheid, chemische stoffen en industriële processen. Deze kennis ondersteunt de OD Twente bij het beoordelen van risico's, het verhogen van de kwaliteit van onderzoeken en het onderbouwen van beleidskeuzes.

Om de kennisuitwisseling verder te intensiveren, is afgesproken dat een RIVM-liaison, voor een periodiek van 10 weken, één dag per week bij de OD Twente werkzaam is. Hierdoor wordt structureel en laagdrempelig samengewerkt aan vraagstukken waarin de expertise van het RIVM en de praktijk van de OD Twente elkaar versterken. Dit draagt bij aan een betere onderbouwing van toezicht- en handhavingsactiviteiten en maakt het mogelijk om sneller in te spelen op nieuwe ontwikkelingen in het milieudomein.

RIEC

De samenwerking met het RIEC vormt een belangrijke versterking in de aanpak van ondermijningsvraagstukken binnen het werkgebied van de OD Twente. Het RIEC biedt specialistische expertise op het gebied van georganiseerde criminaliteit en de interne weerbaarheid van de OD Twente. In het afgelopen jaar heeft het RIEC de OD Twente onder meer ondersteund bij het uitvoeren van de weerbaarheidsscan.

Daarnaast wordt de OD Twente door het RIEC structureel betrokken bij relevante overleggen en samenwerkingsverbanden rondom ondermijningsproblematiek. Deze betrokkenheid zorgt voor een betere en tijdige informatiedeling en versterkt daarmee onze bijdrage aan een integrale, regionale aanpak. De samenwerking met het RIEC draagt zo zowel bij aan de verdere professionalisering van de OD Twente als aan een effectieve gezamenlijke strijd tegen ondermijnende criminaliteit.

Veiligheidsregio

De OD Twente onderhoudt een structurele samenwerking met de Veiligheidsregio Twente. Er vindt periodiek overleg plaats op verschillende niveaus, variërend van bestuurlijke overleggen tot casus overleggen. Hoewel de samenwerking formeel is vastgelegd in een dienstverleningsovereenkomst (DVO), is deze in de praktijk vooral pragmatisch van aard. Medewerkers weten elkaar snel te vinden en zoeken elkaar actief op, wat de onderlinge afstemming en samenwerking versterkt. Zo vindt vanuit zowel de externe veiligheidsadviseurs, toezichthouders als de vergunningverlening regelmatig afstemming plaats met het VRT over relevante casussen. Hierdoor wordt een consistente, integrale aanpak geborgd en blijven de lijnen tussen beide organisaties kort.

Waterschappen

De noordoostelijke omgevingsdiensten en waterschappen uit de provincies Groningen, Drenthe en Overijssel werken samen binnen een structurele samenwerkingsovereenkomst. Binnen deze overeenkomst wordt themagericht samengewerkt aan jaarlijkse projecten en activiteiten. De samenwerking is erop gericht elkaar op een laagdrempelige en vrijwillige manier te versterken, waarbij wordt ingezet op een effectieve combinatie van kennisdeling en gezamenlijke uitvoering.

Meer concreet is het afgelopen jaar intensief samengewerkt met Waterschap Vechtstromen. Bij verschillende onderwerpen, waaronder ZZS, is gezamenlijk opgetrokken: een toezichthouder van het waterschap voerde samen met de OD Twente controles uit en nam watermonsters. Ook op het gebied van de Kaderrichtlijn Water is frequent en constructief afgestemd. Deze samenwerking heeft geleid tot een betere afstemming van werkzaamheden en draagt bij aan een meer integrale en effectieve aanpak binnen het werkgebied.

Inspectie Leefomgeving en Transport

De OD Twente heeft afgelopen jaar meermaals deelgenomen aan transportcontroles in samenwerking met de politie en ook de Inspectie Leefomgeving en Transport (ILT). Deze controles hebben op verschillende locaties plaatsgevonden, waaronder bij grensovergangen. De transportcontroles hebben zich gericht op verschillende thema's, waaronder bodem- en afvaltransport. Dit levert waardevolle inzichten op, waarbij ter plekke gebruik wordt gemaakt van drones en monsternames. Ook is het goed voor de zichtbaarheid van de OD Twente naar de buitenwereld.

Omgevingsdienst Nederland

De OD Twente is landelijk betrokken bij verschillende ontwikkelingen en biedt hierbij proactieve ondersteuning aan Omgevingsdienst Nederland (ODNL) op diverse inhoudelijke thema's. Daarnaast is ODNL een belangrijke ketenpartner voor het ophalen van informatie over landelijke trends en bestuurlijke of inhoudelijke ontwikkelingen. Deze kennis en inzichten worden vervolgens vertaald naar de Twentse context, zodat regionaal tijdig geanticipeerd kan worden op wat landelijk speelt en onze deelnemers optimaal kunnen worden ondersteund.

7.3 Uitvoeringsorganisatie en bedrijfsvoering

De OD Twente moet als uitvoeringsorganisatie met bedrijfsvoering aan een aantal elementen voldoen ten aanzien van haar organisatie, borging van middelen, monitoring en rapportage. De uitvoeringsorganisatie dient zodanig ingericht te zijn dat een goede uitvoering van het VTHA-beleid, inclusief de nadere uitwerking en UVP gewaarborgd is. Per element is aangegeven hoe hier uitvoering aan wordt gegeven.

Omschrijving	Toelichting
Uitvoeringsorganisatie	
De bestuursorganen richten hun organisatie zodanig in dat een goede uitvoering van het VTHA-beleid en de uitvoeringsprogramma's, gewaarborgd is.	Via een governance is geborgd dat de beleids- en uitvoeringscyclus zowel bestuurlijk als ambtelijk wordt opgepakt door zowel de bevoegde gezagen als de OD Twente. De afspraken zijn vastgelegd in de GR, DVO's en het bedrijfsplan.
De bestuursorganen dragen er in ieder geval zorg voor dat: a) De personeelsformatie ten behoeve van de uitvoering en de handhaving en de bij de onderscheiden functies behorende taken, bevoegdheden en verantwoordelijkheden worden vastgelegd. b) Vergunningverleners niet worden belast met het toezicht op naleving en het voorbereiden of uitvoeren van bestuurlijke sancties. c) Toezichthouders niet voortdurend worden belast met het uitoefenen van toezicht op de naleving met betrekking tot dezelfde inrichting. d) De organisatie van de bestuursorganen en van de Omgevingsdienst ook buiten de gebruikelijke kantooruren bereikbaar en beschikbaar is.	Bevoegdheden, taken en verantwoordelijkheden zijn beschreven in de functieomschrijvingen en het formatieplan. Er geldt functiescheiding op persoonsniveau tussen vergunningverlening enerzijds en toezicht en handhaving anderzijds. Ook is er sprake van periodieke roulatie van toezichthouders en worden hercontroles waar mogelijk uitgevoerd door een andere toezichthouder. Voor specialismen en juridische deskundigheden geldt een scheiding op objectniveau. De OD Twente is 24/7 bereikbaar en heeft een wachtdienst. Jaarlijks wordt effectief gereageerd op milieu-incidenten buiten de gebruikelijke kantooruren.
De bestuursorganen dragen tevens zorg voor dat: a) Een beschrijving van de werkprocessen, de procedures en de bijbehorende informatievoorziening inzake de uitvoerings- en handhavingstaken en het voorbereiden, geven en	a) In de werkprocessen staat beschreven op welke wijze vergunningverleners, toezichthouders, handhavers en adviseurs hun werkzaamheden uitvoeren. Deze staan in het kwaliteitssysteem

uitvoeren van bestuurlijke sancties wordt vastgesteld. b) De uit te voeren werkzaamheden plaatsvinden overeenkomstig deze beschrijving.	(WIKI 360) en in Engage Process Modeler. b) Er is een kwaliteitsplan waarin de uitvoeringskwaliteit wordt geborgd. Naleving hiervan wordt getoetst via interne audits.
Borging van middelen	
De bestuursorganen dragen er zorg voor dat: a) De voor het bereiken van de gestelde doelen en de voor het uitvoeren van de daarin bedoelde activiteiten benodigde en beschikbare financiële en personele middelen inzichtelijk worden gemaakt en in de begroting van de rechtspersonen en van de Omgevingsdienst worden gewaarborgd. b) De wijze van berekening van de benodigde financiële en personele middelen inzichtelijk wordt gemaakt. c) Voor de uitvoering van de uitvoeringsprogramma's voldoende financiële en personele middelen beschikbaar zijn en dat deze middelen zo nodig worden aangevuld of de uitvoeringsprogramma's zo nodig worden aangepast.	a) Borging vindt plaats met de jaarlijkse programmabegrotingen, waarin per programma en partner de middelen in beeld worden gebracht. b) Er wordt gewerkt met een PDC. De in het uitvoeringsprogramma opgenomen producten, kengetallen en projecten vormen een belangrijke basis voor de financiële berekening. c) Op Twents niveau wordt inzichtelijk gemaakt welke inzet de OD Twente in 2025 gaat uitvoeren, met voldoende capaciteit en middelen.
Monitoring	
De bestuursorganen bewaken resultaten en voortgang van: a) Het bereiken van de krachtens die leden gestelde doelen. b) De uitvoering van de uitvoeringsprogramma's.	Er wordt 4 en 8-maandelijks gerapporteerd over de voortgang. Bevoegde gezagen worden hierover op de hoogte gehouden via accountgesprekken. Per jaar wordt geprioriteerd inzichtelijk te maken welke bijdrage is geleverd aan gestelde doelen.
De bestuursorganen dragen zorg voor de registratie van gegevens die zijn verkregen in het kader van de uitvoering en handhaving.	Betreft de vastlegging in het zaakstelsel PowerBrowser en ondersteunende applicaties (PowerBI). Het archief VTH is per partner afgestemd.
Rapportage	
De bestuursorganen rapporteren periodiek over: a) Het bereiken van de krachtens die leden gestelde doelen. b) De uitvoering van de voorgenomen activiteiten in verhouding tot de prioriteitenstelling c) De uitvoering van de afspraken	a) Monitoring en jaarverslag. b) Jaarverslag en 4- en 8-maandenrapportages. c) Jaarverslag en 4- en 8-maandenrapportages.
De bestuursorganen evalueren jaarlijks of de activiteiten die zijn opgenomen in de uitvoeringsprogramma's zijn uitgevoerd en in hoeverre deze activiteiten hebben bijgedragen aan het bereiken van de gestelde doelen.	Betreft het Jaarverslag VTHA, inclusief terugkoppeling VTH-beleidsdoelen en bijbehorende UVP.
B&W en GS delen de rapportage mee aan de gemeenteraad en provinciale staten.	Betreft de jaarlijkse aanbieding van het Jaarverslag VTHA.

Verplichte aansluiting Inspectieview Milieu	De verplichte aansluiting op Inspectieview Milieu is gerealiseerd via een export van data aan I-GO (Gelderse Omgevingsdiensten).
---	--

Bijlage 1: Rapportage nulmeting KC 3.0

Rapportage nulmeting KC 3.0

3. Uitkomsten van de nulmeting deskundigheidsgebieden

Uit de nulmeting en aansluitende analyse kan Omgevingsdienst Twente aantonen binnen een groot deel van de deskundigheidsgebieden te voldoen aan de eisen die gesteld worden binnen de KC 3.0. In de tabel hieronder wordt per deskundigheidsgebied aangegeven wat hoeveel medewerkers er voldoen aan de criteria binnen het gebied. Landelijk is vastgesteld dat er per deskundigheidsgebied **minimaal twee medewerkers volledig moeten voldoen**. Voor de deskundigheidsgebieden Ketentoezicht en BOA zijn de eisen zelfs hoger: daar worden respectievelijk 6 en 3 medewerkers gevraagd die voldoen. De deskundigheidsgebieden worden uitgevoerd binnen de overheid. Er zijn een aantal mogelijkheden om uit te besteden aan een marktpartij.

3.1 Tabel: uitkomsten nulmeting

Deskundigheidsgebied	Kennis en ervaring					Frequentie
	Mag uitbesteding aan marktpartij?	Aantal mdw getoetst	Aantal mdw 100%	Aantal mdw 75% - 99%	Aantal mdw <75%	
1. Casemanagen (Als voldaan wordt aan deskundigheidsgebieden 2. óf 3. wordt ook voldaan aan Casemanagen)						
1a. Gericht op eenvoudige situaties	Nee	9	-	4	5	4
1b. Gericht op complexe situaties	Nee	20	10	5	5	11
2. Vergunningverlening bouwen en ruimtelijke ordening						
2a. Gericht op eenvoudige situaties	Nee	-	Uitbesteed bij de gemeente. (Almelo) / Gem Enschede.			
2b. Gericht op complexe situaties	Nee	-				
3. Vergunningverlening milieu						
3a. Gericht op klasse I en II	Nee	25	1	10	14	10
3b. Gericht op klasse I, II en III algemeen	Nee	15		8	7	1
3c. Gericht op klasse I, II en III procesindustrie	Nee	10		4	6	1
3d. Gericht op klasse I, II en III agrarisch	Nee	8		6	2	1
3e. Gericht op klasse I, II en III afval	Nee	4		1	3	1
3f. Gericht op klasse I, II en III Seveso-inrichtingen	Nee	1	Geen taak voor de OD Twente			
4. Toezicht en handhaving bouwen en RO						
4a. Gericht op eenvoudige situaties	Nee	Uitbesteed bij Gemeente Almelo / Enschede				
4b. Gericht op complexe situaties	Nee					
5. Toezicht en handhaving milieu						
5a. Gericht op klasse I en II	Nee	14	1	7	6	11
5b. Gericht op klasse I, II en III algemeen	Nee	11		6	5	3
5c. Gericht op klasse I, II en III procesindustrie	Nee	1			1	-
5d. Gericht op klasse I, II en III agrarisch	Nee	7		2	4	1
5e. Gericht op klasse I, II en III afval	Nee	4		4		2
5f. Gericht op klasse I, II en III Seveso-inrichtingen	Nee	1	Geen taak voor de OD Twente			
6. Toezicht en handhaving bodem						
6a. Activiteiten 1-8	Nee	6		3	3	4
6b. Activiteit 9	Nee	6		2	4	3

7. Toezicht en handhaving natuur						
7a. Gebiedsbescherming	Nee	-	Geen taak voor de OD Twente			
7b. Soortenbescherming	Nee	-				
7c. Fauna en hout	Nee	-				
8. Behandelen juridische zaken						
8a. Vergunningverlening	Nee	1		1		1
6b. Handhaving	Nee	6		4	2	5
9. Ketentoezicht (minimaal 6 medewerkers die voldoen)	Nee	-	Belegd bij OD Rivierenland			
10. BOA (minimaal 3 medewerkers die voldoen)	Nee	3		1	2	3
11. Bouwfysica						
11a. Gericht op eenvoudige situaties	Ja, mits wordt voldaan aan 2. of 4.	-	Geen taak voor de OD Twente			
11b.. Gericht op complexe situaties	Ja, mits wordt voldaan aan 2. of 4.	-				
12. Brandveiligheid						
12a. Activiteiten 1-5	Nee	1	Geen taak voor de OD Twente			
12b. Activiteit 6-8	Nee	1				
13. Constructieve veiligheid						
13a. Gericht op eenvoudige situaties	Ja, mits wordt voldaan aan 2. of 4.	-	Geen taak voor de OD Twente			
13b.. Gericht op complexe situaties	Ja, mits wordt voldaan aan 2. of 4.	-				
14. Sloop & asbest		7		4	3	5
15. Afvalwater		1			1	-
16. Bodem, bouwstoffen, water						
16a. Activiteit 1	Nee	8	5	1	2	7
16b. Activiteiten 2-3	Ja, mits wordt voldaan aan 2. 4. 6. 11.	8	1	3	4	7
16c. Activiteit 4	Nee	8	1	4	3	7
17. Omgevingsveiligheid	Nee	3		2	1	2
18. Geluid & trillingen	Ja, uitgezonderd activiteit 7	8		2	6	4 (Metingen gedeeltelijk uitbesteed)
19. Luchtkwaliteit & geur	Ja, uitgezonderd activiteit 4	6		2	4	2
20. Natuuractiviteiten	Nee	1		1		
21. Cultuurhistorie						
21a. Activiteiten 1-5	Nee	-	Geen taak voor de OD Twente			
21b. Activiteiten 6-10	Nee	-				
21c. Activiteit 11-15	Nee	-				
22. Verduurzaming Energie						
22a. Activiteit 1	Nee	9		5	4	6
22b. Activiteiten 2-3	Nee	9		2	7	3
23. Advisering fysieke leefomgeving						
23a. Niveau 1	Ja, mits wordt voldaan aan 2. en 3.	7		5	2	3
23b. Niveau 2	Ja, mits wordt voldaan aan 2. en 3.	7	1	5	1	3
23c. Niveau 3	Ja, mits wordt voldaan aan 2. en 3.	7	1	4	2	3

Projectleider: Wim Dönnicke
Uitgevoerd door: Libereaux B.V.
Plaats, datum: Hengelo, 15 -5-2025

9. RESULTATEN ENERGIE EN DUURZAAMHEID ODT

Inleiding

Het cluster op stoom

Projecten en financiën

Resultaten

Resultaten per gemeente

Enschede

Productieaantallen gemeente Enschede			
Product	Subproduct	Gereed	Onder- handen
Energiecontrole		192	56
	SPUK Informatieplicht eenvoudig	34	24
	SPUK Informatieplicht complex	0	0
	SPUK Onderzoeksplichtig bedrijf	2	0
	Informatieplicht eenvoudig	153	31
	Informatieplicht complex	3	1
	Onderzoeksplichtig bedrijf	0	0
Aspectcontrole energie		2	1
	SPUK informatieplicht	1	0
	Informatieplicht	1	1
Admin. controle energie		92	21
	SPUK Opvragen gegevens	39	5
	SPUK Beoordelen rapportages	4	6
	Opvragen gegevens	43	8
	Beoordelen rapportages	6	2
Hercontrole energie		225	96
	SPUK informatieplicht eenvoudig	79	29
	SPUK informatieplicht complex	3	3
	SPUK Onderzoeksplichtig bedrijf	5	1
	SPUK administratief	4	1
	Informatieplicht eenvoudig	90	58
	Informatieplicht complex	13	4
	Onderzoeksplichtig bedrijf	0	0
	Administratief	31	0
Handhavingscontrole		19	8
	SPUK Energie handhavingscontrole	1	0
	Energie handhavingscontrole	18	8
Handhavingstraject		34	42
	SPUK Energie last onder dwangsom	6	2
	Energie last onder dwangsom	28	40
Advies energie en duurzaamheid		6	1
	Advies energie en duurzaamheid	1	0

Productieaantallen gemeente Enschede			
	SPUK advies energie en duurzaamheid	1	0
	SPUK technische specialisatie	4	1
Totaal		570	225

Besparingspotentieel gemeente Enschede		
Omschrijving	Waarde*	Eenheid
Potentiële besparing in kWh per jaar (totaal)	2.778.295	kWh
Potentiële besparing in nm³ aardgas per jaar (totaal)	168.021	nm³
Financiële besparing gemiddeld per bedrijf	9.729	Euro
Vermeden uitstoot CO₂ na treffen maatregelen per jaar (totaal)	1.688,22	ton
Omgerekende besparing (elektriciteit)	1.098	Huishoudens
Omgerekende besparing (aardgas)	170	Huishoudens

* Het gemiddelde geeft vooral bij de financiële besparing een enigszins vertekend beeld omdat ook zeer-grootverbruikers zijn meegenomen in de berekening.

PAGINA TERUG

PAGINA VOORUIT

Teksten:

Strategie & Beleid Fysiek, Cluster Omgeving & Recht

Datum: 01-04-2026

Aan dit document kunnen geen rechten worden ontleend

ENSCHDE